DÖNEM : 2 CİLT : 32 TOPLANTI : 4

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

45 nci Birleşim

6 . 2 . 1969 Perşembe

İçindekiler

	Sayfa
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	242
2. — GELEN KÂĞITLAR	242
3. — YOKLAMA	242
4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	243
1. — Daimî komisyonlardaki açık üyeliklere seçim.	243
2. — İki Araştırma komisyonundaki açık üyeliklere seçim.	243
5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER	243
1. — Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu tasarısı ile Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Tütün ziraati kanunu teklifi ve Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu ile Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Tütün ve tütün tekeli kanunu teklifi ve Tarım, Ticaret, İçişleri, Adalet, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/205, 2/198, 2/362) (S. Sayısı : 674)	243: 287,287:310

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Çankırı Milletvekili Dursun Akçaoğlu'nun, pancar bedellerinin ödenmemesi sebebiyle üreticilerin içinde bulundukları güçlüklere ve

Nevşehir Milletvekili Salâhattin Hakkı Esatoğlu'nun, üzüm ve patates üreticilerinin sorunlarına dair demeçlerine Devlet Bakanı Sadık Tekin Müftüoğlu cevap verdi.

Urfa Milletvekili Halil Balkıs, Güney hudut bölgesinde mevcut mayınların fazla yağışlar sebebiyle tarlalara dağılması yüzünden çiftçi vatandaşların huzursuzluk içinde olduklarına dair gündem dışı demeçte bulundu.

Daimî komisyonlardaki ve

İki araştırma komisyonundaki açık üyeliklere yapılacak seçimlerin liste halinde yapılması ve üçer kişilik iki tasnif komisyonunun seçilmesi hususları kabul olundu.

Yapılan seçimler sonucunda çoğunluğun sağlanamadığından bu seçimlerin gelecek birleşimde tekrarlanacağı bildirildi.

6 . 1 . 1969 Perşembe günü saat 15,00 te toplanılmak üzere Birleşime saat 15,58 de son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Sakarya
Nurettin Ok	Muslihittin Gürer

Kâtip
Bursa
Barlas Küntay

2. — GELEN KÂĞITLAR

RAPORLAR

1. — 23 Haziran 1965 tarih ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 51 nci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Adalet Komisyonu raporu (1/607) (S. Sayısı : 797)

2. — 1969 yılı Bütçesinin finansmanı için Vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri, Ulaştırma, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/588) (S. Sayısı : 796)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Nurettin Ok

KÂTİPLER : Ramazan Tekeli (Urfa), Mehmet Ersoy (Kütahya)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 45 nci Birleşimini açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacak. Sayın milletvekilleri, lûtfen beyaz düğmelere bassınlar, yoklama muamelesi başlamıştır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklama muamelesi bitmiştir.

Müzakere için gerekli çoğunluğumuz vardır. Müzakerelere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Daimî komisyonlardaki açık üyeliklere seçim.

2. — İki Araştırma Komisyonundaki açık üyeliklere seçim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım; bugünkü gündemin birinci maddesini daimî komisyonlardaki açık üyeliklere seçim ve ikinci maddesini iki araştırma komisyonundaki açık üyeliklere seçim teşkil etmektedir. Bir önerge ile bu seçimlerin tehiri talebediliyor. Karar Yüce Meclisindir.

Önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin «Başkanlık Divanı Sunuşları» arasında bulunan komisyon üyeleri seçimlerinin Tütün ve Tütün Tekeli Kanun tasarısının önemine ve müstaceliyetine binaen, Pazartesi gündemine bırakılmasını arz ve teklif ederim.

İzmir Milletvekili
Muzaffer Döşemeci

BAŞKAN — Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir. Gereği buna göre icra edilecektir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu tasarısı ile Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Tütün ziraati kanunu teklifi ve Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu ile Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Tütün ve tütün tekeli kanunu teklifi ve Tarım, Ticaret, İçişleri, Adalet, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/205, 2/198, 2/362) (S. Sayısı : 674)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım;

Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu tasarısının daha önceki müzakerelerinde lâzımgelen maddeler üzerinde müzakere yapılmış ve bunun üzerine 58 nci madde üzerinde müzakere yapıldığı sırada söz C. H. P. Grupu adına Sayın Mustafa Ok'ta kalmıştı.

Buyurun, Sayın Ok.

Maddeler üzerinde konuşmalar beşer dakika ile kayıtlanmıştır.

C. H. P. GRUPU ADINA MUSTAFA OK (Manisa) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun 58 nci maddesinde Komisyon Sözcüsü Sayın Mithat Çavdaroğlu konuşmayı yapmış ve demişti ki : «Sanver olayı, demek ki, daha evvelki kanunun boşluğundan yararlanma olayıdır, halbuki Mustafa Ok bunu Hükümetin kusuru olarak göstermektedir.»

Değerli arkadaşlarım, Sanver olayı bir örnek olayıdır, birçok yanı vardır. Gerçekte kanunun boşluğundan da yararlanmıştır, Hükümetin ilgisizliğinden de yararlanmıştır.

Arkadaşlarım, «Hükümetin ilgisizliğinden yararlanmıştır» dedim. Bununla kanun boşluğunu karıştırmamak lâzımdır. Zira, Manisa'da 1084 balyanın satışında Tekel Bakanına telgraf çekerek, Tekel Bakanının da açık artırmaya iştirak etmesini istemiştim, on gün evvel telgraf çekerek. Bu suretle 1 084 balyanın ortalama fiyatı daha yüksekte teşekkül etsin ve daha çok ekici parasını kurtarmak imkânını bulsun... 10 gün evvel telgraf çekmiş olmama rağmen, bu telgrafım itibar görmedi, muamele görmedi ve 23 Eylül günü yapılan satışta 11,75 ve 12,25 lira olan tütünler maalesef 5,35 liraya bir tüccarda kalmıştır. Tasavvur buyurunuz 11,75 lira ve 12,25 lira olan tütünler Tekel Bakanlığının ilgisizliği sebebiyle, Hükümetin ilgisizliği sebebiyle 5,35 liraya elden çıkmıştır. İşte bunu hatırlatıyorum.

Binaenaleyh, Sanver olayı bir örnek olaydır, bunda kanun boşluğundan yararlanma var, Hükümetin ilgisizliğinden yararlanma var. Arkadaşlarım, komisyon sözcüleri, bu maddenin küçük tüccarları bertaraf ettiğini, piyasaya girme hususuna bir mâkul engel hazırladığını, herkesin bundan böyle piyasaya giremiyeceğini söylemişlerdir. Hakikatte, benim arz ettiğim Sanver olayı küçük bir firma olayı değil; bilâkis 1 milyon kiloya yakın tütün alan bir firmadır, büyük bir firmadır, ünlü bir firmadır. O halde, görülüyor ki, bu firmalar hem kanun boşluğundan yararlanıyor, hem de Hükümetin ilgisizliğinden yararlanıyor.

Şimdi dedik ki, buraya bir fıkra ekliyelim : Tüccar aldığı tütünleri bankaya terhin eder,

yüzde 75 ini kredi olarak alır, bu krediyi tütün ekicilere öncelikle ödemelidir. Aldığı tütünleri bankaya terhin etmek suretiyle temin ettiği kredileri bir başka işinde kullanırsa, tütün ekici ıstırap çeker ve yüzlerce tütün ekici, 1,5 sene geçmiş olmasına rağmen, parasını alamaz. Bunu Sayın Başbakan da bilirler, Manisa'da Karaoğlanlı bölgesinde kendisinin önüne yatmışlardır. «Sanver'den paramızı alamıyoruz, paramızı alamadığımız için borçlarımızı ödiyemiyoruz ve önümüzdeki yıl kredilerimiz verilmiyor» demişlerdir. Demek oluyor ki, bu büyük firmaların da yararlandığı bir boşluk içindedir bu madde. Onu doldurmak için, terhin suretiyle bankalardan alınan krediyi öncelikle tütün ekicilere ödeme şartını koyarsak, ekicilerin ıstırabını önleme imkânını buluruz. Saygılarımla.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde görüşmenin yeterli olduğuna dair önerge vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan madde aydınlığa kavuşmuştur. Müzakeresinin kifayetini arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

İzmir
Zeki Efeoğlu

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Kifayetin aleyhinde söz rica ediyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz, efendim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım;

Bu kanunun biran evvel çıkması için sarf edilen gayretleri takdir etmemek mümkün değil. Söz alışımızın maksadı da her hangi bir kasta istinadetmemektedir. Ancak, bu kanun tasarısının en ehemmiyetli maddelerinin birisi üzerindeki konuşmaların bu kadar kısa müddet içerisinde kâfi görülmüş olmasını yermek isterim. Bu maksatla da bu önergenin kabul edilmemesini teklif etmek istiyorum.

Arkadaşlar, bu önerge kabul edilmediği takdirde, biz de tütün bölgesinin çocukları olarak kendi bölgemizde yıllardan beri ekicinin satmış olduğu tütünün, parasını, hileli yollardan piyasaya giren tüccarlardan alamadığından dolayı 12 aylık emeğinin heba edildiğini, dizini döve döve köyüne döndüğünü misalleri ile arz etmek istiyoruz. Bunun için alınması lâzımgelen ciddî tedbirlere işaret etmek istiyeceğiz.

Binaenaleyh, arkadaşlarımız lûtfetsinler, kanunu çabuk çıkartalım diye, tatbikattaki aksaklıkları söylemek istiyen arkadaşların önüne kifayet önergesi ile bir barikat koymasınlar. Lûtfediniz, biz de bundan çok ıstırap çektik, çok ıstırap çeken vatandaşlarımızı gördük, bunların dertlerini, ıstıraplarını burada dile getirmek için daha başka arkadaşlarımızın fikirlerini ifade etmelerine imkân vererek alınacak tedbirlerin daha köklü ve esaslı olmasını sağlıyalım. Bu maksatla bu yeterlik önergesinin kabul edilmemesini istirham ediyoruz. Çünkü, kabul etmediğiniz takdirde daha çok arkadaşın daha çok tecrübelere istinadeden fikirlerini öğrenmek suretiyle, daha köklü ve daha ileriye ümit verici kanunlar çıkarmış olacağız. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu madde üzerinde yalnızca Sayın İlyas Kılıç arkadaşımız şu anda söz istemiştir. Başka arkadaş yoktur zaten.

TURAN ŞAHİN (Muğla) — Madde üzerinde söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Kifayeti oya sunmadık efendim. Yeterlik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde üzerinde verilmiş bulunan değişiklik önergelerini sırası ile okutuyorum :

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli kanun tasarısının Geçici Komisyon değiştirisinde 58 nci maddenin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Manisa Milletvekili
Mustafa Ok

Madde 58. — (Son fıkra) :

Tütün tüccarları aldıkları tütünleri bankalara terhin etmek suretiyle temin ettikleri krediyi öncelikle tütün ekicilerine borçlarını ödemek için kullanırlar.

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuiyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki fırkanın 58 nci maddeye eklenmesini arz ve teklif ederim

Tütün tüccarları her mahsul yılı için Ege tütün piyasası için 1 Ocaktan, Karadeniz ve Marmara piyasasında 1 Şubattan evvel, alabilece-

ği tütünün miktarını Tekel İdaresine bildirmek ve bu tütünler için baş fiyat üzerinden yüzde 50 teminat göstermek zorundadırlar.

Samsun
Yaşar Akal

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

58 nci maddeye aşağıdaki fırkanın eklenmesini arz ederim :

Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte tüccar belgesi olanlar bu belgelerini üç ay içinde yenilemek zorundadır

Samsun
Yaşar Akal

Yüksek Başkanlığa

58 nci maddenin ikinci satırındaki «belgesi almış» tan sonra «ve Ziraat Bankasına teminat mektubu vermiş olması şarttır» ibaresinin ilâve edilmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Samsun
İlyas Kılıç

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli kanun tasarısının 58 nci maddesinin aşağıdaki şekilde kabulünü arz ve teklif ederim

Komisyon Sözcüsü Zeki Yücetürk — Tokat Mithat Çavdaroğlu

C) Tütün ticareti ile ilgili hükümler

Tütün tüccarları

Madde 58. — Yaprak tütün ticareti yapabilmek için, tüccar yeterlik ve niteliğine sahibolmak ve Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tesçil edilerek belge almış olmak şarttır.

Tütün ticareti yapmak maksadiyle; müracaat edenlere bu belgenin verilebilmesi, isteklinin kayıtlı olduğu Ticaret Odası, bankalar ve meslekî teşekküllerden malî durumu ve ticari itibarı hakkında Tekel İdaresince müspet bilgi alınmış olmasına bağlıdır.

Tütün tacirlerinden, bu kanunun yürürlüğe girmesinden geriye doğru üç yıl içindeki ekici tütün piyasaları da dâhil olmak üzere, ekiciye karşı bu kanunda derpiş edilen alım satımla ilgili vecibelerden her hangi birini, süresi içinde yerine getirmemiş olanlara belge verilmez.

Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tesçil edilerek belge almış tütün tüccarlarından, ekiciye karşı bu kanunda derpiş edilen alım satımla ilgili vecibelerden her hangi birini süresi içinde yerine getirmediği sabit olanların belgeleri iptal edilir.

Tüccarın vekâletnamesini taşıyanlar, tüccar adına tütün alım, satımı yapabilirler.

Tüccar veya vekili, ekiciden tütün satınalacağı yerlerde, o yerin Tekel İdaresine başvurarak, o yer için kanuni ikametgâh göstermek zorundadır.

BAŞKAN — 58 nci madde üzerinde verilmiş bulunan değişiklik önergelerini sırasiyle okuttum. Şimdi, teker teker okutup oyunuza sunacağım.

(Manisa Milletvekili Mustafa Ok'un önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Değişiklik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK(Balıkesir) — Katılmıyoruz

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — İzah etmeme müsaade eder misiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN — İçtüzüğün 119 ncu maddesine uymak suretiyle çok kısa beyanda bulunacaksınız.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım, 58 nci maddeye koymak istediğimiz fıkra, tatbikatta ekiciye büyük fayda sağlıyacaktır. Bu suretle ekicinin karşısında bulunan tüccarın vereceği para ile ekici ilgilenecek, çünkü parasının kaybolma tehlikesi ortadan kalkacak, zira tüccarım diye piyasaya çıkan vatandaşımızın, alacağı tütünün aşağı - yukarı maddi karşılığını teminat mektubu olarak Ziraat Bankasına veya her hangi bir bankaya yatırmış olması, köylüye büyük emniyet ve büyük bir sigorta vazifesini görecektir.

Bu fırkanın, benim teklif ettiğim veya Komisyonun revizyon etmek suretiyle daha mütekâmil şekle sokacağı şekliyle bu maddeye girmesinde, köylünün, tütün ekicisinin, geçmiş tatbikattan almış olduğumuz derslere göre büyük faydası, sonsuz faydası olacaktır.

Böyle bir sigortayı, böyle bir teminatı bu maddeye koymadığımız takdirde; geçmiş yıllarda olduğu gibi ekici bir taraftan tütünün fiyatını «buldu» veya «bulmadı» münakaşasını, görüşmelerini, soruşturmalarını yaparken, öbür taraftan da tütününe Tekelden üç kuruş veya beş kuruş fazla veren tüccarın, parasını ödeyip ödiyemiyeceği endişesi içerisinde kalacak ve böylece ekici bir kararsızlık, bir emniyetsizlik içinde bulunacaktır.

Lûtfedin arkadaşlarım..

EKREM DİKMEN (Trabzon) — Anlıyamadım.

İLYAS KILIÇ (Devamla) — Arkadaşım anlıyamamış da açıklamak istiyorum Bunu pekâlâ anlar sevgili arkadaşım. Demek istiyorum ki, tatbikatta, geçmiş tatbikatta ekici tütününü satmış olduğu bir kısım tüccardan daima parasını alamamıştır ve bundan dolayı da oniki aylık emeği heba olmuş, ağlıyarak köyüne dönmüştür. Size ve bana müracaat etmiştir Elimizde her hangi bir imkân olmadığından, biz de onunla beraber döğünmekten fazla bir şey yapamamışızdır.

Madem ki, bugün bir kanun tedvin ediyoruz, bu kanunun tedvini esnasında tatbikatta görülen aksaklıkların bu kanunun içinde yer almamasını istiyorum. Şimdi anladınız mı sevgili kardeşim?

EKREM DİKMEN (Trabzon) — Anladım.

İLYAS KILIÇ (Devamla) — Binaenaleyh, sayın milletvekilleri, muhterem arkadaşlarım, buraya bir tıkaç koymak mecburiyetindeyiz. Çünkü, fikriyatını ve aklını birtakım vatandaşların saflığından istifade etmek suretiyle, onların malını değerini veya parasını vermemek için kullanarak bâzı yollara sapmak istiyen, az da olsa kötü zihniyetli insanların tasallûtundan veya yanlış hareketinden, hatalı hareketinden, kasıtlı hareketinden, samimî, sade ve sâf vatandaşlarımızı korumak, onların emniyetini sağlamak mecburiyetindeyiz ve bu mecburiyet bugün karşınızdadır, düzeltmek imkânları elinizdedir Bu imkânı sağlamadığınız tadkirde, gelecekte, parası kaybolan her vatandaşın vicdani sorumluluğunu taşıyacağımızı hatırlatmak isterim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum.

(Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın birinci önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Samsun Milletvekili Yaşar Akal'ın ikinci önergesi tekrar okundu.)

YAŞAR AKAL (Samsun) — İzah edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN — Bu, Sayın İlyas Kılıç'ın önergesiyle müşabih durumda değil mi efendim?

YAŞAR AKAL (Samsun) — Bu daha pratik bir formül getiriyor.

BAŞKAN — Sizinki daha iyi mi formüle ediyor? Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Buyurun siz de izah ediniz.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Ben de izah etmiyorum.

BAŞKAN — Aynı mahiyette telâkki ettim. Eğer siz, değişik mânada takrir verdiğinizi izah edecekseniz, buyurun. Onun için söylemek istedim. Çünkü, bizde tekriri müzakere usulü yok. Sayın Akal, o bakımdan söylüyorum. Aslında önergenizi muameleye koymıyacaktım, muşabih durum arz ettiği veçhile, fakat acaba dedim, değişik bir şey mi istiyorsunuz önergeyle, onu size sormak istedim.

YAŞAR AKAL (Samasun) — Vazgeçtim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, Komisyon olarak bir açıklamamıza müsaade eder misiniz efendim?

BAŞKAN — Komisyon olarak benimsemediğinizi söylediniz. Önergeyi oyunuza sunu-

yorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Geçici Komisyonun önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Değişiklik önergesi Komisyon tarafından verilmiştir.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sual sorabilir miyim?

BAŞKAN — Sual sorabilirsiniz elbette, değişikliği tazammun ettiği için ve Komisyon tarafından verildiği için.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Tüccarların belgelerinin iptali için gereken süre 22 nci maddedeki vecibe ile mi ilgilidir?

BAŞKAN — Anladınız mı efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Anladım Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Değişiklik, yeni teklif ettiğimiz önergenin münderecatındaki ifadede sarih ve açıktır. Diyoruz ki : «Senesi içinde dahi bu kanunun tatbikatından dolayı tüccar niteliğine sahibolan kimseler vecibelerini yerine getirmedikleri takdirde Tekel İdaresi bu belgeyi iptal eder.» Bu kanundan doğan vecibelerini yerine getirmemek kaydiyle.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Bunun hududu ne olacak?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — 22 nci madde de bunun içine dâhil oluyor tabiî...

BAŞKAN — Değişiklik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmiştir.

Komisyon tarafından verilmiş olduğu cihetle filhal de kabulü tazammun etmektedir. Bu sebeple 58 nci maddeyi, şimdi okunan komisyonun değişik metni şeklinde oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 58 nci madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, tasarı metnindeki bu 59 ncu maddeyi okumadan evvel, Komisyon 59 ncu madde olarak ayrı bir maddenin ilhak ve ilâvesini tazammun eden bir önerge vermiştir. Onu okutacağım ve bunun üzerinde müzakere açacağım.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli kanun tasarısının 58 nci maddesi son iki fıkrasının tüccar arasında tütün alım satımı matlabıyla 59 ncu madde olarak aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Komisyon Sözcüsü	Komiyon Kâtibi
Balıkesir	Tokat
M. Zeki Yücetürk	Mithat Çavdaroğlu

Tüccar arasında tütün alım satımı :

Madde 59. — Tüccar arasında tütün alım satımı, Tekel İdaresine verecekleri iki nüsha müşterek alım satım bildirimi üzerine yapılır.

Bu bildirimlerde, tütünün işlenmiş veya işlenmemiş olduğu, menşei, ürün yılı, nevi, denk adedi ve ağırlığı gösterilir.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, dikkat etmişseniz tasarı metninde yazılı 58 nci maddenin son iki paragrafını, biraz önce Komisyon tarafından vukubulan değişik şekliyle maddeyi oyladığımızda, kabul etmedik. Dolayısiyle şimdi Komisyon 58 nci maddenin bu son iki fıkrasını almakta ve 59 ncu madde halinde yeni bir madde olarak düzenlemektedir. Bu hususta söz istiyen var mı efendim? Yok. O halde 59 ncu maddeyi şimdi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 59 ncu madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

Bu hale göre hemen şimdi ifade edeyim ki, bundan sonraki okunacak tasarı metnindeki maddeler birer madde atlamak suretiyle muameleye tabi olacaktır. Yani şu anda 59 ncu madde olarak tasarı metninde yazılı madde, 60 ncı madde olarak okunup ona göre müzakereye tabi tutulacaktır.

60 ncı maddeyi okutuyorum.

Tütün tüccarlarının tütün kıyması ve kendilerine verilecek sigara kâğıdı

Madde 60. — Tütün tüccarlarının, alıcılarına tütünlerin çeşnisini göstermek için 100 grama kadar tütün kıymaları caizdir. Tüccarın bu amaçla yapacağı başvurma üzerine, Tekel İdaresi tarafından bedeli karşılığında kendilerine senede en çok 500 yaprak sigara kâğıdı verilir.

BAŞKAN — Şimdi okunan, tasarı metninde 59 ncu madde olarak görünen ve fakat demin kabul etmiş olduğumuz madde numa-

ra sırasına göre 60 numarayı almış bulunan madde üzerinde önerge yoktur. Bu sebeple maddeyi 60 ncı madde olarak şimdi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 60 ncı madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

61 nci maddeyi okutuyorum :

Arkadaşlarımız ellerinde bulunan tasarı metinlerinde, bütün bu maddeleri 61 nci maddeden itibaren birer numara atmak suretiyle yerleştirsinler.

Tüccara ait yaprak tütün bakım ve işleme atelyelerinin kontrolu

Madde 61. — Tütün tüccarlarının bakım ve işleme atelyesi olarak kullanacakları binaların, Tekel İdaresi tarafından kabul edilecek durumda bulunmaları lâzımdır. Bakım ve işletme atelyesi açmak veya var olan bakım ve işleme atelyesini kapatmak istiyen tüccarlar durumu önceden yazı ile Tekel İdaresine bildirmek zorunluğundadır.

Tekel İdaresi tüccara ait yaprak tütün bakım ve işleme atelyelerini her vakit teftiş ve kontrola yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde değişiklik önergesi görülmemiştir. Bucihetle maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

62 nci maddeyi okutuyorum :

Tütün tüccarlarının yaprak tütün borçları

Madde 62. — Tütün tüccarlarının gerek ekicilerden gerekse tüccardan satınaldığı tütünler, Tekel İdaresine karşı yaprak tütün borçlarını teşkil eder.

Tütün tüccarları örneği tüzükte gösterilen bir bildirim ile, bir evvelki yılın Ağustos ayı sonundaki mevcutlariyle o tarihten başlıyarak Eylül ayı başına kadar geçen bir yıl içerisinde satınaldıkları, sattıkları ihracettikleri ve ellerinde kalan tütünlerin miktarını Eylül ayının ilk 15 günü içinde imzaları altında o yerin Tekel İdaresine bildirmekle yükümlüdürler.

Tütün tüccarı, her bakım atelyesi içine giren çıkan tütünleri yazmaya mahsus ayrı bir defter tutar ve bu deftere kayıtlarını günü gününe geçiriri

Gerek bildirimlerde gerekse ambar defterlerinde işlenmemiş, işlenmekte ve işlenmiş tütünlerin menşei, ürün yılı nev'i denk adedi net ağırlığı ile bakım ve işletme atelyelerinde o sene içinde meydana gelen fire ve imhalık miktarı açık olarak belirtilir.

Tüccar tütünlerinin işletilmesinden meydana gelen süprüntü veya kırıntılar en geç işlemenin sona ermesini izliyen 15 gün içinde, bakımından hâsıl olan süprüntü veya kırıntılar tüccar tarafından yok edilmesi istendikçe, Tekel Eksperinin raporuna dayanarak Tekel İdaresi tarafından tartılarak masrafı tüccara aidolmak üzere yok edilir ve tüccarın yaprak tütün borcunda gerekli düzeltme yapılır.

BAŞKAN — Tasarı metninde 63 olarak yazılmış, fakat 62 nci madde olarak okunması gereken maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Bu şekliyle kabul edilmiştir.

Tasarı metninde 64, şimdi 63 olarak okunması gereken maddeyi okutuyorum :

Tüccar tütünlerinin taşınması

Madde 63. — Aynı şehir veya kasaba içinde tüccara ait tütünlerin bir depodan diğerine taşınmasında taşıma belgesi almaya lüzum yoktur. Şu kadar ki, tüccar taşımadan evvel taşıyacağı tütünlerin işlenmemiş veya işlenmiş olduğunu, menşeini, ürün yılını, nev'ini denk adedini, miktarını ve taşıyacağı yeri yazı ile Tekel İdaresine bildirmeye mecburdur.

Bir şehir ve kasabadan diğer bir şehir ve kasabaya taşınacak tütünler için Tekel İdaresinden taşıma belgesi alınması bu taşıma belgesinin tütünlerin gönderildiği yerin Tekel İdaresine bir hafta içinde gösterilmesi zorunludur.

Tekel İdaresi tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek taşıma belgesinin aslı tütünün sahibine verilir, bir nüshası tütünün gideceği yer Tekel İdaresine gönderilir.

Taşıma belgelerinde, tütünlerin işlenmiş veya işlenmemiş olduğu, menşei ürün yılı, nev'i bakımından denk adedi ve net ağırlığı gösterilir.

Tütün tüccarları bir şehir ve kasabadan diğer bir şehir veya kasabaya veya yabancı memleketlere posta ile 10 kiloyu geçmemek üzere örnek tütün gönderebilirler. Her iki

şekilde de Tekel İdaresinden alacakları taşıma belgelerinin Posta İdaresine gösterilmesi zorunludur.

Posta idarelerinden alınacak posta alındıklarının bir hafta içinde taşıma belgesi alınan Tekel idarelerine gösterilmesi ve memleket içinde bir yerden diğer yere gönderilen örneklerin gittiği yerde Posta idarelerince verilecek haber verme verme kâğıtlarının bir hafta içinde Tekel İdaresine vize ettirilmesi suretiyle örneği gönderen ve alanın yaprak tütün borçlarında grekli düzeltmeler yapılır.

Tütün ekicileri, tüccar kuruluşları ve tütün tarım satış kooperatifleri ile bu kooperatiflerin üst kuruluşları için de bu madde hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde değişiklik önegeleri verilmiştir. Bu sebeple madde müzakereye tabidir. Söz alan arkadaşlarıma söz vereceğim.

Buyurunuz Sayın Döşemeci.

MUZAFFER DÖŞEMECİ (İzmir) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlar,

Müzakeresini yapmakta olduğumuz Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu daha ziyade tütün ekicilerinin lehine birçok müeyyideler getirmiş bulunmaktadır.

Yalnız, 63 ncü madde olarak okunan, tasarının 64 ncü maddesinin ikinci fıkrasında, bir şehir ve kasabadan, diğer bir şehir ve kasabaya taşınacak tütünler için Tekel İdaresinden yalnız taşıma belgesinin alınması kâfi görülmektedir. Bu tüccarlar içindir. Bir şehirden diğer bir şehre veya bir kasabadan diğer bir kasabaya götürülecek tütünler, son muameleye tabi tutulmuş tütünler demektir. Burada şahsan ben, bir noksanlık görmekteyim. Bu taşıma belgesiyle beraber, tüccarın, ekiciye tütününün bedelini ödemiş olmak mecburiyeti vardır. Onun için, komisyon bilmiyorum ne düşünüyor, ama burada bir noksanlık var, taşıma belgesinin yanında tüccarın ödemiş olduğu paranın makbuzunu da ibraz etmesi, göstermesi şart gibi gelir bana. Bu şekilde düzeltme yapılmasını komisyondan rica edeceğim.

Hepinizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Madde üzerinde başka söz istiyen?.. Yok. Olmadığına göre, madde üzerinde verilmiş bulunan bir değişiklik önergesi var, onu okutuyorum :

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli kanun tasarısının 63 ncü maddesine aşağıdaki hükmün, 3 ncü fıkra olarak, ilâvesinin kabulünü arz ve teklif ederim.

Balıkesir Milletvekili	Tokat Milletvekili
Zeki Yücetürk	Mithat Çavdaroğlu

«Tekel İdaresince taşıma belgesi verilebilmesi için, tüccarın ekiciden satınaldığı tütünün bedelini tamamen ödediğine dair ihbarnameyi ibraz etmesi şarttır.»

BAŞKAN — Buyurun efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, 22 nci maddeye göre ekici tarafından tüccara satılan tütünlerin devri, tüccar tarafından bedelin ekiciye ödenmesi şartına bağlıdır, 22 nci madde de bu hükme bağlanmıştır. Şimdi komisyonca verilen bu takrir ile de, bu 22 nci madde hükmüne sadık kalınarak, bir şehirden bir şehire tüccarın tütünlerinin nakli halinde, bedelin ödenmiş olması şartı aranmakta, bunun için bir ibra vesikasının Tekel İdaresine ibrazı lâzımgelmektedir. Aksi halde bedeli ödenmiyen tütünlerin, daha önce sanver hâdiselerinde loduğu gibi, bir şehirden diğer bir şehre nakli mümkün olmıyacaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MUSTAFA OK (Manisa) — Komisyon, gerçekten faydalı bir madde getirmiştir.

Arkadaşlarım, daha evvel okudum; Akhisar'da, Sarıgöl'de, Soma'da Ödemiş'te, yüzlerce tütün ekici aile parasını alamadığı için kıvranmıştır. Bir misal vermiştim; 17 ekicinin Manisa deposunda tütünleri mevcut, temiz koçan derler, tütün ekici borçlu değil, tüccar nihayet Tekelin keseceği mahdut parayı ödemek suretiyle ve ekicinin haberi olmadan tütünleri almış gitmiş, bankaya terhin etmiş parasını almış, ekiciler o yıl emeklerinin karşılığını alamamışlardı.

Bu konuda daha evvel Cumhuriyet Halk Partisi Grupu olarak bir önerge vermiştik ve ekici lehine olan bu önergenin kabulünü istirham etmiştik. Biz yerini seçememişiz, komisyon daha iyi bir yere yerleştirdi. Maksadımız ekici için faydalı maddeler getirmektir. Bu sebeple

Cumhuriyet Halk Partisi Grupu olarak ekicinin yararına olan bu önergeye katılıyoruz ve nihayet baştan beri anlatmaya çalıştığımız ekici lehindeki hususlar üzerinde komisyonun olumlu bir tavır takınmasından memnun olduğumuzu beyan etmek istiyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Akal, buyurun.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım, gerçekten güzel düzenlenmiş bir madde. Yalnız komisyonun ilâvesinden sonra bir hususu anlamadığımı itiraf edeyim.

Tekel İdaresi tarafından üç nüsha olarak düzenlenecek taşıma belgesinin aslı tütünün sahibine verilir, diyoruz. Aslı ile artık tütünün ilişkisi kalmıyor. Tüccar parasını ödemiş, ibrasını eline almış, binaenaleyh taşıma belgesiyle tütün ekicinin ilgisi bu şeyde kalmamaktadır. Ayrıca işlenirken, her ekicinin tütün ayrı ayrı...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Taşıma belgesinin bir gideceği yerde biri tüccara verilir...

YAŞAR AKAL (Devamla) — Tütünün asıl sahibi burada tüccar mıdır?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Parasını ödüyor, tabiî tüccardır.

YAŞAR AKAL (Devamla) — Tamam, belge o zaman tüccara verilir, diyelim. Asıl sahip, iltibasa mahal veriyor.

«Aslı tütünün sahibine» sözü, yetiştiren olarak anlaşılabilir, orayı tavzih etmekte fayda görürüm. Bilmiyorum, siz nasıl düşünürsünüz?

BAŞKAN — Sayın Uyar, grup adına mı? Buyurun efendim.

GÜVEN PARTİSİ GRUPU ADINA MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, her ne kadar tasarının 22 nci maddesinde buna benzer bir hüküm var ise de ve geçen celse bu konuda fikirlerimizi beyan etmiş isek de, bu defa komisyonun daha sarih olarak, daha açık olarak ekici lehine, tütüncü lehine getirmiş olduğu bu yeni ilâve maddeyi Güven Partisi Grupu olarak benimsiyor ve destekliyoruz. Komisyonun anlayışına teşekkür ederiz ve bu yeni maddenin de kabul edilmesini Yüce Meclisten saygı ile rica ediyoruz.

BAŞKAN — Sayın Çağlar, buyurun.

SÜLEYMAN ÇAĞLAR (Manisa) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım, gerek 58 nci madde, gerekse müzakeresini yapmakta bulunduğumuz madde üzerindeki hassasiyetimiz 3437 numaralı Kanunun tatbikatından doğan ıstıraptan mütevellit, bütün arkadaşlarımız burada, meselenin daha müstahsıl lehine tedvin edilmesi ve o istikamette çıkması hususunda gayret sarf ettiler.

Değerli arkadaşlarım, 3437 numaralı Kanunun, biraz evvel Mustafa Ok arkadaşımızın da ifade ettiği gibi, tütün müstahsılını 1938 senesinden beri halen tatbik edildiği bu sene dâhil, yer yer ıstıraplar getirmiş olan bir kanun olduğu herkes tarafından belinmektedir.

Müzakeresini yaptığımız şu maddenin, komisyon tarafından vâkı tadil şekli, elbette ki; müstahsıl lehine, malını daha çok garantiye alabilecek bir husus getirmiştir. Buna inzimamen, bu kanundan sonra müzakeresini yapacağımız Tütün tarım satış kooperatifleri ve borsalar kanun tasarısı eğer kanunlaşır ise, o takdirde, borsanın teminatı altında alıcı da, satıcı da bu teminat altında malını satacak ve alan da yine borsanın teminatı altında meselesini halletmiş bulunacak. Binaenaleyh, müstahsıl iki istikamette teminat altına girmiş bulunuyor. Borsanın teminatı ve biraz evvel komisyonun vermiş olduğu tadil şekli, bundan böyle 3437 numaralı Kanunun müstahsıla vermekte olduğu ıstırabı ortadan kaldırmış bulunuyor. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Bu madde üzerinde başka söz istiyen?.. Yok. Söz istiyen olmadığına göre madde üzerinde verilmiş bulunan değişiklik önergelerinden önce Sayın Yaşar Akal tarafından verilmiş bulunan önergeyi, sonra da komisyon tarafından verilmiş olan önergeyi okutup oylıyacağım.

Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 63. — 3 ncü fıkranın aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederim :

Tekel İdaresi tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek taşıma belgesinin aslı tütünün sahibi tüccara verilir. Bir nüshası tütünün gideceği yer Tekel İdaresine gönderilir.

Samsun
Yaşar Akal

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum :

(Geçici Komisyonun önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Bu değişiklik önergesi komisyon tarafından verilmiştir. Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge bu şekliyle kabul edilmiştir.

Komisyon tarafından verilmiş olduğu cihetle, filhal kabulü de mutazammın bulunmaktadır. Bu sebeple nümerotaj durumuna göre 63 ncü maddeyi teşkil eden ve matlabı «Tüccar tütünlerinin taşınması» maddesini teşkil eden bu maddeyi değişik bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

Yabancı memleketlere ihracedilen tüccar tütünleri

Madde 64. — Yabancı memleketlere ihracedilecek tütünler için de Tekel İdaresinden taşıma belgesi alınması zorunludur.

63 ncü maddede belirtilen esaslara göre düzenlenecek bu taşıma belgelerine dayanarak gümrük memurlarının kontrolu altında ve usulüne göre ihracedilen tütünler için, ihraç işleminin yapıldığına dair gümrük idarelerinden alınacak belgelerin, bu belgelerin alındığı tarihi izliyen 15 gün içinde Tekel İdaresine gösterilmesi lâzımdır. Bu belgelerde yazılı miktar, tüccarın Tekel İdaresinde kayıtlı yaprak tütün borcundan indirilir.

Yabancı memleketlere gönderilip kısmen veya tamamen satılamıyarak geri getirilen tütünler gümrüklerde Tekel İdaresi tarafından muayene edilip Türk tütünü olduğu ve menşe, ürün yılı, nev'i bakımından ihracedilen tütünlerin aynı olduğu anlaşıldığı takdirde, yurda sokulmasına izin verilir ve masrafı tüccara aidolmak üzere tartılarak tüccarın borcuna geçirilir.

BAŞKAN — Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

İhracedilen tütünlerin gönderildiği memlekete girdiğinin belgelendirilmesi

Madde 65. — 64 ncü maddeye göre yabancı memleketlere gönderilen tütünlerin ihraç tarihinden başlıyarak en çok 91 gün içinde gönderilen yere girdiğinin Türkiye Konsolosu, olmıyan yerlerde, o yerin ticaret odası tarafından onaylanmış bir şahadetname ile belgelendirilmesini istemeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

BAŞKAN — Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

Yaprak tütünlerin işlenmesi

Madde 66. — Türkiye'de yetişen tütünlerin, Türk Standartları Enstitüsü tarafından tesbit edilecek Türk standartına göre işlenmesi zorunludur.

Yabancı memleketlerin, Türk standardına uymıyan siparişleri, belgelendirilmek şartiyle ve Ticaret Bakanlığının izniyle Türk standardına uyulmadan işlenebilir. Kendi fabrikalarında kullanmak amaciyle Türkiye'de tütün işliyen yabancı firmalar Türk standardına uymak zorunluğunda değildir.

İşlenmiş tütün denklerinin etiketlerinde veya ambalâjları üzerinde, dengin içindeki tütünün menşei veya işleme partisinin adı, ürün yılı, nev'i ve net ağırlığı belirtilir.

BAŞKAN — Şu hale göre 66 ncı maddeyi teşkil eden, «Yaprak tütünlerin işlenmesi» başlığını taşıyan bu maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

İhracedilecek tütünlerin fümigasyonu

Madde 67. — Türkiye'de yetişen tütünlerin fümige edilmeden ihracı bakanlıklararası tütün kurulu kararı ile ve bu karar en az bir yıl önce ilân edilmek şartiyle kısmen veya tamamen yasaklanabilir.

BAŞKAN — Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

İhracedilecek tütünlerin muayenesi

Madde 68. — İhracedilecek tütünler, ehliyetnameli ve yeminli eksperlerden kurulu üç kişilik bir kurul tarafından muayene edilir.

Bu kurulun kararı, ihraç lisansına esas teşkil eder. 66 ve 67 nci maddelerde belirtilen nitelikte olmadığı, kurul muayenesiyle tesbit edilen tütünler ihracolunamaz.

Bu kurulun kararlarına Ticaret Bakanlığına başvurularak itiraz edilebilir. İtiraz edildiğinde Ticaret Bakanlığı tarafından seçilecek diplomalı ve yeminli üç eksperden kurulacak bir kurula tütünler yeniden muayene ettirilir. Bu kurulun kararı kesindir.

BAŞKAN — 68 nci maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

D) Yaprak tütün fireleri

Fireler

Madde 69. — Tekel İdaresi tarafından, yaprak tütün borçlarının izlenmesinde bir yerden diğer yere trenle gönderilen tütünlerle deniz yolu ile gönderilen tütünlerde % 1, hayvan, araba ve kamyonla gönderilen tütünlerden % 1,5 fire kabul edilir.

Ambar ve işleme fireleri bu kanuna bağlı 4 numaralı cetvelde gösterilen miktarlara göre hesabolunur.

İşlenmiş veya fermantasyon geçirmiş tütünlerin firesi yukarıki miktarların yarısı kadar hesabedilir.

BAŞKAN — 69 ncu maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

E) Müteferrik hükümler

Tekel maddelerinden alınacak vergi ve resimler

MADDE 70. — Bu kanunla Tekel altında bulunan maddeler, asıl Gümrük Vergisi haricolmak üzere Hazine, belediye ve özel idarelere ait bütün vergi ve resimlerden muaftır.

BAŞKAN — 70 nci maddeyi okunan bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Ceza hükümleri

Madde 71. — 2 nci madde hükmüne aykırı dikilen tütünler yaprak tütün borcuna yazılmakla beraber her bir dekar veya artığından 250 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — 71 nci madde üzerinde önergeler vardır, bu sebeple madde müzakereye tabidir.

Madde üzerinde söz istiyen? Buyurun Sayın Uyar.

G. P. GRUPU ADINA MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; yeni ilâve ile 71 nci madde olan aslında 70 nci madde, 2 nci maddenin müeyyidesini teşkil etmektedir. 2 nci madde şöyle demektedir : «Tütün tarımı yapmak için medeni hakları kullanma yeterliğini taşımak şarttır. Ancak, Devlet memurları memuriyetleri çerçevesi içinde doğrudan doğruya veya başkaları aracılığı ile tütün tarımı yapamazlar.» 71 nci madde bu 2 nci maddenin yasağına aykırı olarak tütün diken Devlet memurlarının cezalandırılacağı maddedir. Getirilen hüküm şu : «2 nci madde hükmüne aykırı olarak dikilen tütünler, (yani memurların dikmiş olduğu tütünler, kanunun, dikme dediği halde dikmiş olduğu tütünler) yaprak tütün borcuna yazılmakla beraber her bir dekar veya ağırlığından 250 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.»

Tasarının bir başka maddesi, yasak bölgelere, yani memnu mıntakalara dikilen tütünlerin; esas fakir vatandaşın, tütüncü vatandaşın memnu mıntakaya, yasak olan bölgeye dikeceği tütünlerin sökületeceğini tesbit etmiş bulunmaktadır; bir başka müeyyide maddesi. Şu halde, memurlar için de tütün dikmek memnu olduğuna göre, tütüncülük, memurlar için yasak bulunduğuna göre, nasıl tütüncü vatandaş yasak bölgeye tütün diktiği takdirde onun tütününü sökecek isek, kanunu dinlemiyen, yasak fiil ve icraatta bulunan memurların dikmiş olduğu tütünlerin de sökülmesi lâzımdır. Eşitliği sağlamak için bu madde hükmünün cezasız bırakılmaması ve dikilen tütünlerin sökülmesini; ancak her hangi bir sebeple gözden kaçmış, mahsul elde edilmiş ise, o takdirde verilecek cezanın tasarıda yazılı olduğu şekilde değil, biraz daha, teklif ettiğimiz gibi, indirilmek suretiyle verilmesini biz Güven Partisi olarak uygun görüyoruz. Eşitliği sağlaması bakımından tasarının maddesinin bu yolda değiştirilmesinin faydalı olacağı kanısındayız. Teşekkür ederim.

MUSTAFA OK (Manisa) — Grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA MUSTAFA OK (Manisa) — Değerli arkadaşlarım, Güven Partisi sayın sözcüsü, 2 nci madde ile yasak edilenlerin tütün dikmesi halinde kendilerine ceza verdikten başka, tütünlerinin de yok edil-

mesi düşüncesini grupunun fikri olarak beyan etti. Biz C. H. P. Grupu olarak bu fikre katılmıyoruz.

2 nci maddede yasak edilen kişiler tütün dikimini pekâlâ müsait bir yere yapmış olabilirler, bu halde elde edilen tütün kalitelidir. Şimdi, bu kaliteli tütünü sırf yasağa riayet etmedi diye imha etmek, çok ağır bir ceza şekli olur. O memura gerekli ceza verilir, fakat çıkaracağı tütün imha edilmez. İmha edildiği takdirde adaletsiz bir ceza tatbik edilmiş olur. Gerçi, ekici bu durumda olduğu zaman imha edilir, diyor ama, hemen alttaki 72 nci madde okunduğunda görülür ki, kaliteli tütün alınması muhtemel olmıyan yerlere dikildiği takdirde elde edilen tütünlerin imhası söz konusudur. Memur olan kişiler pekâlâ kaliteli tütün alabileceği bir yere tütünü dikmiştir, bu halde kanuna riayet etmediği için cezası verilir, ama tütününü imhaya hakkımız yoktur, millî menfaate de uygun değildir. Binaenaleyh maddenin bu şekli daha uygudur, arz ederim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Yaşar Akal.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım; madde ilk bakışta gayet güzel düzenlenmiş gibi görülmektedir. Yalnız bir noktayı acaba sayın komisyon muvafık bulurlar mı? Bu tütünlerin para cezası ile cezalandırılması gerektiği gibi, sayın Güven Partisi sözcüsünün söylediği üzere, imha edilmesi değil, Devletçe müsadere edilmesi mümkün değil mi? Çünkü müsadere edildiği takdirde tütün zâyi olmaz. Tıpkı, kanunsuz tabanca taşıyan şahsın tabancasının müsadere edilmesi gibi tütünler de müsadere edilir, bu suretle yeniden daha fazla kanunsuz işlem yapılmasına devam önlenir. Çünkü ceza ile, kanunsuzluğa devama da mâni olmak esastır. «Tütünleri müsadere edilir ve Devlet adına satılır» hükmü getirilebilir mi, uygun mudur? Komisyondan bu hususun açıklanmasını talebediyorum.

BAŞKAN — Güven Partisi Grupu adına Sayın Uyar, buyurun.

G. P. GRUPU ADINA MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; biraz önceki mâruzatımın yanlış anlaşıldığını gördüğüm için ikinci defa huzurunuzu işgal ediyorum.

Bizim fikrimiz; elde edilen, kemale gelen mahsulün imhası değil (o konudaki fikrimizi de söyledim, tekrar edeceğim) dikilen tütünlerin sökülmesidir.

Bir tütüncü vatandaş memnu mıntakaya tütün dikerse, bu, Tekel İdaresince tesbit edilirse, tütün daha tarlada iken, dikilmiş, çapa safhasında iken bu tütün sökülecektir, imha edilecektir tarlada. Bu doğru... Tütün dikmesi kanunen men edilen bir memur, 2 nci maddeye göre aynı şekilde tütün dikerse, memnu bir fiil işlerse ve bu tütün henüz tarlada fide halinde iken Tekel İdaresince tesbit edilirse, bu tütün de tıpkı tütüncü vatandaşın tarlasında imha edilen tütünü gibi imha edilmeli, yok edilmelidir. Görüşümüz bu. Ama, her iki konuda da, gerek memnu mıntakaya tütün diken tütüncü vatandaşın tütünü, gerek tütün dikmemesi lâzım gelen memurun tütünü görülmemiş, ihbar edilmemiş, tesbit edilmemiş, koçanı çıkarılmış tütün kemale gelmiş, balyalanmış, mahsul bildirimi verilmiş, bunun imhası doğru değildir. Bu, elde edilen bir ürününü millî servetin yok edilmesi demektir. Buna Güven Partisi olarak gönlümüz razı değildir. Esasen bundan sonraki maddelerde, gerek ekici vatandaşın, tecziye edilecektir. Aynı şekilde tütün dikmeolduğu tütünleri; biraz evvel arz ettiğim gibi, henüz tarlada kemale gelmeden imha edilmemiş ise, yetiştirilme bahtiyarlığına erişmiş ise, tütün elde edilmiş ise o vatandaşın tütünü imha edilmiyeecktir, ceza yolu ile o vatandaş teuziye edilecektir. Aynı şekilde tütün dikmemesi lâzım gelen memurun da diktiği tütün kemale gelmiş ise, mahsul elde edilmiş ise bunun imhası doğru değildir. Bunun, bundan sonra gelecek diğer maddelerde gösterildiği gibi tecziyesi cihetine gitmek lâzımdır. Bizim Güven Partisi olarak görüşümüz, mahsul elde edilmeden, tütün fidesi henüz tarlada, daha dikme, çapa zamanında iken imha edilmesidir. Bundan kurtulup da mahsul elde edildiği zaman ne yapılacak? Maddenin 2 nci cümlesi, her bir dekar veya artığından 250 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılmasını emretmektedir. Bizim teklifimiz, burada, 50 liradan 200 liraya kadar olmak üzere para cezasını hafifletici mahiyettedir.

Bu suretle biraz evvelki görüşmemi yanlış anlamalara meydan vermemek üzere tavzih etmiş oluyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Talât Köseoğlu, buyurun.

TALÂT KÖSECĞLU (Hatay) — Muhterem arkadaşlarım; iki parti görüşü meydana çıktı. Şimdi biz görüşümüzü parti olarak değil, bir milletvekili olarak beyan edeceğiz.

Burada Güven Partisi der ki, yasak bölgede ekilmiş tütünler gibi; kanunun 2 nci maddesinde istisnai bir hükümdür bu, medeni haklarını kullanma yetkisine sahibolmıyan ve bir de memurlar ki, bunlar ispatı gayet zor olan mevzulardır, hangi memurun ne şekilde ektiğini tesbit etmek de meseledir, birtakım ihtilâflara yol açar, ama vazıı kanun bu ihtilâtları düşünmez. Elbette ki, memurların ve kısıtlıların tütün ekmeleri halinde böyle birtakım kanuni mükellefiyetleri icabettiren hükümleri şart koşmasından tabiî bir şey yoktur.

Şimdi, Güven Partisinin sözcüsü, yasak bölgede ekilmiş gibi bu tütünlerin imhasını yahut da tütünlerin kaldırılmasını, diğer emsali gibi aynı maddeye tabi tutalım ve cezayı da hafifletelim, diyor.

C. H. P. nin görüşü ise ters istikamette. Diyor ki, ekonomikman, gerek memleket menfaati bakımından, bir yasak bölgeye değil de faydalı bir bölgeye tütün ekilmiştir, bunu imhada ne fayda var?

Şimdi bu görüş doğrudur. Bir defa yasak bölgedeki ekim ile, izinli bölgedeki ekim arasında elbette ki, fark olacaktır. Burada bir memur değil de bir vatandaş ekmiş olsaydı, o tütünlerle memlekete ürün verecekti, memleket ekonomisine katkıda bulunacaktı. E, bu katkıda bulunma şeklinde ufak bir değişiklik oldu diye, onu kül halinde kaldırmakta gerek iktisaden, gerek içtimaen hiçbir fayda yoktur.

Ben bu mevzuda daha fazla söz söylemiyeceğim. Esas itibariyle üzerinde duracağım nokta şu:

Memurlar sıkıntı içerisinde, gerek bir çiftçi vasıtasiyle, gerek bir ikinci, üçüncü el vasıtasiyle bir miktar tütün ektirmiş oluyor veyahut da, ispatı gayet zor, ihbar ediliyor. Şimdi buna verilecek ceza çok ağır. Dönüm başına 250 lira, 500 lira ne demektir? Sayın Hükümet bu tasarıyı nasıl getirmiş, Sayın Komisyon buna nasıl iştirak etmiş? Dönümün zaten çok yerlerde hakiki kıymeti 250, 500 liradır. O arazinin kıymeti kadar bir para alacaksınız bir memurdan.. Bir ömür boyunca sürünmesine sebebolacaksınız.. Ne imiş? Bir memur, efendim, 10 dönüm, 50 dönüm, 100 dönüm, sırf çocuklarını geçindirmek, üniversitede okuyan çocuklarına tahsil yaptırmak için kazaen bir iş yapmış. Bu ihtilâs değil, bir rüşvet değil, Devletin parasını yemek değil. Bu bakımdan, bu kadar ağır bir müeyyide olmaması lâzım. Yani, ekmiş olduğu sahanın bedeli kadar para alacaksınız. Kim verecek bunu? Memur.. Nereden verecek?.. Bir ömür boyunca sürünse ancak verir. Yani ihtilâs yapmış, hırsızlık yapmış, rüşvet yemiş memurlardan farksız olarak bir ömür boyunca sürünecek maddeten.

Esasen, dönüm başına bu kadar ağır para cezası konmaz, 5 lira, 10 lira çoktur bile. 250 lira, 500 lira arazinin bedeli kadar bir paradır. Bu, Ceza Hukuku prensipleri ile kabili telif değil. İşlediği suçla ceza arasında bir ölçü lâzımdır ve esasen Ceza Hukukunun en büyük prensibi budur. İşlenen suçla ceza arasında mutlaka bir rabıta, bir benzerlik, bir yakınlık olacaktır. Bu bakımdan bu madde çok ağırdır. Bunu lûtfen Komisyon düzeltirse çok memnun oluruz. Düzeltmezse bu konuda verilmiş olan önergelere iltifat buyurunuz ve bunu hafifletme cihetine gidiniz. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Fethi Çelikbaş.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, buyurun.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlar;

Sayın Mustafa Uyar'ın beyanlarına, doğru anladıysam, uymak mümkün değil. Bir defa Sayın Mustafa Uyar bir suçtan iki ceza veriyor ki, ceza prensiplerine mugayirdir. Hem dönüm başına 250 lira ile 500 lira para cezası, hem de istirdat.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — İstirdadı nereden çıkardınız canım.

İLYAS KILIÇ (Devamla) — Bu, ceza prensiplerine mugayirdir ve öyle ceza olmaz.

Şimdi, biz 2 nci maddede ne dedik? Kimlerin tütün ekebileceğini tasrih ettik. 71 nci maddede 2 nci maddeye mugayir hareket eden-

lerin tütün ekmesi halinde ceza müeyyidesini koyduk. Bu ceza az olur, çok olur, bu ayrı ama bir ceza konacak. Zaten cezadan kasıt ne? Bunun ekmesine mâni olmak için bir cezai müeyyide koyuyoruz. Bu müeyyideyi oyuncak olacak şekilde, 5 lira, 10 lira koyduğunuz zaman verir 10 lirayı, tütünü de eker, mâni de olamazsınız. Böyle şey olmaz, oyuncak ceza olmaz. Cezanın bir adamı suçtan alıkoyacak esaslara dayanması lâzım. Binaenaleyh bu 250 lira ile 500 liranın fazla olduğu üzerinde durmamak lâzım. Çünkü, suç işliyen kişi peşinen onun cezasına katlanmak mecburiyetindedir, bunu aklına koyması lâzım. Tütünü ekiyor; ölçüyor biçiyor, kanun çıkartmışız, okuyor, ondan sonra ekiyor.. Bu memurdur. Kaldı ki memur kanun kokusu almıştır, mesuliyet deruhde etmiştir, bunun için ben cezanın ağırlığı üzerinde durmuyorum, ceza doğrudur.

Yalnız istirdat üzerinde durmak isterim. Madem ki 2 nci maddeye mugayir olarak tütün ekmiştir, tâyin edilen cezaya katlanmak mecburiyetindedir; ama ya istirdadederiz, ya para cezası veririz. Bence para cezası vermek daha uygundur istirdattan.

Şimdi, 3 ncü maddede, yani ekici noktayı nazarından da arkadaşlarım söylediler, ekicininki istirdadediliyor ama, ekici, tütünün kalitesini düşürecek mahiyetteki bir yere tütün ektiği için elindeki malı istirdadetmek mecburiyetindeyiz, millî menfaatlerin, millî ürünümüzün itibarını ve kalitesini muhafaza etmek için. Binaenaleyh 3 ncü maddedeki hüküm de doğrudur, 2 nci maddedeki hüküm de kanımızca doğrudur, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Sabahattin Savacı, buyurun efendim.

SABAHATTİN SAVACI (Gümüşane) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlar; burada ihmal edilmemesi lâzımgelen önemli bir unsur; tütün politikasını tesbit eden bu tasarının gayesidir. Bu tasarı, bizim tütün politikamıza iki önemli husus getiriyor. Bunlardan bir tanesi, bölgeleri tesbit, iyi tütün yetiştiren bölgeleri tesbit, diğeri de kaliteyi, Türk tütününün kalitesini, üstün kalitesini muhafaza ve devam ettirmek... O sebeple bu madde bu zaviyeden kıymetlendirildiği takdirde, bir memurun tütünü yetiştirmiş olması, tütünü eğer bu kanunun derpiş etmiş olduğu isabetli bölgede yetiştirmiş ise ve bu kanunun, bu tasarının istihdaf ettiği kalitede tütün yetiştirilmiş ise, tasarının temin edeceği gaye yerine gelmiş bulunmaktadır. Bir hata varsa, üretici şahısta hata vardır. O sebeple, Sayın Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü buradaki beyanı ile bu hususu teyidediyor, bendeniz de ona katılırım. Şu bakımdan katılırım; tasarının gayesine ve esprisine uygundur.

Gelelim, cezanın miktarına.

Cezanın miktarını şu anda indirmek veya çıkarmak, arkadaşlarım bir mesnede dayanmaz zannederim. Cezanın bu hareketi önliyecek miktarı ne olmalıdır? Şahısta hata edilerek icra edilen bu üreticilikle sağlanan menfaat nedir? Cezayı 50 lira verirseniz bu yasağı temin edebilir misiniz? Edemezsiniz, bunu indirmenin bir faydası yoktur. Buradaki ceza, daha ziyade orada bu yasak yolu ile, bu yasak kanalı ile sağlanan menfaat ile dengeli ve ilgili olmalıdır. Eğer, bu yasağın devamı 250 - 500 lira arasında sağlanacak ise, bu isabetlidir. Bu tecrübe ile tasarıya intikal etmiştir. Bu itibarla ne fazlasına ne de eksiğine taraftar değilim. Bu, tecrübe ile tasarıya intikal etmiş ise, yerindedir ve menfaatlerin temini ile ilgili olarak bu rakamlar buraya konulmuş ise isabetlidir. O sebeple nazari olarak indirme veya cezaları yukarı çıkarma isabetli olmaz kanaatindeyim.

Saygılar sunarım.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Zaten bu memurdur, Personel Kanununa tabidir...

BAŞKAN — Bir milletvekili bir milletvekiline sual soramaz. Oturduğunuz yerde kendi aranızda hasbihalde bulunabilirsiniz.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Ben kürsüyü işgal etmiyeyim diye söz almıyorum, Sayın Başkan.

BAŞKAN — Efendim, milletvekilinin milletvekiline sual sormaya hakkı yok. Aranızda hasbihal mahiyetinde sual sorunuz.

Önergeleri okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

674 S. Sayılı tasarı :

Madde 70.

70 nci madde ile, tasarının 2 nci maddesindeki, yasak cezalandırılmaktadır. Şöyle ki; ikinci madde, Devlet memurlarının, memuriyet çevresi içinde, tütün dikemiyeceklerini âmirdir.

Devlet memurlarını, bu kanunun emrini dinlemez, yine tütün dikerse, sökülmeyip, kabul edileceğini ve borcuna mahsubedileceğini, derpiş etmektedir bu madde.

Halbuki, bundan sonraki maddede, tütün dikilmesi yasak edilen yerlere dikilen tütünlerin derhal söküleceğinden bahsedilmektedir ve doğrudur.

70 nci maddeyi aynen kabul ettiğimiz takdirde, her şeyden evvel kanuna riayet etmesi gereken memur ve münevver kimseler, kanunu dinlemezse ceza yok, köylü dinlemezse ceza var, olmaz böyle şey. Kanunun yasak emrini dinlemiyerek tütün diken memurun tütünü de derhal sökülmeli ve ayrıca cezalandırılmalıdır.

Bu nedenlerle 70 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İzmir — Mustafa Uyar
Burdur — Fethi Çelikbaş
Tokat — İrfan Solmazer

Madde 70. — İkinci madde hükmüne aykırı olarak dikilen tütünler, tarlada iken sökülür ve yok edilir.

Tütünler toplanmışsa, tütün borcuna mahsubedilmekle beraber, her bir dekar veya artığından 50 liradan 200 liraya kadar para cezası alınır.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım; önergede 70 nci madde olarak zikredilen husus 71 nci madde oluyor. Bu numarayı madde başlığına göre düzeltiyoruz.

Komisyon olarak bu önergeye katılıyor musunuz, efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz, efendim.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Komisyon tarafından hazırlanmış bulunan önerge var; onu okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 71 nci maddesinin aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederim.

Komisyon Kâtibi — Tokat — Mithat Çavdaroğlu
Komisyon Sözcüsü — Balıkesir — Zeki Yücetürk

Madde 71. — 2 nci madde hükmüne aykırı olarak tütünler, yaprak tütün borcuna yazılmakla beraber her bir dekâr veya artığından 500 lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — Sayın Yücetürk, 71 nci madde de verilen bu önergede benim bir nokta dikkatimi celbetti. Bu hususta anlaşmamız gerek.

Madde 71 de «2 nci madde hükmüne aykırı olarak dikilen tütünler» tâbiri var iken, sizin vermiş olduğunuz önergede «2 nci madde hükmüne aykırı olarak tütünler» denmiştir. «Dikilen» tâbiri kaldırılmıştır. Sehven mi kaldırıldı, kasten mi?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sehven kaldırılmış. Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN — O halde önergenizi o şekilde okutayım. «2 nci madde hükmüne aykırı olarak dikilen tütünler» değil mi efendim?

Buyurunuz Sayın Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;

2 nci madde yüksek malûmlarınız ve neticede reyleriniz ile tütün ekicilerinin kimler olduğunu tarif ve tavsif etmiş ve Devlet memurlarının çevresi içinde böyle bir ziraat yapma imkânını menetmiştir. Bu itibarla sayın arkadaşlarımızdan Devlet memuru, köylü ayrımı hakkında burada açmış oldukları münakaşayı daha önce kabul edilmiş olsa 2 nci madde sebebi ile komisyon olarak cevaplandırmayı zait buluyoruz.

Ancak hemen ilâve edelim ki, burada getirilmiş bulunan 71 nci madde, 2 nci madde hükmüne aykırı olarak tütün dikimi ile meşgul olan şahsa, yani Devlet memuruna karşıdır. Tütün dikim alanlarına aidolan durum 72 nci maddede belirtilmiştir. Özetlemek gerekirse bir tanesi şahsa, diğeri ise tütün dikim alanlarının yasaklanmalarını ortaya koymaktadır.

Şimdi, Devlet memuru olan zat, yasak edilmiş mıntakalarda ekiliyorsa zaten normal olarak 72 nci maddedeki sökülme fonksiyonuna tabi tutulacaktır. Ancak, 2 nci maddede ifade edilen Devlet memuru, 71 nci madde hükmüne göre normal dikim alanları içinde tütün dikmiş ise, o zaman tütünlerinin sökülmesine lüzum yoktur. Sadece şahsının cezalandırılması mevzuba-

histir. Peki, tütünlere ne olacaktır? Tütünleri borç olarak kabul edilecek. Tütünleri borç olarak kabul edildiği zaman bir kazanç meydana getirirse ceza durumu ne şekilde tecelli edecektir, kanaat ve sualine karşı biz, hukukan mütezait nispet kabul edilen, başlangıç noktası 500 olan ve dönüm adedi arttıkça çoğalabilen bir usulü getirmiş bulunuyoruz. Bu, şu demektir:.

Tütün ziraati, 14, 15, 16 ay gibi ihtimam istiyen, gece gündüz alâka istiyen, hattâ hakikaten reel çiftçi fonksiyonu alâkasına, bakımına ihtiyaç gösteren bir ziraat nevi olduğuna göre, Devlet memurlarının her halûkârda bu ziraate bir nafaka temini bakımından dahi olsa girmemelerini düşünerek bu cezayı bu şekilde öngördük. Ancak yasak mıtakaların dışına bu tütünler ekilmişse, Sayın Mustafa Uyar arkadaşımızın teklifi de 72 nci maddeye göre, sökülecekği için yeni getirmiş olduğumuz şekilde teklifin kabulünü istirham ederim. hürmetlerimle.

MUSTAFA OK (Manisa. — Bir önergemiz var.

BAŞKAN — Yeni bir önerge veremezsiniz. Bu önerge ile mevcut tasarı metnindeki madde üzerinde müzakere bahis konusudur. Aleyhinde. lehinde bulunabilirsiniz önergenin.

MUSTAFA OK (Manisa) — C. H. P. Grupu adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA MUSTAFA OK (Manisa) — C. H. P. Grupu olarak, komisyonun vermiş olduğu önergeye karşıyız.

71 nci maddede memurların tütün dikmesi halinde 250 liradan 500 liraya kadar ceza göreceği yazılıdır. Şimdi, sayın komisyon 250 yi de az görüp cezayı 500 liradan baslatmaktadır. 2 nci madde burada tartışılırken hep gördük ki, memur tarifi lâyiki veçhile yapılmamıştır, kimlerin memur olduğu, kimlerin memur tarifi dışında kaldığı kesinlikle bilinmemektedir. Meselâ imamlar söylendi, köy bekçileri söylendi, bunlar memur mudur, değilmidir, bugün bunu kesin olarak tâyin etmek güçtür, dendi.

Böyle bir muğlâk durum var iken, şimdi ona öyle bir ceza tâyin ediyoruz ki, ektiğini burnundan getiriyoruz adamın. Bir kazanç temin etmek üzere tütün ekmiştir, ama onun ocağını söndürecek derecede cezayı artırmakta, içtimai fayda yönünden, mahzurlar görüyoruz. Ceza çok fazla artırılmıştır. Ocak söndürmeye lüzum yoktur. Burada esasen kendisine ceza tâyin edilmiştir. Sayın Komisyondan rica ediyoruz. Önergesini geri alsın, 500 lira değil, hattâ 250 - 500 lira da değil, 200 liradan cezayı başlatsın. Aksi takdirde suç ile ceza arasındaki muadelet takibedilmiş olacak, bozulmuş olacak. Saygılarımla.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, usul bakımından bir hususu hatırlatayım. Müzakere bitmiştir. Müzakere bittiğine göre...

ALİ CÜCEOĞLU (Giresun) — Önerge üzerinde söz istemiştim.

BAŞKAN — Beyefendi müsaade buyurunuz, ben bitireyim de, eğer ben zatiâlinizi tatmin edemezsem, o zaman itirazınızı yaparsınız.

Müzakere bitmiştir. Müzakere bittiğine göre. ortada yalnızca komisyon tarafından verilmis bir önerge vardır. Yüce Meclis ya bu önergeyi kabul edecektir, yahut ta tasarı metnindeki maddeyi aynen kabul edecektir. Binaenaleyh değisik bir şekil, üçüncü nokta olarak ortava sürülemez.

Buvurun Sayın Cüceoğlu.

ALİ CÜCEOĞLU (Giresun) — Muhterem arkadaslar, komisyon sözcüsü burada cezayı artırma ile olarak yapmış olduğu izahatiyle maalesef bizleri tatmin etmemiştir.

Biraz evvel hepinizin şahidolduğu müzakerede paranın, bilhassa cezanın fazlalığı üzerinde duruldu ve memurun ekmiş olduğu tütünlerin yasak bölgede değil, tütün ekilebilen bölgede ekmiş olmasından mütevellit bir cezaya carptırılması bahis konusu olduğunu ve bir olaydan iki türlü ceza alınması gibi bir durumla karsı karsıva kaldığımızı izah ettiler. Hakikaten de doğrudur.

Memurun tütün ekmesini menetmek. Asıl mühim konu budur. Binaenaleyh, biz buraya dönüm başına 500 lira cezayı getirir de kıstas olarak, ekilen, sahada, 500 lira üzerinden bunu artırmak suretiyle bir ceza almak yoluna gidecek olursak, o zaman hakikaten biraz evvel arkadaşımızın da bahsettikleri gibi, biz bu memurun ocağını söndürürüz.

«Memur da ekmesin» denebilir. Gayet tabiîdir. Madem ki yasak bir durum bahis mevzudur, memurun kalkıp ta tütün ekmesine lüzum yoktur, ama bir ceza tâyin edilirken, o cezanın getireceği kıstasların esaslı bir şekilde tesbiti de lâzımdır. Hakikaten, Geçici Komisyonun getirmiş olduğu tedbir, Hükümet teklifinde olduğu gibi, aynen kabul edilmiş olan teklif yerindedir kanaatini taşıyorum. Zira, hâkime hiç olmazsa bir takdir hakkı tanıyoruz; 250 liradan 500 liraya kadar. Şimdi biz, şekil olarak şiddetli bir ceza veriyoruz. Mahkemeye bile lüzum yok. O zaman Tekel İdaresi, - «Ağır para cezası» demesine de lüzum yok - 500 liradan başlatırım, tesbit ettiğim zaman kaç dönüm ekmişse hepsini cemmeder, parayı alırım, dese daha isabetli bir teklif getirmiş olurdu. «Ağır para cezası» dediğine göre mahkeme bu hükmü verecek. O halde mahkemeye neden lüzum var, sözcü arkadaşıma sorarım. Çünkü burada 250 liradan 500 liraya kadar dersek, bir takdir bahis konusu olabilir, mahkemeye gidilebilir, ama dönüm başına 500 lira ceza alacağım, dersek mahkemeye de lüzum yok. O zaman maddenin şeklini değiştirsin komisyon, Tekel İdaresi tesbit ettiği takdirde, hesap eder parasını alır, desin. Daha isabetli bir durum olur.

Bu bakımdan komisyonun getirmiş olduğu teklifin değil, Geçici Komisyondan gelmiş olan teklifin kabulünde, değiştirge önergesi verilemiyeceğine göre, daha fazla isabet olduğu kanaatini taşırım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Lehinde var mı efendim?.. Bu değişiklik önergesinin lehinde konuşmak istiyen?... Yok.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Ben önerge hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Beyefendi, önergenin aleyhinde iki kişiye söz verdim. Lehinde söz istiyen varsa vereceğim.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Bu usulî bir muamele değil, nasıl olur, aynen müzakereye konur, altı kişi konuşur.

BAŞKAN — Hayır efendim. Bu bir değişiklik önergesidir, komisyon tarafından değişikliği tazammun eden bir önerge. Önerge sahibi olarak komisyon önergesini izah etti. Lehinde aleyhinde ikişer kişiyi konuşturacağım. Her önerge üzerinde altı kişi konuşur, diye bir kayıt var mı Sayın Köseoğlu?..

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Sayın Başkanım, o halde ya hiç vermiyecektiniz, ya da madem ki verdiniz devam edin. Burada usulî bir muamele yok. Ya müzakere açmıyacaktınız, açtıktan sonra vereceksiniz.

BAŞKAN — Komisyon önerge verdi, önergenin lehinde, aleyhinde ikişer kişiye söz vereceğim. Aleyhinde iki kişi konuştu. Lehinde var mı diyorum, yok, diyorsunuz.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Üzerinde konuşulmaz mı?

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — İzin verir misiniz Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, yeni bir madde değil. Bir maddede bir değişiklik.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, komisyon olarak maddeyi geri alıyoruz.

BAŞKAN — Yalnız bu arada şu usulü hepinize söyleyeyim: Meselâ, yeni bir madde olarak ortaya çıkarılırsa, o zaman umumi müzakere açılır. Yalnız madde üzerinde bir değişiklik öngörülüyorsa munhasıran, onun üzerinde yeniden bir müzakere açılması bahis konusu değildir. İleriki meseleler için bunu ortaya atıyorum.

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Ama efendim böyle beyan olmaz ki..

BAŞKAN — Beyefendi benim beyanım budur, beyan üzerinde konuşulmaz, üzerinde müzakere açılmaz. İlerde yine böyle bir muamele karşısında kalırsanız o zaman muamele üzerinde konuşursunuz.

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Bundan evvelki tatbikat böyle değildi ki. Üzerinde önerge verilen maddeler müzakereye tabidir. Zabıtlara geçti. Bunda da bir değişiklik önergesi verilmiş, tekrar müzakereye tabidir.

BAŞKAN — Sayın Solmazer, siz şimdi teşrif ettiniz, bu maddenin müzakeresinde burada yoktunuz. Mesele burada. Demek ki bâzı meseleleri çok iyi bilmeli, ona göre Başkanlığa beyanda bulunmalı.

Bu 71 nci madde üzerinde değişiklik önergesi verildiği cihetle, biraz önce müzakereye

tabi tutuldu ve üzerinde altı kişi konuştu, bitti. Bundan haberiniz yok efendim. Onun üzerine verilen değişiklik önergesini okuttum. İki tane değişiklik önergesi var. Bunlardan birisi reddedildi. Komisyonun değişiklik önergesi bahis konusu olduğu için, şimdi onun üzerinde konuşuyoruz, Sayın Solmazer, anlatabildim mi ..

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Evet efendim.

BAŞKAN — Merak etmeyiniz, Başkanlık kolay kolay hataya düşmez.

Komisyon önergeyi geri almıştır..

MUSTAFA OK (Manisa) — Sayın Başkanım, önerge gönderdik madde üzerinde, henüz müzakere bitmedi.

BASKAN — Müzakere değil efendim, değişiklik önergelerinin verilme müddeti bitti. Ona da cevap arz edeyim, bu tütün kanununun müzakeresi sırasında beyan ettim: Değişiklik önergeleri müzakere sırasında verilsin, değişiklik önergelerini okuttuktan sonra, oylamaya koyacağımız sırada tekrar bir değişiklik önergesi verilmesi mümkün değildir, dedim. Çünkü Sayın Ok, değişiklik önergeleri aykırılıkları itibariyle evvelâ Yüce Meclisinin ıttılâına sunuluyor. Yüce Meclis bütün önergeleri dinliyor, öğreniyor, onu takiben, her değişiklik önergesini aykırılıkları sırasiyle teker teker, tekrar okutuyorum. Okuttuktan sonra komisyona soruyorum, şayet komisyon katılıyorsa önerge sahibinin konuşmasına lüzum yok; ama komisyon katılmadığını beyan ederse, önerge sahibi Meclisi hakem telâkki etmek için mücmelen, kısaca önergesini beyanediyor. Sonra oya koyuyoruz, ona göre halledivoruz.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Önergesini mücmelen beyan etsin, fakat esasında müzakere açmanız lâzımdır.

BASKAN — Şimdi, komisyon önergesini geri almıştır. Başka önerge de olmadığına göre 71 nci maddeyi metinde yazılı şekliyle oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... 71 nci madde metinde yazılı şekliyle kabul edilmiştir.

Madde 72. — Bu kanuna bağlı (1) numaralı cetvelde isimleri yazılı, tütün tarımı serbest olan ilceler dısında kalan yerler ile, bu ilcelerin geçici 1 nci madde gereğince tesbit edilmiş ve kesinleşmiş tütün üretim alanlarının dışında kalan yerlerde ekilen tütün fideleri veya dikilen tütünler sökülüp yok edilir. Ekilmiş olan fideliklerin metrekare veya artığı için 50 lira, dikilmiş olan tarlaların her bir dekâr veya artığı için 100 lira ağır para cezası alınır.

Tütünler toplanmışsa elkonulmakla beraber, her bir kilo veya artığından 5 lira, tütünler elden çıkarılmışsa her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır. Ayrıca elden çıkarılan tütünler kaçağa harcanmış sayılarak sahipleri hakkında kaçaklık kanunları hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 73. — 5 nci madde gereğince geçici yasak uygulanan yerlerde dikilen tütünler söktürülmekle beraber fideliklerin her bir metrekare veya artığından 50 lira ve tarlaların her bir dekâr veya artığından 100 lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 74. — 6 ncı madde gereğince deneme amaciyle tütün dikimine izin verilen miktar ve alanın dışına çıkanlar hakkında 72 nci madde hükmü uygulanır.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — «72 nci madde hükmü uygulanır» olacak.

BAŞKAN — Madde, başlıklarına göre, matlablarına göre değisiyor. Bu gibi bilcümle hataların sonunda tasviyesi için bir karar alacağım.

Maddeyi oyunuza sunuyorum: kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 75. — 7 nci madde hükmüne uymıyan ve 15 nci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını incelemeden onaylıyan veya süresi içerisinde Tekel İdaresine vermiyen ihtiyar heveti üyeleri hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır..

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Madde hakkında önerge yoksa bile bir hata var, bunu ikaz etmek isterim.

BAŞKAN — Peki efendim. Komisyon tarafından verilen bir önerge var, onu okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanunu tasarısının 75 nci maddesinin aşağıda gösterilen şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Komisyon Sözcüsü	Komisyon Kâtibi
Balıkesir	Tokat
M. Zeki Yücetürk	Mithat Çavdaroğlu

«Madde 75. — 7 nci madde hükmüne uymıyan ve 15 nci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını incelemeden onaylıyan veya bu kanun hükümlerine uygun olduğu halde süresi içinde onaylamıyan veya Tekel İdaresine vermiyen ihtiyar heyeti üyeleri hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.»

BAŞKAN — Buyurun.

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım: 15 nci madde müzakere edilirken yaptığımız ikazları Komisyon dikkate almış ve bir kısmını tashih etmiştir.

Yalnız bir noktayı daha o zaman işaret etmiştik, o da şudur; 15 nci maddenin ikinci fıkrasında «bu işlemleri yapmıyan muhtarlar..» diye geçer. Yani «muhtarlar» tâbirini açık olarak, net olarak 15 nci maddede yazmışız. Halbuki burada «ihtiyar heyetleri» diye bu fiile hiçbir zaman katılmamış kişileri ceza muamelesine tâbi tutuyoruz. İhtiyar heyetleri, muhtarın başkanlığında dört - beş kişiden teşekkül eden köy ihtiyar heyeti âzalarıdır. «İhtiyar heyetleri» dendiği zaman, bu vesikayı verme veya vermeme durumunda bir mesuliyeti, bir sorumluluğu, bir yetkisi olmıyan kişilere de ceza tâyin etmiş oluyoruz ki, buradaki «ihtiyar heyeti» tâbirinin «muhtarlar» olarak veya 15 nci maddedeki «muhtarlar» tâbirinin de «ihtiyar heyetleri» olarak değiştirip bu iki madde arasındaki tutarlığın sağlanması gerekir.

Komisyonun dikkatine sunarım, teşekkür ederim.

BAŞKAN — Başka söz istiyen var mı?.. Buyurun.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Muhterem arkadaşlarım, bu maddede yine, köy ihtiyar heyeti ve muhtarlara hem bir taraftan kanunun vermiş olduğu vazifeler ve bu vazifeleri yapmadığı takdirde de karşılığında verilecek cezalar var.

Türkiye'nin gerçeklerini bilmek lâzım. Muhtar ve ihtiyar heyetleri müesesesi Türkiye'de çok fena bir şekilde işlemektedir. Köy hayatının içinden gelen bir milletvekili arkadaşınız olarak şunu arz edeyim ki, ne kadar sert ve ne kadar ağır müeyyide koyarsak koyalım, köy muhtarı ve ihtiyar heyeti bu gibi suçları işliyecek ve işlemekte devam edecektir.

Peki, bu suçları işliyecektir ve işlemekte devam edecektir, diye cezasız mı bırakalım bunları?... Hayır. Ceza verelim, fakat burada Türk Ceza Kanununun vazifeyi suiistimal şeklinde, yani bir ihmali veya vazifeyi suiistimal etmeyi ayırdedici kıstasları getirmemiştir, unsurlar eksiktir. Sadece; Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uyarınca..» demiş. Hangi fiillerin hangi madde uyarınca?.. Çünkü, vazifeyi ihmal ve vazifeyi suiistimal arasında çok derin mahiyet farkı vardır. İhmal hafif, diğerisi ağır bir cezadır. Bu bakımdan Ceza Kanununun istediği unsurlar metinde yoktur : Şu, şu, şu suçları işlediği takdirde şu ceza verilecek, şu, şu, şu suçları işlediği takdirde şu ceza verilecek, şeklinde kanuni unsurları zikretmesinde yüzde yüz isabet vardı. Aksi halde bu kanun köy hayatına ve bildiğiniz gibi muhtarlara kambur üzerine bir kambur daha yükliyecektir ve onların her zaman yaptıkları muamelenin % 80 i sakattır, daima suç unsuru altında ezileceklerdir.

Bu bakımdan kanuni unsurların konmasında fayda vardır, konmamıştır.

BAŞKAN — Bu şekliyle Komisyonun değişikliğini okuttum ki, Komisyon maddeyi baştan, müzakere sırasında değiştirici mahiyette mütalâa ediyor. Binaenaleyh, şimdi görüşmekte olduğumuz madde olarak mütalâa ediliyor. Şayet bu kabul edilmezse o zaman diğer madde üzerindeki durumu konuşacağız.

Buyurun, Sayın Uğrasızoğlu.

FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Uşak) — Muhterem arkadaşlarım, 75 nci maddede bir zühul olduğu anlaşılıyor.

Arkadaşım temas etti; bu madde 15 nci, 7 nci, 3 ncü, 4 ncü ve 5 nci maddelere âtıf yapmaktadır. O maddeler tetkik edildiği zaman, tütünlerle ilgili belgelerin onaylanması vazifesi köy muhtarlarına verilmiştir. Muhtar olarak bu vazifeyi alan mesul şahıs açıkça belirtilmiştir.

Mesul olan muhtardır ve muhtar 15 gün içerisinde bu bildiri kâğıtlarını ilgili makamlara vermek mecburiyetindedir.

Bu 75 nci madde ise Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddelerine göre vazifeyi ihmal veyahut da suiistimal suçlarından bu mesul kimseler vazifelerini yerine getirmedikleri takdirde ceza göreceklerdir. Fakat cezayı alan heyet bu sefer muhtar değil, ihtiyar heyetinin topudur, yani hepsi birden ceza alacaktır. Bu iki madde arasında, 15 nci madde ile bu madde arasında çelişmezlik olduğu meydandadır, komisyon bunun farkına varmıştır tahmin ediyorum. Binaenaleyh, belgeleri onaylıyan ve yetkili mercilere verecek olan makam muhtar olduğuna göre cezayı da muhtar alması icabeder. Bununla beraber heyette bulunan kimselerin haberi olmadan, vazifeli kılınmadıkları bir hareketten dolayı cezaya çarptırılmaları ve mahkemeye verilmeleri hiçbir zaman doğru olamaz. Komisyonun bunu «muhtar» olarak düzeltmesini rica ediyorum. Önemli bir noktadır.

Teşekkür ederim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, komisyon olarak bir açıklamada bulunmama buradan müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim, komisyonumuz Hükümet tasarısını incelerken ve yeni maddeleri inşa ederken ünite olarak muhtarlık müessesesini ele almış, halk ile çiftçi ile Tekel arasındaki mutavassıt rolü muhtarın üzerine inşa etmiştir. Diğer maddelerde de durum budur. Ancak biz de anlıyamadık ve bu madde üzerinde komisyonda bir müzakere de olmamıştır. bir sehiv bir tabı veya tertip hatası olmuştur. Bu itibarla «ihtiyar heyeti» kaydının kaldırılarak «muhtarlık» olarak ifadesine katılıyoruz, bunu teklif ediyoruz.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, bir nokta daha çıkar ortaya, müsaade eder misiniz tavzih edeyim.

BAŞKAN — Bir dakika efendim, evvelâ siz bana müsaade buyurun da ondan sonra ben size müsaade buyururum, belki.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, evvelâ şu usuli müzakerede her birimiz meseleleri iyi bilelim de tanımızı, bühtanımızı öyle yapalım.

Tasarı metninde bir madde yazılı; bu, bütün milletvekillerince mâmulünbih olmuş, herkes bunu böyle bilmiş. Bunun üzerine komisyon bu maddeyi hatalı gördüğü cihetle, bir önerge vermek suretiyle maddenin değişik bir metnini hazırlamış. Bu, Meclisce bilinmiyen bir madde olduğu için şu anda okuttum, komisyon tarafından hazırlanmış olan metin budur ve bu madde üzerinde müzakere açıyorum, dedim. Komisyon bunu istiyor.

Bu sefer ne istiyorsunuz Sayın Yücetürk, onu anlayım bir de? Yine burada, 70 nci maddede «İhtiyar heyeti üyeleri» demişsiniz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet efendim, onun çıkarılarak «muhtarlar» ibaresinin konulmasını istiyoruz.

BAŞKAN — Yine değiştiriyorsunuz...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet efendim.

BAŞKAN — Müsaade buyurun, değiştirin bunu da ona göre bu metni müzakere ederiz.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın Başkan, mâruzatta bulunalım da ondan sonra değiştirsinler. Sonra tekrar değiştirmek zorunda kalacaklardır.

BAŞKAN — Yok efendim, Başkanlık usulü esası tatbik eder. Siz ne söylerseniz söyleyin. Konuşun beraber, yanında konuşun kürsüde konuşmak şart değil, oraya gidin konuşun. Burada evraklar konuşur.

Komisyon tarafından hazırlanan metni tekrar okutuyorum.

(Komisyon önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Şimdi komisyon tasarı metnini değil, bu metni ben hazırladım diyor, müzakereyi bunun üzerine açıyoruz.

Buyurun Sayın Uyar.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; kanun tekniği bakımından bu maddenin müzakereye tabi tutulması icabeder bizim kanımızca.

75 nci maddeyi okuyalım: «7 nci madde hükmüne uymıyan.» birinci fıra bu.

7 nci maddeyi okuyalım: «Bu kanunun 3, 4 ve 5 nci maddeleriyle geçici 1 nci maddesi gereğince konacak sürekli veya geçici yasak-

lardan veya üretimin düzenlenmesi için alınacak tedbirlerden köy ihtiyar heyetleri ilgili dairelerce haberdar edilir.»

7 nci madde, köy ihtiyar heyetlerine görev vermiş, «İhtiyar heyetleri yukarıki fıkraya aykırı olarak yapılan tütün tarımını o yerin Tekel İdaresine, bulunmadığında mülkiye âmirliğine bildirmekle yükümlüdür.» diyor. 75 nci madde, cümlenin ilk yarısiyle, 7 nci madde hükmüne aykırı hareket eden veya 7 nci maddedeki görevi yerine getirmiyen ihtiyar heyetlerini cezalandırmaktadır. Binaenaleyh, bu maddenin muhtevasında «ihtiyar heyetleri», «ihtiyar heyeti üyeleri» kelimelerinin, ibarelerinin bulunması lâzımdır, zaruridir. 75 nci maddeyi okumaya devam ediyorum; «7 nci madde hükmüne uymıyan ve 15 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını incelemeden onaylıyan.»

Dönelim komisyonun yeni metnine «15 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmüne aykırı olarak» diyor. 15 nci maddenin 2 nci fıkrasını, okuyorum:

«İstek kâğıtlarında; tütün dikilecek tarlanın yeri, sınırı, dekar esasına göre yüzeyi, kira ile tutulmuşsa asıl sahibinin adı ve ikâmetgâhı doğru olarak gösterilir. Aynı köy veya mahallede birden fazla tarlada tütün dikmek istiyenler, her tarlanın sınırı ayrı ayrı gösterilmek şartiyle bir istek kâğıdı verebilirler. Muhtarlar istek kâğıtlarının içindekileri inceler ve bu kanunun ekiciliğe ve tütün dikimine ait hükümlerine aykırı olmadığını onaylayıp, veriliş tarihlerinden başlıyarak 15 gün içinde o yerin Tekel İdaresine vermek zorundadır.»

Binaenaleyh 15 nci madde muhtarlığa, 7 nci madde ihtiyar heyetine görev vermektedir. Şu hale göre 75 nci madde ile hem 7 nci madde mucibince ihtiyar heyeti ve 15 nci madde ile de muhtar cezalandırılmaktadır. Bu 75 nci madde 7 ve 15 nci maddenin müeyyidesini teşkil etmektedir. Binaenaleyh, kanımızca 75 nci madde «7 nci madde hükmüne uymıyan ve 15 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını incelemeden onaylıyan veya süresi içerisine vermiyen ihtiyar heyeti üyeleri ve muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı madde hükümleri uygulanır.» şeklinde olduğu takdirde evvelâ 7 nci madde, ondan sonra 15 nci madde cezalandırılmış olur. Tahrir itibariyle, kanun tekniği itibariyle «ihtiyar heyeti üyelerinden» sonra ve «muhtarlar» kelimesinin ilâve edilmesiyle bu madde doğru olarak tanzim edilmiş olur, kanısındayım. Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, Mustafa Uyar arkadaşımızın böyle bir önergesi varsa komisyon katılıyor.

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Benim var öyle bir önergem, Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Siz önergenizi geri almışsınız Sayın Solmazer.

İRFAN SOLMAZER (Tokat) — Hayır efendim, verdim ve o mahiyette önergem.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — İhtiyar heyeti üyeleri ve muhtarlar.

BAŞKAN — Evet, komisyon, demin burada okutmuş bulunduğum önergesinde yeni baştan düzeltme yapmak suretiyle «ihtiyar heyeti ve muhtarlar» ibaresinin bulunmasını faydalı telâkki ediyor.

Sayın Mustafa Kemal Yılmaz, buyurun efendim.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Sual sorabilir miyiz?

BAŞKAN — Evet. Sözler bitecek ondan sonra sualler.

M. KEMAL YILMAZ (Aydın) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım; Türkiye'de bütün işlerin dönüp dolaşıp geleceği yer o fukara köy muhtarlarıdır.

Kazada kaymakamın yardımcısı, çeşitli uzman daireler vilâyette öylesine çeşitli uzman daireler vardır. Oralarda idare âmirliği bir bakıma kolaydır. Ama, köyde Devleti temsil ettirdiğiniz muhtar çoğu zaman okuma - yazmayı bile ancak bilen bir arkadaştır. Bu arkadaşın üzerine bunca hizmet yüklüyorsunuz, sonra yüklediğiniz her hizmet için de cömertçe cezalar getiriyorsunuz. Doğrusu, Sayın Köseoğlu'nun da burada vaz'ettiği bir prensibe bağlı olarak ifade edeyim ki, gerçekçi olalım, yani, Türkiye'nin gerçeklerini, burada kanun yaparken aklımızdan çıkarmıyalım, nazari olmıyalım.

Bu maddede, ceza vermek istediğiniz muhtardan iki şey istiyorsunuz, iki ihmali yüzünden

belki ceza vereceksiniz. Bunlardan bir tanesinde diyorsunuz ki; «O belgeleri incelemeden onaylıyan muhtar.» Bu, hakikaten bir ihmaldir, inceliyicek, belgedeki ifadelerin, bilgilerin gerçeğe uygun olup olmadığını tahkik edecek, ona göre imzalıyacak. Buna bir diyeceğim yok.

İkincisi; «Belgeleri süresi içerisinde vermiyen...» deniyor. Arkadaşlar, muhtarın sekreteryası yok, muhtarın doğru dürüst kâtibi yok. Bu süre unutulur, ihmal edilebilir ve bazan süresi içinde kazaya götürmek için, tanzim etse hazırlasa bile, kazaya gidecek adam bulamaz, yollıyamaz. Canım bir muhtara bu kadar da yüklenilmez. Hiç olmazsa şöyle ifadeler konabilir: «Tekel İdaresi süresi içerisinde belgeleri yerine vermiyen muhtara bir ikazda bulunur, hatırlatmada bunlur» denir. Hatırlatma yapmıyorsunuz, sanki muhtarlığın dairesinde, onun neyi ne zaman yapacağına dair bir takvim varmış, gibi, bütün bunları tanzim eden yardımcıları varmış gibi muhtara ceza vermiye kalkıyoruz, gerçekçi olmuyoruz.

Âzalar meselesi, ihtiyar heyeti âzaları meselesi: Biz köylerde çok bulunduk arkadaşlar. Çoğu zaman âzaların mühürleri muhtarın torbasında bulunur. Yani, âzaların imza mühürleri muhtarın mühür torbasında gezer.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Mühür kalktı, okuma - yazma bilecek...

M. KEMAL YILMAZ (Devamla) — Efendim, ne olursa olsun, ben bir gerçeği anlatıyorum. Ona göre uzman arkadaşlar kanunu tedvin ederken tedbir bulsunlar, gerçek bu.

İşin bir başka tarafı daha var; eğer bir muhtarı bu derece büyük ceza tehdidi altında bırakırsanız, çoğu zaman bunlar muhtarlar üzerinde siyasi baskı aracı olarak da kullanılmaktadır. Burada tesbit etmek istiyorum; Nazilli'de ne kadar Halk Partili muhtar varsa, bu çeşit, sırf bilgisizlikleri yüzünden ufak, tefek ihmal tehdidi altında istifaya zorlandılar, Senato seçimlerinden önce. Adamlar aslında Halk Partisinden vazgeçmediler. Vazgeçenlere karşı bizim saygımız var, siyasi tercihlerinde hürdürler. Ama, adamcağız o kadar ceza tehdidi altında ki... Bu bakımdan ben burada muhtarlardan yanayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Akal, buyurun efendim.

YAŞAR AKAL (Samsun) — Sayın arkadaşlarım, muayyen bir görevi ihtiyar heyeti mi yapsın, yoksa muhtar mı yapsın faslı bitti, 7 nci madde ile ihtiyar heyetlerine görev verildi, 15 nci maddede de muhtarlara görev verildi.

Şimdi münakaşa ve müzakere ettiğimiz konu, «İhtiyar heyeti görevini yapmazsa ne ceza yesin, muhtar görevini yapmazsa ne ceza yesin.» dir. Yoksa, muhtar yaparsa şöyle olur, ihtiyar heyeti yaparsa böyle olur faslı, bitti.

Benim asıl üzerinde duracağım nokta; bir ölçüde anlattım komisyona, haklı gördüler, 75 nci maddede her iki fiilin cezası birlikte düzenlenmemelidir. Yani, 7 nci maddeye aykırı hareketin cezası ayrı olmalıdır, ayrı bir maddede düzenlenmelidir; 15 nci maddeye aykırı hareket eden şahıs muhtardır, ayrı cezalanmalıdır.

7 nci maddeye göre ihtiyar heyetlerinin yapmakla mükellef oldukları veya yapmadıkları takdirde cezaya uğramaları için, yapacakları veya yapmıyacakları fiil başkadır; «Kanuna aykırı tütün tarımının ihtiyar heyetleri tarafından bildirilmesi.» kanuna aykırı tarımı bildirecek ihtiyar heyeti. Muhtar 15 nci madde ile ne yapacak? Ekici belgesi verecek.

Şimdi bir fiille, onunla hiçbir şekilde bağdaşmıyan bir başka fiil, sanki tek bir fiilmiş gibi mütalâa ediliyor. Ayrıca bu fiilleri yapanlar da sanki tek şahısmış gibi mütalâa edilerek madde düzenlenmeye çalışılmıştır. Aksaklık buradadır. İhtiyar heyetinin yapması lâzımgelen fiilleri yapmadığı takdirde ne ceza yiyeceği ayrı bir madde ile düzenlenmelidir, muhtarın yapması lâzımgeldiği halde yapmadığı zaman hangi cezayı yemesi lâzımgeldiği hususu da ayrı bir madde ile düzenlenmelidir. Bu bir.

Ayrıca, şayet bir ceza konacak ise; 240, 245, 250 diye sınırlandırılmamalıdır. Fiilin şekline, işleniş tarzına göre; 230 ve mütaakıp maddelere göre cezalandırılır, denir. Yoksa 230, 231, 240.. Yok... İşlenen fiildeki kasta, ihmalin çeşidine, yapılan fiilin çeşidine göre Ceza Kanununun matlabı vardır, o matlab konur ve denir ki: «230 ve mütaakıp maddelerine göre cezalandırılır.»

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Hiç madde koymasak ne olur? Türk Ceza Kanununa göre cezalandırılır, desek...

YAŞAR AKAL (Devamla) — Tamam «Türk

Ceza Kanunundaki tekabül eden hükme göre cezalandırılır» demek daha doğrudur.

Yani, burada hangi fiilin hangi şartlarda ve hangi kasıt altında yapılacağını sınırlamadığımıza göre, söylemediğimize göre; rüşvet alarak bunu tasdik etmiyor; 230. Bundan daha rahat madde var mı? 30 lira para cezası, bir ay hapis cezası.. Ama adam rüşvet alarak tasdik etmiyorsa veya bir başka sebeple tasdik etmiyorsa ona göre ceza maddelerinin değişmesi gerekir.

Bilmiyorum anlatabildim mi? 7 nci maddeye göre yapılmamış fiiller ayrı madde ile düzenlenmeli, komisyon ayrı madde getirmelidir, 15 nci maddeye göre yapılmıyan fiiller için ayrı bir madde düzenlenmesi gerekir.

Saygı ile arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Cüceoğlu.

ALİ CÜCEOĞLU (Giresun) — Muhterem arkadaşlar, komisyon vermiş olduğu değiştirgede: «Bu istek kâğıtlarını incelemeden onaylıyan veya bu kanun hükümlerine uygun olup da onaylamıyan ihtiyar heyeti üyelerine..» diyordu, bunu bilâhara değiştirdi, «..muhtarlara Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.» şeklinde bir önerge verdiler.

Şimdi 15 nci maddede, bu verilen istek kâğıtlarının incelenme süresi tesbit edilmiş ve bu madde kabul edilmiştir. Meclisçe. Bu kabule göre, verildiği tarihten itibaren 15 gün zarfında bir hükme bağlanması lâzım. Ya onaylıyacak, veya onaylamıyacak. Şimdi onaylamadığı takdirde ve onayladığı takdirde yine istek sahibine durumu bildirecek. Bu hal, bu şekilde tesbit edildikten sonra tutup; «Bu kanun hükümlerine uygun olduğu halde onaylamıyan» tâbirine hiç lüzum yoktur, Maddenin komisyondan gelen şekli doğrudur. Çünkü süre tasrih edilmiştir, «Onbeş gün içerisinde onaylamadı» diye bir muamele yapılmasına lüzum yoktur. Bu kanun hükmüne tabi imiş de onaylamamış veya bu kanun hükümlerine tabi görmemiş onaylamamış, bu normal bir şey. Yani sürenin geçirilmesi burada bahis konusudur. Süre geçimi bahis konusu olduğuna göre, onbeş günü mütaakıp idareye bildirmek mecburiyeti ile karşıkarşıyadır. Binaenaleyh, bir daha burada fuzuli ve tekrar mahiyetinde hiçbir hüküm ifade etmiyen «Bu kanun hükümlerine uygun olduğu halde onaylamıyan» tâbirine hiçbir lüzum olmadığı kanaatini taşıyorum ve bu madde geldiği şekliyle daha uygundur, daha münasiptir. Şimdi «İhtiyar Heyeti» tâbiri içerisine muhtarı da koyduk, hakikaten 7 nci maddeye bakıyoruz, ihtiyar heyetine birtakım vazifeler verilmiş, 15 nci maddeye bakıyoruz istek kâğıdı ile ilgili yetki muhtara verilmiş.

Komisyondan bir hususun açıklanmasını rica edeceğim. Muhtar, ihtiyar heyetine dâhil midir, değil midir? Muhtar başlıbaşına vazifeli bir şahıs mıdır? Suçundan yalnız kendisi mi mesuldür, yoksa ihtiyar heyeti de bu işe dâhil edilebilir mi? Muhtarın tek imzası muteber midir, bu istek kâğıdının onaylanması hususunda, yoksa muhtarla birlikte ihtiyar heyetinin de bu onaylamaya imzaları girecek midir? Bu hususun aydınlanmasında fayda olduğu kanaatindeyim. Komisyon sözcüsünün açıklamasını hassaten rica ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı buyurunuz efendim.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Aydın Milletvekili Sayın Mustafa Kemal Yılmaz arkadaşımız biraz evvelki konuşmasında, madde üzerinde görüşürken Aydın'dan misal verdiler, Aydın'da muhtarlara baskı yapıldığını iddia ettiler.

Şunu katiyetle ifade edeyim ki, Aydın'da hiçbir suretle muhtarlara baskı yapılmamıştır. Hükümetimiz, memurlar üzerinde aynı hassasiyet gösterdiği gibi, muhtarlar mevzuunda da aynı şekilde hareket etmektedir.

Esasen arkadaşımız birtakım rakamlar verdiler. Muhtarların Aydın'da % 99 u zaten A. P. lidir. Her halde arkadaşımız yanılıyorlar. Polemik yapmak istemiyorum ama, hakikat budur. Sureti katiyede muhtarlar üzerinde bir baskı varit değildir. Bunu şiddetle reddederim.

Saygılarımla.

MUSTARA KEMAL YILMAZ (Aydın) — Yüzde biri de bizden almak için baskı yapıyorsunuz. Yüzde biri bize bırakın.

BAŞKAN — Sayın Uğrasızoğlu buyurun.

FAHRİ UĞRASIZOĞLU (Uşak) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım,

Sayın komisyonun 75 nci madde ile ilgili olarak Yüksek Başkanlığa sunduğu önergeyi

yerinde bulduğum için bunu müdafaa etmek babında söz aldım.

Gerçekten, 75 nci madde üzerinde komisyonun şimdi Başkanlığa sunmuş olduğu önerge yerindedir ve kabul edilmesi gerekir. Çünkü, 75 nci madde hem 7 nci maddeye, hem de 15 nci maddeye âtıf yapmaktadır. 7 nci maddeye göz attığımız zaman bu maddenin ihtiyar heyetlerini toptan ilgilendirdiği açıkça anlaşılır. Zira bu madde geçici birtakım yasaklardan veyahut da tütün üretiminin düzenlenmesi için alınacak tedbirlerden bahseder. Bu tedbirleri almak vazifesi de şüphesiz köy ihtiyar heyetini, muhtar dâhil, toptan ilgilendiren bir konudur. İhtiyar heyeti köyle ilgili meselelerini müzakere ederken tütün kanununun kendisine vermiş olduğu görevleri de göz önüne alarak bâzı hususları tetkik edecektir, mahallinde görecektir ve burada bâzı tedbirler alacaktır. Bu tedbirleri ihtiyar heyetinin müştereken alması iktiza eder. Ne heyet üyelerinden bir kişi, ne de muhtar yalnız başına bu tedbirleri almakta serbest olamaz. Binaenaleyh 7 nci maddenin tedvin ediliş şekli doğrudur.

15 nci madde de ise, tütün ekmek istiyen ekiciler bâzı bilgileri bir form içinde muhtara sunacak, muhtar, ihtiyar heyetinin başkanı olarak bunu tetkik edecek, en geç onbeş gün içinde kanuna uygunluğunu tesbit ettiği takdirde onaylıyacak ve ilgili makamlara yine aynı müddet içerisinde bildirecektir. Binaenaleyh buradaki vazife doğrudan doğruya muhtara verilmiş olan bir vazifedir ve böyle olması lâzımdır. Aksi takdirde ihtilâf çıkar. Kanuna uygun mudur, uygun değil midir mevzuu heyet arasında müzakere, münakaşa mevzuu olur, ekicinin zararına neticeler tevlidedebilir. Onun için mesul bir şahsın bu işi yapması kadar doğru ve mantıklı bir şey olamaz. Binaenaleyh, 15 nci maddenin ikinci fıkrası da iyi tedvin edilmiştir. Bu şekilde kabul edilmesi de zaten isabetli olmuştur.

Bu sebeple, 75 nci madde de şimdi komisyon genel olarak buradaki hükme uygun hareket etmekle beraber bir noktayı değiştirmiş bulunmaktadır, yanlış anlamadımsa. O da, bâzı suiistimalleri önlemek maksadiyle müddeti içerisinde tütün istek kâğıtlarını onaylamıyan, yani bir iyi niyet ifade etmiyen muhtarlara karşı tedbir alınmasını öngörmüştür ki, bu yerindedir. Binaenaleyh, 230 ve 240 ncı maddelerle verilecek olan cezaların doğrudan doğruya ihtiyar heyetine değil de muhtara tevcih edilmesi de aynı şekilde doğrudur. İhtiyar heyetinin toptan 230 ve 240 dan mahkeme edilmeleri iktiza etmez. İstek kâğıtlarını inceliyen ve tasdik eden muhtar olduğuna göre cezayı da, eğer icabediyorsa, muhtarın alması icabeder.

Binaenaleyh, komisyon hem bu vazifeyi muhtara vermiş, «ihtiyar heyeti» kelimesini «muhtar» olarak düzeltmiştir hem de «müddeti içinde bu kâğıdı vermiyen» kaydını koymak suretiyle maddeyi daha mükemmel bir hale getirmiştir. Binaenaleyh hiçbir aykırılık yoktur. Bu haliyle 75 nci maddenin aynen kabulü yerinde olur kanaatindeyim.

BAŞKAN — Madde üzerinde vukubulan görüşmelerin yeterli olduğuna dair önerge vardır. Okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Müzakerelerin yeterliğini arz ve teklif ederim.

İzmir
Mustafa Uyar

BAŞKAN — Yeterlik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. ,

İki değişiklik önergesi var, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün Tekeli Kanunu tasarısının 75 nci maddesindeki «İhtiyar heyeti üyeleri» kelimesinden sonra «muhtarlar» kelimesinin ilâvesini arz ve teklif ederim.

İzmir
Mustafa Uyar

Sayın Başkanlığa

75 nci maddedeki ihtiyar heyeti ve muhtarlar kelimesinin konulmasını arz ve teklif ederim.

Tokat
İrfan Solmazer

Not : İlâve Komisyonun yeni düzenlediği maddeye yapılması.

BAŞKAN — İkisi de aynı mahiyettedir. Komisyon olarak kabul ediyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YUCETÜRK (Balıkesir) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz. O halde sizin hazırlamış olduğunuz 75 nci madde şu şekilde oluyor:

«Madde 75. — 7 nci madde hükmüne uymıyan ve 15 nci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını incelemeden onaylıyan veya bu kanun hükümlerine uygun olduğu halde süresi içinde onaylamıyan veya Tekel İdaresine vermiyen ihtiyar heyeti üyeleri ve muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.»

Böyle mi efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Tamam efendim.

BAŞKAN — Komisyon maddeyi bu önergelerin ışığı altında bu şekilde tekabbül ediyor.

Komisyon tarafından verilmiş olan değişiklik önergesini bu şekilde oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Filhal kabulü de mutazammındır. Maddeyi şimdi okuduğum şekilde oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

76 ncı maddeyi okutuyorum.

Madde 76. — 8 nci maddenin (a) fıkrasına aykırı olarak yurt dışına tütün tohumu veya fidesi çıkaran veya yabancı memleketlerden izinsiz olarak tütün tohumu veya fidesi getirenlerden veya bu hareketlere kalkışanlardan 125 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası alınır. Ayrıca tohum ve fideler elinden alınır. Bunlardan yetişmiş fide ve tütünler varsa yok edilir.

Aynı maddenin (b) fıkrası hükmüne aykırı olarak taşınan tohumlar elinden alınır ve fideler yok edilir. Tohumlar ekilmişse fidelikler bozulur. Tütünler tarlaya dikilmişse çiçek açımından evvel fidanların tepeleri kırılır. Fideliklerin m² veya artığından 25 lira, tarlaların her bir dekar veya artığından 100 lira hafif para cezası alınır. 9 ncu maddeye aykırı hareket edenlere de aynı hükümler uygulanır.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, maddenin sonunda «9 ncu maddeye aykırı hareket edenler» diyor. «9 ncu» ile başlıyan bu cümlenin satırbaşı olması lâzımdır. O şekilde oylarsanız kanun tekniği bakımından iyi olur.

BAŞKAN — Evet, bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 77. — 11 nci madde hükmüne aykırı olarak tütün saplarını kanuni süresi içinde söküp yok etmiyenlerden tarlalarının her bir dekar veya artığı için 25 lira hafif para cezası alınır. Sökme ve yok etme işi Tekel İdaresi tarafından yapılmışsa giderleri ekiciye ödetilir.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 78. — 12 nci maddenin (a) fıkrasında yazılı bildirimi yapmıyan ekici ve muhtarlardan 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin (b) fıkrası hükmüne aykırı hareket edenlerden, fideliklerinin beher metrekare veya artığı için 25 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin (c) fıkrasına aykırı hareket edenler hakkında da (b) fıkrası hükmü uygulanır. Ayrıca hastalıklı alan içinde bulunduğu takdirde fidelikler sahipleri hesabına söktürülür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 79. — 13 ncü madde hükmüne aykırı olarak tütün dikenlerden 10 lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 80. — 14 ncü madde hükmüne aykırı olarak arasına başka bitki ekilmiş veya dikilmiş olan tütün tarlalarının ekicilerinden başka bitkilerin ekildiği veya dikildiği kısmın her bir dekar veya artığı için 50 liradan 125 liraya kadar hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 81. — 15 nci maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıdı vermeden veya Tekel İdaresince süresi içinde verilecek tütün ekim cüzdanını almadan tütün diken ekicilere tütün ekim cüzdanı verilmekle beraber, kendilerinden diktikleri alanın her bir dekar veya artığı için 50 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını doğru doldurmıyan ekicilerle altıncı fıkra hükmüne aykırı olarak cüzdanlarında yazılı alandan az tütün diktiklerini süresi içinde Tekel İdaresine haber vermiyen ekicilerden 25 lira hafif para cezası alınır.

Aynı madenin altıncı fıkrası hükmüne aykırı olarak cüzdanlarında yazılı alanın % 10 undan fazla tütün diken ekicilerden fazla diktiği dekar veya artığı için 50 lira hafif para cezası alınmakla beraber cüzdanlarında gerekli düzeltmeler yapılır.

4 ncü madde gereğince tütün üretiminin, memleket iktisadi ve ticari icaplarına ve satış imkânlarına göre düzenlendiği yerlerde 15 nci maddenin beşinci fıkrasına uygun olarak Tekel İdaresi tarafından uygulanacak tedbirlere aykırı dikilen tütünler yaprak tütün borcuna kaydedilmekle beraber, dikilen tarlaların her bir dekar veya artığından 100 lira hafif para cezası alınır. Üretimin düzenlenmesi hakkındaki kararın devam etmesi halinde ekiciye arkadan gelen bir yıl için tütün dikimi yasaklanır.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, bu madde hakkında bir önergeniz var. İyice intıbak ettiremedim. «81 nci maddedeki para cezalarının bir misli artırılmasını arz ve teklif ederim.» diyorsunuz. Önergeniz bu madde ile mi ilgili? Başlık konmadığı için burada madde numaraları da değişti.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Bu madde ile ilgili, fakat önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN — Geri alıyorsunuz. O halde bu maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Şimdi okunan şekliyle kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 82. — 16 ncı madde hükmüne aykırı olarak cüzdanlarında yazılı alanın tamamına veya bir kısmına ait tütünleri başkasına devredenlerle devralanlardan her bir dekar veya artığı için 100 er lira hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, gene bir önergeniz var, «cezaların bir misli artırılmasını arz ve teklif ediyorsunuz.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Geri alıyorsunuz. O halde maddeyi şimdi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 83. — 17 nci maddenin (a) fıkrası hükmüne aykırı olarak toplanmıyan veya toplandığı halde yok edilmiyen dip yapraklarla (b) fıkrası hükmüne aykırı olarak toplanan filizler yok edilir ve sahiplerinden 10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, bu madde üzerinde de bir önergeniz var. Cezaların bir misli artırılmasını teklif ediyorsunuz.

İLYAS KILIÇ (Samsun — Bunu da geri alıyorum.

BAŞKAN — O halde maddeyi şimdi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 84. — 19 ncu madde gereğince yapılacak ambar muayeneleri sırasında, 18 nci maddeye aykırı olarak işlenmiş olan denkleri düzeltmesi için yapılan bildiriyi dinlemiyen veya itirazı üzerine verilecek kesin karara uymıyan ekicilerden düzenlenecek tutanak üzerine, kanuna aykırı olarak işlenen ve denklenen tütünlerin her bir dengi için 10 lira, teslim edilmek üzere ambara getirilen denklere karıştırıldığı tesbit olunan dip ve filizlerin her bir kilosu için 5 lira hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — Maddeyi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 85. — 20, 21 ve 23 ncü maddeler hükmüne aykırı olarak tütün satan ve alanlardan, tütünün her bir kilo ve artığı için ikişer lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — Bu madde hakkında bir değişiklik önergesi yok.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Bir değiştirge önergesi var, 86 ncı madde hakkında.

BAŞKAN — Sizin 86 diye ifade ettiğiniz bizde 85 oluyor, iyi takibettiniz değil mi efendim?

Önergeyi okutuyorum, lûtfen irtibatlandırın.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli Kanun tasarısının 85 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa Milletvekili
Mustafa Ok

Madde 85. — 20, 21 ve 23 ncü maddeler hükmüne aykırı olarak tütün satan ve alanlardan tütünün her kilo ve artığı için satanlardan 50 kuruş alanlardan 5 lira ağır para cezası alınır.

Alıcılardan, suçu ikinci defa işliyenlerin, tütün taciri belgeleri 3 sene için iptal edilir.

BAŞKAN — Bu önergeyi mi madde ile irtibatlandırıyorsunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen? Buyurunuz sayın Ok.

MUSTAFA OK (Manisa) — Arkadaşlarım, bu madde önemli bir maddedir. Daha evel kabul edilmiş olan üç madde için ceza kesmektedir. «20 - 21 - 23 ncü maddeler hükmüne aykırı hareket edenler» deniyor. 20 nci madde karaborsa satış, 21 nci madde sözleşme hususunda uyuşmazlık 23 ncü made de devirciler için ceza tâyin ediyor.

Şimdi burada önemli bir husus var : Karaborsa tütününü satan ekici ile karaborsa tütün alan tüccar denk surette cezalandırılmış. Halbuki, bu adaletsiz bir davranış olacaktır. Ekici karaborsa tütününü satmaya mecburdur, elinde para kalmamıştır. Muhtelif yerlerden aldığı krediler sıkıştırmaktadır. Gelecek yıl masrafı için paraya ihtiyacı vardır. Binaenaleyh ihtiyacına binaen satmak mecburiyetinde kalmaktadır. Halbuki tüccar daha fazla kâr etmek kasdiyle hareket etmektedir. Birinde daha fazla kâr kastı öbüründe ise, mecbur olma hali var. Şimdi daha fazla kâr hırsiyle hareket edene verdiğimiz cezayı kredisi ve parası olmadığı için gelecek yıl mahsulünü ekim için satmaya mecbur olan ekiciyede aynen veriyoruz ki bu doğru değildir, arkadaşlarım.

Binaenaleyh ekici ihtiyaçtan hareket ettiği için tüccar da kazanç kastından hareket ettiği için onların cezaları da ayrı ayrı olmalıdır.

Bir başka husus sözleşmelerdir:

Değerli arkadaşlarım bir sözleşme örneği vereceğim, maalesef bu made geçti Ege Bölgesinde olduğum için bu misali arz edemedim, çok önemli bir husustur. Sözleşmede özel şartlar var. Özel şartlar tüccar tarafından öylesine yazılır ki, ekicinin eli kolu bağlanır. Şimdi bu sözleşmede de yolsuzluk yapanlar için usulüne uygun hareket etmiyenler için aynı cezayı vermek son derece haksız olur.

Özel şartlardan bir tanesini misal olarak arz ediyorum, bakınız ne diyor: «Sargıda kullanılan çul ve sicimleri kumpanya isterse ekiciye iade eder. Bu konuda hiçbir mecburiyet kabul etmez. Zürra balyalarında haricen görülen kısımdaki tütünlere» - dikkatinizi çekmek isterim - «... uygun olmıyan tütün çıktığı takdirde alıcı dilerse partiyi tamamen reddeder. Dilerse uygun çıkmıyanı zürraa temizletir. Zürra kendi masrafiyle temizletmeye mecburdur. İhtilâf vukuunda İzmir mahkeme ve icra dairelerinin salâhiyetini taraflar kabul etmişlerdir.»

Firma Muğla'dan, Manisa'dan herhangi bir köyden Halitpaşa'dan, Akhisar'ın ucra bir köyünden tütün alır. «Bir ihtilâf vukuunda İzmir Mahkemesini ve icra dairelerini taraflar kabul eder» diyor Yani firmanın bulunduğu yerin mahkemesi olacak. Devam ediyor:

«İşbu mukaveleyi hususi şartlariyle birlikte okudum. Münderecatını tamamen kabul eylediğimi beyan ederim.»

Değerli arkadaşlarım, bu özel şartlar ekicilerin çok aleyhine tertiplenmektedir. Çoğu ekicilerimiz maalesef bunu okumadan imzayı basmakta ve piyasa kapandıktan sonra, yani piyasadan 20 - 25 gün sonra tesllüme gittiğinde, «Ben senin tütününü yanlış görmüştüm. Bu tütünü alırsam çok zarar edeceğim. Buyurun tütününüzü alın, başka yere satın.» dediğinde 10 liralık tütününü ekici 25 gün sonra geri alırsa bu sefer 2 veya 3 liraya satamaz, arkadaşlar. Burada bir pazarlık dengesi kalmamıştır. Daha evvel arz etmiştim: Ekicinin burada artık yalvarma gücü iş görür. O halde denklik yoktur. İki tarafa da aynı cezayı biçersek haksızlık olur.

Çünkü birisi kasıtla hareket ediyor, öbürü ihtiyaç içinde kıvranan ekici ise ihtiyacına binaen hareket ediyor, haksızlık olur.

Bu sebeple, ekici ile alıcı arasındaki bu dengesizliği gideren bir önergemiz vardır. Bu önergeye iltifat edilmesini rica ederim. Ekici ile alıcı arasında suç işleme kasdına göre bir ceza muadeleti kurulmasının daha uygun olacağı kanısındayız.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Talât Köseoğlu, buyurunuz efendim.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Muhterem arkadaşlarım;

Sayın Halk Partisi sözcüsü Ok, bütün konuşmalarında daha ziyade tüccara karşı sert muameleye, ekicilere ise fakir halk olması sebebiyle onlara daha müsamahalı harekete doğru umumi bir temayülün içerisindedir ve bunda bir dereceye kadar da haklıdır.

Ben polemiğe girmiyeceğim. Ancak arkadaşımın yaptığı bu konuşmada bir hukukî tezada düştüğünü bir hukukçu olarak tesbit etmeye mecburum:

Hukukî literatürde hiçbir zaman bir suçu Ali işlerse cezası şudur, Veli işlerse cezası budur şeklinde bir hüküm yoktur. Suç suçtur, kim işlerse aynı ceza verilir. Hiçbir surette ekici ettiği için şu öteki ettiği için bu şekilde bir ceza diye ayırdetmek hukukun prensiplerine değil bizatihi kendisine muhteliftir, ilmine muhaliftir.

Kasıt meselesine gelince :

Kasıt, zaten Ceza Hukuku prensiplerinde var. Tüccarın da kasdı yoksa ceza verilmez. Çiftçinin kasdı varsa ceza verilir. Esas itibariyle subjektif unsurunu teşkil eden, ki Ceza Hukukunda bu vardır, kim olursa olsun, kasdı olmazsa bir cürmü işliyene ceza verilmez. Kanun, müzayaka halini de tesbit etmiştir. O da ayrı bir mevzudur. Hukuk her şeyi hâlletmiştir. Binaenaleyh, «Bir suçtan dolayı Ali'ye başka türlü bir ceza verilsin, Veli'ye de başka türlü bir ceza verilsin.» şeklinde bir önergenin gelmesi çok gariptir ve bunun hiçbir surette Hukuk ilmi ile bağdaşmasına imkân ve ihtimal yoktur. Hepisinde de arz ettiğim gibi, kasıt varsa o zaman ceza giyer, kasıt yoksa ceza giymez.

O bakımdan böyle bir tefrik çok hatalıdır, yanlıştır.

BAŞKAN — Güven Partisi Grupu adına Mustafa Uyar, buyurunuz efendim.

G. P. GRUPU ADINA MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Görüşmekte olduğumuz 85 nci madde, 20 - 21 ve 23 ncü maddelerin müeyyidesini teşkil etmektedir. Burada bendeniz daha ziyade, 20 nci madde üzerinde duracağım :

20 nci madde, ekici tütünleri satış piyasalarının açılış tarihleri, tütün bölgelerinin özelliklerine göre, her yıl Bakanlıklararası Tütün Kurulu tarafından tesbit ve ilân olunur. İlân olunan piyasa açılış tarihlerinden önce o yıl ürünü, ekici tütünlerinin alım - satımı yasaktır. Ekici ile alıcı arasında tütün alım - satımı yalnız denk halinde yapılır.

Şimdi burada, Bakanlıklararası Tütün Kurulunun her yılın icaplarına göre bölgelerin tütün piyasalarının açılış tarihlerini ilân edeceğini, o yıl mahsullerinin bu ilân edilen tarihten önce satılmıyacağını, yani halk arasındaki tâbir ile, karaborsa satımı yasak etmiştir.

İkinci olarak, denk haline gelmeden, tütünlerin dizi halinde, yaprak halinde satılması yasaktır. Hakikaten bir fiili, bir suçu bir veya birkaç kişi işledikleri takdirde suç faillerine aynı cezayı vermek, Ceza Hukukunun genel prensiplerinden ise de, burada tabir ve teşbih caiz ise, karaborsa suçunu işliyen iki kişinin kasıtları aynı değildir. Adam öldürmeyi üç kişi düşünmüşler, yapmışlardır; üçüne de aynı ceza. Kasıtları onu öldürmek, Tamam. Ama burada tütün piyasasının açılışından evvel ekiciyi zorlıyan sosyal sebep nedir? Biz, kanun koyucu olarak ceza tâyin ederken, bu sosyal sebebin üzerinde durmak zorundayız. Tütün ekicisi vatandaş niçin tütününü karaborsa satar? Müzayaka halindedir, ihtiyacı vardır, tefeciden para almıştır, sıkıntı içerisindedir, açtır, hayatını idame ettirmek için, yaşamak için, çoluğuna, çocuğuna nafaka temin etmek için malının bir kısmını gizli olarak ucuz satmak mecburiyeti ile karşı karşıya kalmıştır.

BAŞKAN — Sayın Uyar, tamamlayınız lûtfen.

MUSTAFA UYAR (Devamla) — Öbür tarafta bunu alan arkadaş, hiç şüphe yok ki, bir ticaret zihniyeti ile, bir kazanç zihniyeti ile hareket edecektir. Bu iki tutumu, bu iki maksadı bizim ayırmamız lâzımdır. Gerek Hükümetin tasarısında, gerekse Komisyondaki müzakeresi esnasında bu husus gözden kaçmıştır. Binaenaleyh, bu konudaki karaborsa satmak mecburiyetinde kalan ile karaborsa tütün alanın cezalarını ayırırsak sosyal adalete ve sosyal zorunluğa uygun hareket etmiş oluruz. Bu yoldaki önergenin kabulü adalete, hakkaniyete ve ekicinin emeğine uygun olur kanısındayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Savacı, buyurun.

SABAHATTİN SAVACI (Gümüşane) — Muhterem Başkan, bu 85 nci madde, haddizatında daha evvel tütün satışının düzenlenmesini gaye edinen ve 20 nci maddede ekici tütünlerinin satış piyasalarının ilânı ve bu ilândan evvel satışı yasaklıyan ve mütaakiben 21 nci maddede sözleşme ve sözleşme unsurları hilâfına satışın yapılmasını önliyen ve yine 23 ncü maddede tütün alım satımı hakkındaki bâzı yasakları derpiş eden hususları müeyyide altına almaktadır.

Elbette ki, müeyyidesiz bu hükümlerin, bu yasakların hiçbir değeri olmıyacağı yüksek malûmlarınızdır. Ancak, şu hususu ayrıca değerlendirmek lâzımgelir : Biz, bu tütün piyasasında, sarahaten bilmekteyiz ki, zaman zaman alivre satışlar, prefinansman yolu ile satışlar yapılmaktadır. Bu satışlar bir zaruretin ifadesidir.

Muhterem arkadaşlarım, zaruret şöyle doğmaktadır : İstihsalin bilhassa çok olduğu yıllarda arzın baskısı bu satışları meydana getirmektedir. Bu üretim arzının giderilmesi, hafifletilmesi için tedbirler yeterli olmazsa, bu satışlar bir nevi üreticiye faydalı olmaktadır, muhterem arkadaşlarım.

Zaman zaman Egede bu hususlar şikâyet konusu edilir ve prefinansman yolu ile yapılan satışların üreticinin aleyhine işlediği, üreticinin elinden mahsulünün yok pahasına çok daha evvelden alındığı, alivre satışlardan müstahsılın çok mağdur edildiği şikâyetleri olur. Fakat bu şikâyetlerle beraber, demin arz ettiğim noktada, mahsulün yeterli olduğu, az olduğu yıllarda bu tarz satışlar, bizim normal addetmediğimiz bu satışlar önlenmeli, ama mahsulün çok olduğu yıllarda bu tarz satışların üreticinin ve Türk tütününün ihracı istikametinde lehine olarak seyrettiği de ayrıca müşahede edilmektedir. Bu sebeple burada bir ikinci mesele çıkmaktadır : Üretimin çok olduğu yıllarda avans miktarını ayarlamak ve Tekelin piyasaya daha güçlü girmesini sağlamak, sağlanmazsa bu tarz satışlara müsaade edilmiş olacaktır ki, müstahsıl da, tüccar da, ihracı beklenen Türk tütünü de bundan mutazarrır olacaktır.

BAŞKAN — Sayın Savacı, tamamlayınız, lûtfen.

SABAHATTİN SAVACI (Devamla) — Bitiriyorum, efendim.

Muhterem arkadaşlarım, müeyyidenin tesbitinde üretici ile satıcının, tüccarın, alıcının aynı tarzda mütalâa edilmesi keyfiyetine gelince :

Bendeniz de şahsan müstahsılın sosyal yapısı itibariyle daha ziyade himayeye mazhar bir sınıf olması, himaye edilmesi lâzımgelir. Ancak, alıcının da bunu değerlendiren bir fonksiyon ifa etmesi hasebiyle bu metin içerisinde farklı bir ceza tatbikini bendeniz de isabetsiz bulmaktayım. Buradaki kastı, hâkimin takdirine bırakmak, bu iki zümreyi değerlendirmeyi - ki, ceza dâvalarında en tabiî unsurlardır - hâkime bırakmak en radikal bir yoldur.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Cüceoğlu.

ALİ CÜCEOĞLU (Giresun) — Muhterem arkadaşlar, hakikaten alivre satışların müeyyidelerle önlenmesine imkân olmadığı kanaatini tasıyorum, Savacı arkadaşım izah ettiler. Ne kadar müeyyide koyarsanız koyunuz bu, fiilî olarak devam edecektir. Binaenaleyh, cezada âdil olabilmek için kanaatime göre, âzami haddini tesbit etmek ve bu asgari ile âzami arasında, alıcının ve satıcının durumları da nazarı itibara alınmak suretiyle, cezanın takdirini hâkime bırakmak en isabetli yol olur. Her ikisine de kesin olarak bir ceza tâyin etmek, müstahsılın daha fazla mutazarrır olmasına ve alıcının bundan pek fazla bir zarar görmesine imkân bırakmıyacaktır.

Bu bakımdan Komisyondan ricamız, istirhamımız üst nokta olarak 2 lirayı tesbit etsin fakat 2 liraya kadar hâkim bunu takdir eder şeklinde bunu değiştirecek olursa hâkim, kastı ve tarafların içtimai durumunu

nazarı itibara almak suretiyle cezanın tâyinini tesbit eder ve bu suretle de daha adaletli bir ceza tâyin edilmiş olur, kanaatini taşımaktayım.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Cüceoğlu, bir önerge hazırladınız mı?

ALİ CÜCEOĞLU (Giresun) — Hazırlamadım, Komisyonun bu hususu dikkate almasını istirham ediyorum.

BAŞKAN — Efendim, değişiklik önergesini okutuyorum, Komisyonun bir beyanı, bir arzusu var mıdır?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Yok efendim.

BAŞKAN — Önergeyi tekrar okutup oya sunacağım.

(Manisa Milletvekili Mustafa Ok'un önergesi tekrar okundu)

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon değişiklik önergesine katılmamaktadır. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

85 nci maddeyi metinde yazılı şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 86. — 27 nci madde hükmüne aykırı hareket edenlerden, azaltma bedele ait ise bunun, ağırlık veya bedelsiz bırakmaya ait ise indirilen miktar değerinin 5 katından 10 katına kadar ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — 86 ncı madde üzerinde Sayın Mustafa Ok tarafından verilmiş olan bir önerge vardır, okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 86 ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
Mustafa Ok

Madde 86 : 27 nci madde birinci fıkra hükmüne aykırı hareket eden ekicilerden 100 liradan 250 liraya kadar; bu madde hükmüne uymıyan alıcılardan, azaltma ister bedele ister ağırlığı aidolsun, azaltılan miktarın 10 katından 15 katına kadar para cezası alınır.

Değer azaltma işine ikinci defa tevessül eden alıcının tütün tâciri belgesi 5 sene için iptal edilir.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

MUSTAFA OK (Manisa) — Önergemi izah etmek istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Ok buyurunuz, önergenizi izah sadedinde mücmelen beyanda bulunacaksınız.

MUSTAFA OK (Manisa) — Değerli arkadaşlarım; bu madde şunu getiriyor : Ekici ile alıcı karşı karşıya. Dara, küf ve su çürüğü pazarlıkla ayrılıyor. 10 kilo, 20 kilo, 30 kilo. Ondan sonra alıcı, bir kere de iskarta ve iskonto adı ile tekrar azaltmaya gidiyor. Bu azaltma, çokcası pazarlıktan sonra, tesellüm sırasında, yani piyasa dağıldıktan, tüccar ve Tekel karnesini düzüp çekildikten sonra tesellüm sırasında yapılmaktadır. İsim vererek iki misal arz edeceğim.

Akhisar'ın Erdelli köyünden Kâzım Atak isminde bir ekicimizden 10 liraya pazarlık edilmiş. Ekici bir ay sonra tütününü teslime götürdüğünde, «Ben senin tütününü yanlış görmüşüm, bu tütün benim gördüğüm tütün değil» demek suretiyle ayrıca 534 kilo iskarta ayrılmış ve kilosu 10 kuruştan satınalınmıştır.

Bir başka misal; Manisa'nın Sarıgöl ilçesi Dindarlı köyünden Mustafa Taban'a ait bir hesap puslası var elimde. 607 kuruşa pazarlık edilmiş, tesellüme gittiğinde aynı oyun. Tüccar evvelâ ekicinin elinden kontratı alır, ondan sonra söyliyeceğini söyler. Arkadaşlarım 128 kilo tütün iskarta ayrılmış ve kilosu 1 kuruştan satınalınmıştır. Dikkatinizi çekerim 1 kuruştan. Sayın Komisyon ve Sayın Bakan arzu ediyorlarsa bu vesikaları kendilerine takdime hazırım.

Komisyondan rica ediyorum. Tütüncünün alın yazısı olan hesap puslasından elinde 1 tane varsa, 1 tek varsa getirsinler göstersinler. Ama elinde bir tane yoksa ondan sonra «katılmıyoruz» deyip rica ediyorum kasılmasınlar yerlerinde. Şimdiye kadar Komisyonda bir ka-

sılma var, bir çekilme var, bir türlü teklifimizi kabul ettiremiyoruz. Arkadaşlarım, ekici lehine söylüyoruz. İsterlerse kendileri yazıp getirsinler değiştirge önergelerini, kendi isimleri ile getirsinler, kabul etmeye hazırız. Bizim ismimizle okunan önergenin kabul edilmemesi için kendi isimleri ile versinler, kabule hazırız. Ekicinin lehine acaba birşey getirebilir miyiz, diye çırpınıyoruz.

Arkadaşlarım, mübalâğa etmiyorum 1966 mahsulünden 13 550 100 kilo ıskarta ayrılmıştır ve ortalama olarak 38 kuruşa alınmış olan bu tütün, 12,60 liradan ihracedilmiştir. Tesellüm sırasında ekici tüccarın karşısına gidiyor; tüccar diyor ki ben senin tütününü almıyorum, buyurunuz tütününüzü alınız gidiniz. Alıp gidemez arkadaşlarım. 10 liraya verdiği bu tütünü alıp giderse 2 liraya satamaz. Komisyon üyeleri ekim bölgeleri milletvekilleri biliyorlar. İki tarafı da aynı ceza ile cezalandırmak haksızlık olur, insafa aykırı olur.

Biraz evvel okudum, özel şartlar öylesine tanzim edilmiştir ki, ekicinin iki kolu bağlanmıştır. Muğla'nın her hangi bir köyünden, Balıkesir'in, Aydın'ın her hangi bir köyünden İzmir'deki firma tütün almış, tütünü İzmir'e nakletmiş, aralarındaki ihtilâfı halledecek mahkeme İzmir'de, icra daireleri İzmir'de, böyle kabul ediliyor. Ekici bunu nasıl benimser? Nasıl bu hususta mahkemeye müracaat etmeye cesaret gösterebilir? Edemez arkadaşlarım. İzmir'e gelecek de, tüccarın avukatına karsı avukat tutacak da... Zaten fakir olan, imkânları mahdudolan ekici aylarca bekleyecek, hele şimdi Temyiz yolu da açılmıştır, Temyize de müracaat edecek tüccar. Ondan sonra 6 ay 1 sene bekliyecek ve bundan medet umacak. Hayır. Boynunu bükecek, «yapma bey» diyecek, «iki balya ayıracağına bir balya ayır, gel uyusalım» diyecek, sadece yalvaracak. Ekiciyi, bu noktada kanun himayesine almak şarttır.

Şimdi sözümü şöyle bitiriyorum: Komisyondan rica ediyorum, bir tek hesap pusulası getirsinler buraya, ben kendilerine 120 nin üstünde hesap pusulası getireceğim. Baştan sonuna kadar ıskarta, bastan sonuna kadar 1 kurus ilâ 10 kuruş arasında tütün satınalınmış. Eğer getiremezlerse o halde tütün ekicinin gerçek alın yazısını bilmiyorlar demektir. Böyle iddiaya mecburum, belki iddialı konuşuyorsunuz diyeceksiniz. Ama söylüyorum, getirsinler kabul edeceğim, bir tek vesika getirsinler. Bu vesikayı bilmiyen, ekicinin ıstırabını bilmiyor demektir. Ekicinin ıstırabını bilmiyen ekiciyi koruyan kanun maddesi getiremez. Ekiciyi burada korumaya mecburuz. Tüccar karşısında bir derece ona eşitlik vermeye, şans vermeye mecburuz. Yalnız yalvarma gücüne sığınmaya terk etmiyelim ekiciyi.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON KÂTİBİ MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Mustafa Ok'un bu madde vesilesiyle ifade ettiği hususlara kısaca temas ederek kendisine cevap vermeyi faydalı buluyorum.

«Komisyon, ekici ile ilgili konularda, ekicinin yararlanacağı konularda hiçbir şey getirmemiştir, kaskatı oturmakta, ekici ile ilgili konular geldiği zaman hiç ses vermemekte» iddiası doğru olamaz.

Su çürüğü ve küf hikâyeleri Mustafa Ok'un eskidir. Bunu hep iddia ederler. Su cürüğü ve küf konusunda eskiden bir ihtilâf zuhur etti mi, bu ihtilâflar tahkim yoliyle halledilirdi. ticaret odaları olan yerde ticaret odaları, olmıyan yerlerde belediyeler. Ve nihayet tahkime giderdi. Hakikaten birçok yerlerde müşahade edilmistir, tüccar su çürüğü ve küf çıkarmak suretiyle, bu iddiada bulunmak suretivle fiyat vasatisini, kaimeyi düsürmüstür. Ekici bundan cok zarar görmüstür. Komisyon ekicinin su cürüğü ve küf mevzuunda gördüğü zararları dikkate almış, tahkim yolivle hallini mahzurlu bulmuş, ekicinin bu yollara tevessül ederek hakkını aramasının güçlüğünü kabul ederek su cürüğü ve küf var iddiasını kabul etmezse ekici, bu iddiayı ispat külfetini tüccara yüklemiş ve 27 nci madde içinde bunu şekillendirmiştir. 3437 sayılı Kanunda bu yolda bir hüküm yoktu. Komisyon su çürüğü ve küf mevzuundaki şikâyetleri önlemek için ekiciden gelen seslere, ekicinin yararına olan hususlara ehemmiyet atfetmiş, 27 nci madde içinde bu konuyu halletmiştir. Zaten şimdi görüşmekte olduğumuz madde de buna riayet etmiyen tüccarlara karşı var olan müeyyideyi teşkil etmektedir.

«Biz bir teklifte bulunuyoruz, komisyon hiç alâka göstermemekte.» şeklindeki iddiasını Sayın Mustafa Ok'un, hakikaten yerinde görmek mümkün olmaz. Yine bu vesile ile şunu ifade etmek isterim : Eskiden su çürüğü ve küf konusunda hükümetlerin, Tekel İdaresinin her hangi bir şey yapmasına, neticeye faydalı olmasına imkân yoktu. 3437 sayılı Kanunun açık hükümlerinden, boşluklarından iyi niyetli olmıyan tüccarlar istifade etmiştir. Bâzı tüccarlar vardır ki, bu kanunun boşluklarından istifade etmeyi tenezzül addetmişler, ekiciye hiçbir zaman zararlı olmamışlardır, ama bâzı tüccarlar hakikaten zararlı olmuşlardır. İşte o kanunun boşluklarını doldurmak kasdiyle 27 nci madde bu sefer tedvin edilmiş ve cezaî müeyyidesi de görüşmekte olduğumuz madde içinde değerlendirilmiştir.

Sayın Mustafa Ok'un bizi anlıyacağını ve komisyona bu sebeple tavizde bulunmıyacağını tahmin etmek isterim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Madde üzerinde Mustafa Ok tarafından verilmiş bulunan değişiklik önergesini tekrar okutuyorum.

(Manisa Milletvekili Mustafa Ok'un önergesi tekrar okundu.)

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Söz rica ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Uyar.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, burada da 27 nci madde müeyyidesi derpiş edilmiştir. 27 nci madde ne demektedir? Evvelâ bunu bilmemiz lâzımdır. 27 nci madde : «Ekici ile alıcı arasında tütün alım ve satımında dara, küf veya su çürüğünden ileri gelen azaltmalardan ve 19 ncu madde gereğince imhalık olarak tesbit olunan miktarlardan başka, iskonto veya ıskarta veya diğer isimlerle bedel veya ağırlık indirimi veya bedelsiz alınacak kısım ayrılması, her iki taraf için yasaktır.» diyor. 27 nci madde nelerin anlaşmazlık konusu olacağını tesbit etmiş, bunlara aykırı hareketi suç saymış?

Gerçekten 3437 sayılı Kanunun 30 yıllık tatbikatında Sayın Mustafa Ok'un burada okuduğu pusulalarla karşılaşmışızdır. 3437 sayılı Kanun tütün ekicisini tatmin etmediği için, tütün ekicisini zarardide kıldığı için, Türk tütününün nefasetini düşürdüğü için, değiştirmek mecburiyetinde kalınmıştır. 3437 sayılı Kanunun ıstıraplarından şikâyetçi olan kişiler olarak, getirilmiş olan bu kanun üzerindeki görüşlerimizi ifade ederken objektif olmak mecburiyetindeyiz.

Şimdi, bu kanun çıktıktan sonra, bu kanunun emrettiği usullerle yapılacak satışlarda 3437 sayılı Kanunun emrettiği tütün satışından mütevellit alıcı ile satıcı arasındaki ihtilâf konularının aynı nisbette olacağını bendeniz kabul etmiyorum. Anlaşmazlık olacaktır. İhtilâfın sonunu almak mümkün değildir. Türk Ceza Kanununun 450 nci maddesi idam maddesidir. «Şu şekilde adam öldüren idam edilir.» der. Bunu bütün vatandaşlar bilir, ama her gün adam öldürme fiilleri işlenir durur.

Kanunun tümü üzerinde görüşürken de söylediğim gibi, dilediğimiz şekilde en medeni, en müterakki, en iyi bir kanun çıkaralım, mutlaka bir ihtilâfla karşılaşacağız. Burada daha, küf ve su çürüğünden başka hiçbir eksiltme olmıyacak. Satılan tütünün satış fiyatından başka daha aşağıda bir satış da mümkün olmıyacak. Bunu menetmiş kanun. Böyle bir iddiada bulunursa alıcı veya satıcı, ne şekilde halledileceğini o mahallin ticaret odaları, belediyeleri ve yahut da ziraat odaları vasıtasiyle 19 ncu maddede hal yolunu da göstermiş. Binaenaleyh, 3437 sayılı Kanunun ıstıraplarını tekrar tekrar hatırlamak bence doğru bir hareket değildir. O ıstıraplar ki, bizi süratle bu kanunu çıkarmaya mecbur etmiştir. O ıstıraplarla bu kanunu biran evvel çıkaralım ve ekiciyi bu ıstıraplardan kurtaralım istiyoruz.

Netice olarak, 27 nci madde alıcı ile satıcı aarsındaki daha, su çürüğü, küf, bedel indirimi gibi, anlaşmazlıkları objektif olarak halletmiştir. Burada alıcının ekiciyi mahkûm edeceğine dair ben bir hüküm görmüyorum. 86 ncı maddedeki müeyyide de yerindedir kanısındayım. Maddenin geldiği gibi kabulünde hiçbir sakınca görmüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Madde üzerinde başka söz istiyen yok. Sayın Mustafa Ok tarafından verilmiş bulunan değişiklik önergesine Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Önergeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

86 ncı maddeyi, metinde yazılı şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 86 ncı madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 87. — Tütün satış merkezleri kurulan yerlerde, satışın bu merkezlerde yapılması zorunluğuna aykırı hareket eden tütün ekicileri ve alıcılarının her biri hakkında 84 ncü madde hükmü uygulanır. Alım - satım işlemi tanınmaz ve bu gibi tütünlerin transferi yapılmaz.

BAŞKAN — Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 88. — Kaçak yerli tömbeki, enfiye, ağız, pipo, ve yaprak sigarası tütününün her bir kilo veya artığından 25, yaprak sigarasının tanesinden 1 lira ağır para cezası alınır ve kaçak maddelere elkonulur.

Bu maddeler dış memleketlerden getirilmis ise, el konulmakla beraber yukarıda yazılı para cezalarının iki katı alınır.

Dış memleketlerden gelen yolculardan, yurda girerken beraberlerinde bulunup 44 ncü maddenin (a) fıkrasındaki miktarlardan fazla olan ve yolcu tarafından gizlenen veya inkâr edilen mamullerden aynı ceza alınır ve sahipleri hakkında Kaçakcılık Kanunu hükümleri uygulanır.

44 ncü maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleriyle Gümrük Kanununun 18 nci maddesinin 1, 2 ve 3 numaralı fıkraları hükümleri uyarınca yurda sokulan sigara ve diğer tütün mamulâtın, bu hükümlerden yararlanmıyanların beraberinde bulunursa ikinci fıkrada yazılı cezalar uygulanır.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, 88 nci madde üzerinde esasa müessir olmamakla beraber, cezaların miktarı yönünden ufak değişikliği öngören iki önerge vardır. Onları okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

88 nci maddenin ikinci fıkrasındaki para cezası :

«Bu maddeler dış memleketlerden getirilmişse elkonulmakla beraber yukarıda yazılı para cezalarının dört katı alınır» olarak değiştirilmesini arz ve talebederim. Saygılarımla.

Samsun
İlyas Kılıç

Yüksek Başkanlığa

Tütün ve tütün tekeli kanunu tasarısının 88 nci maddesinin aşağıdaki şekilde yazılmasını arz ve teklif ederiz.

Bitlis	Diyarbakır
Cevdet Geboloğlu	Abdüllâtif Ensarioğlu
Nevşehir	Urfa
İbrahim Boz	Hüsamettin Köran

Madde 88. — Kaçak, yerli tömbeki, enfiye, ağız, pipo ve yaprak sigara tütününün her bir kilo veya artığından beş lira, yaprak sigarası tanesinden bir lira ağır para cezası alınır ve kaçak maddelere elkonulur.

BAŞKAN — Evet iki önerge var. Sayın İlyas Kılıç'ın önergesine katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — İzah edebilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun efendim. Kısa bir beyanda bulununuz lûtfen, çok kısa olsun, İçtüzük hükmüne tam tetabuk etsin.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Bir soru sorabilir miyim, konusmadan evvel.

BAŞKAN — Tabiî efendim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Yaprak sigarası deniyor. Bundan maksat kâğıda sarılıp köylünün yaptığı sigara mıdır?

GECİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Püro sigarası.

BAŞKAN — Siz cezanın dört kat alınmasını istiyorsunuz. Kısaca lûtfen, yalnız bu noktaya münhasır olmak üzere beyanda bulununuz.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım,

Birinci fıkradaki maddelerin dışardan getirilmesi halinde, getirilen sigaranın veya çeşitlerinin istirdadının yanında, cezasının ağırlaşmasını - maddede iki misli gösterilmiş - ben bunun dört misli olmasını teklif ederken şu esbabı mucibeden hareket etmiştim.

Bugün Türk piyasasında bu cins yabancı mamuller, bizim kendi sigaralarımız ve mamullerimizle açıktan açığa rekabet edercesine rahatça satılmaktadır. Bunun bir esbabı mucibesi

var; yabancı mallara karşı hevesten ve onları kullanmaktan mütevellit özel düşüncenin haricinde cezalarının azlığı gelmektedir. Adam cezayı da veriyor az olduğu için ve yasak olmasına rağmen Hükümetin gözünün önünde, Merkezi Hükümette rahatça satıyor, dün de, bu gün de, belki yarın da...

Kendi mamullerimizin memleket içerisindeki satışını sağlamak onların itibarını muhafaza etmek, kaçakçılık yoluyla memleketin düzenini ve kanunlarını ihlâl edici kişilere mâni olmak ve bu işi kökünden haletmek kendi millî mallarımızın kullanılması imkânını sağlamak seviyesinden hareket ederek dört misli teklifini yapmıştım.

Umarım ki, yabancı mamullerin bütün yasaklara rağmen gözümüzün önünde satılmasını arzu etmiyen muhterem arkadaşlarım, benim bu teklifime iltifat ederler ve böylece kaçakçılığın önlenmesi hususunda belki bir adım atmış oluruz. Aksi halde dışarıdan gelen yabancı mamuller rahatça satılır ve kendi mallarımız bir tarafa itilir veya başka tarafa kaçırılır.

BAŞKAN — Tamam efendim.

İLYAS KILIÇ (Devamla) — Esbabı mucibem bu idi. Yine tekrar ediyorum, umarım ki benimle beraber milliyetçiliği kimseye bırakmayan arkadaşlarım millî mahsullerimizin himâyesi hususunda bana yardımcı olacaktır.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Önergeye katılıyor musunuz, Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim önergeye katılıyoruz. Ayrıca 110 ncu maddede sayın İlyas Kılıç beyefendinin endişelerini ortadan kaldıracak şekilde 1918 sayılı Kanunun.

BAŞKAN — Efendim, tek kelimeyle söyleyin yani...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Vardır efendim.

BAŞKAN — Yani müsadere yetkisi vardır. o hükümler tatbik edilir, demek istiyorsunuz, öyle mi efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet efendim.

BAŞKAN — Bunu biz anlıyoruz buradan. Önergeyi Komisyon tekabbül etmiyor. Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

(Bitlis Milletvekili Cevdet Geboloğlu, Diyarbakır Milletvekili Abdüllâtif Ensarioğlu, Nevşehir Milletvekili İbrahim Boz ve Urfa Milletvekili Hüsamettin Köran'ın verdikleri önerge tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon, bu önergeye katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi metinde yazılı şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde aynen kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum.

Madde 89 — Bu kanunla tekel altında bulunan maddelere ve mamulâta mahsus bandrol, etiket ve alâmeti farikaları kaçak maddeler üzerine koyan ve yapıştıranlardan ve bunları yetkili ve izinli olmaksızın yanında bulunduran veya satanlardan ve Tekel İdaresine ait paket kutu veya başka kablar içinde kaçak maddeler satanlardan kaçak madde için uygulanan cezadan başka 125 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu maddelere elkonulur.

Bu suçları işliyenler Tekel idaresinin satıcıları iseler yukardaki cezaya çarptırılmakla beraber satış belgeleri yürürlükten kaldırılır varsa yazılı sözleşmeleri bozulur ve bir daha kendilerine satış hakkı verilmez.

BAŞKAN — Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler.. Aynen kabul edilmiştir.

Madde 90. — Bu kanunda yazılı her nevi tekel maddelerinin Tekel İdaresinden izin alınmadan paket veya kutuları açılmış veya kutu ve paket içindekilerin değiştirilmiş veya azaltılmış olarak satılması ve tütün paketleri içine konulan Tekel İdaresinin markasını taşıyan sigara kâğıtlarının ayrıca satılığa çıkarılması yasaktır. Bu yasaklara aykırı hareket edenlerden 50 liradan 250 liraya kadar hafif para cezası alınır ve bu maddelere elkonulur.

Bu eylemleri işliyenler Tekel İdaresinin satıcıları iseler yukardaki cezalardan başka, satış belgeleri ve varsa yazılı sözleşmeleri hükümsüz sayılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde değişiklik önergesi yok. Olmadığına göre maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 91. — 38 nci maddenin (a) fıkrasında sayılan tekel mamullerinin yapılmasında kullanılan alet ve makinaları veya parçalarını Tekel İdaresinin izni olmadan ellerinde bulunduranlardan ve bunları her ne suretle olursa olsun yapan, satan, kullanan ve taşıyanlardan her bir alet, makina ve parçaları için 75 liradan 250 liraya kadar ağır para cezası alınır. Alet, makina ve parçalarına elkonulur.

BAŞKAN — Madde üzerinde verilmiş bulunan iki değişiklik önergesi var.

Birisi, yalnızca cezaların miktarının artırılmasını öngörmektedir. Diğeri; daha başka türlü bir mahiyet arz etmektedir.

Müsaade ederseniz okutturayım.

Yüksek Başkanlığa

91 nci maddenin 4 ncü satırındaki para cezalarının iki misline çıkarılmasını yani 75 liradan 150 liraya, 250 liranın da 500 lira olmasını arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Samsun
İlyas Kılıç

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 91 nci maddesine aşağıdaki hususun ikinci fıkra olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Manisa Milletvekili
Mustafa Ok

(Madde 91. ikinci fıkra olarak)

38 nci maddenin (d) fıkrasına göre açılacak fabrikaların dâhilde satış yaptığı tesbit edilirse, satışa çıkarılan mallar zaptedilir ve sahipleri piyasaya sürdükleri malın toplam değeri kadar para cezasına çarptırılırlar.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, önergenizi izah edecek misiniz?

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Hayır.

BAŞKAN — Sayın Mustafa Ok, siz edeceksiniz. Buyurun efendim.

MUSTAFA OK (Manisa) — Arkadaşlarım, 38 nci maddenin (d) fıkrasını okumak isterim.

«d) Tüccar yeterliği ve niteliği bulunan kimseler, yalnız yabancı memleketlere satılmak üzere (a) fıkrasında sayılan maddeleri yapmak için Gümrük ve Tekel Bakanlığının izni ile fabrika açabilirler.»

Bu fabrikaların açılmasını biz de uygun görüyoruz; ancak dışarıya satış yapmak üzere. Eğer bu fabrikalar, satışı memleket içinde yaparlarsa bir rekabet doğar ve bu, ekiciye aksedeer, yani ekici tütünlerini daha ucuza satmak mecburiyetinde kalır. Nitekim, bunu hesapladığı için gerek Hükümet, gerek Geçici Komisyon yalnız dışarıya satmak üzere fabrika kurabileceğini beyan etmiş. Ama şu var; bu fabrika yaptığı sigaraları memleket içinde satarsa karşılığı ne? Müeyyidesi yok. Halbuki memleket içinde satarsa mahzurlu görülüyor. O halde buna bir müeyyide getirmek lâzım. Çünkü, içerde satış rekabeti doğuracağı için ekicinin aleyhine olur.

O halde, kanunda bu kısım noksan kalmıştır. Bu fabrikalar, imal ettiği sigaraları veya tütün mamullerini içeride sattıkları takdirde bir cezai müeyyide getirilmesi şarttır. Komisyondan bunu rica ediyorum. Aksi takdirde ekicilere mahzurlu bir cereyan tarzı alabilir. Böyle bir kanuni tedbire ihtiyaç vardır.

Önergeme müspet oy kullanılmasını saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Köseoğlu, buyurun.

TALÂT KÖSEOĞLU (Hatay) — Sayın Mustafa Ok'un endişesine mahal görmemekteyiz. Esasen izin alınmadan yapılan fabrikalardan yahut imalâthanelerden çıkan mamuller kaçak eşya sayılır. İnhisar malları da zaten bunlar, zaten izin alınmadan yapılan fabrikalarda, yahut da imalâthanelerde çıkarılan, ihracedilen mallar, Türkiye'de satıldığı takdirde bu izni almaması sebebiyle esas itibariyle kaçak eşya sayılmaktadır. Kanunda zaten 33 ncü maddede ileri sürdükleri hususlar bu izin, sadece dış memleketlere ihracedilmek üzere izin verilir, şeklindedir. Memleket içinde satılmasına izin verilmiyeceği cihetle esas itibariyle kaçak eşya muamelesi, kaçak eşya satan insan muamelesi göreceği cihetle ayrıca bunu zikretmeye mahal yok.

BAŞKAN — Başka söz istiyen?

Buyurun Sayın Uyar.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Maddenin son satırında; «para cezası alınır.» alınırdan sonra virgül var, «âlet makina» arasında da bir virgül konması lâzım. «âlet, makina ve parçalarına elkonulur.»

BAŞKAN — Hay, hay efendim, o virgül de konsun.

Değişiklik önergelerini tekrar tekrar okutup oya sunacağım.

(Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın önergesi tekrar okundu.)

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Komisyon katılmıyor efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Değişiklik önergesini Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

(Manisa Milletvekili Mustafa Ok'un önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim, kanun tasarısının içerisinde bu teklif ile ilgili ve bunu karşılıyacak maddeler vardır. Ayrıca kaçakçılık mevzuuna girmektedir. Onun için katılmıyoruz.

BAŞKAN — Haşiv mahiyetinde telâkki ediyorsunuz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet.

BAŞKAN — O bakımdan katılmıyorsunuz.

Değişiklik önergesini Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmemiştir.

Şimdi, Sayın Mustafa Uyar, siz «alınır» dan sonra kelimesinin yanına vilgül konulması gerekir, dediniz. Ben de öyle olsun, dedim ama, «alınır» da virgül var. Türkçede iki virgül yanyana gelmez. O halde «alınır» ın sonuna da nokta koyalım. Alınır'a nokta koyalım. Onu takiben büyük harfle başlatalım, «âdet, makina ve parçalarına elkonulur.» diyelim.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Evet, o zaman olur.

BAŞKAN — 91 nci maddeyi bu ifadem şeklinde ve metinde yazılış şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Bu şekliyle kabul edilmiştir.

Madde 92. — Tekel mamullerini, tesbit edilen fiyatlardan fazlasına satanlar belgesiz satıcı iseler ellerindeki mamullere el konulmakla beraber ayrıca 50 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Bu eylemi işliyenler Tekel İdaresinin satıcıları iseler yukarıdaki para cezası alınmakla beraber, satış belgeleri ve varsa yazılı sözleşmeleri yürürlükten kaldırılır.

Ellerindeki mamuller, kendileri tarafından, satış belgesi olan diğer bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel İdaresince muhafaza olunur. Muhafaza süresi ve bu sürenin sonunda yapılacak işlem tüzükte belirtilir.

BAŞKAN — Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 93. — Satış belgesi olmadan Tekel mamullerini satanlardan 50 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır. Ellerindeki mamuller kendileri tarafından satış belgeli diğer bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel İdaresince muhafaza olunur.

Satış belgelerini ve ellerindeki mamulleri başkasına devreden ve devir alanlardan aynı para cezası alınır. Ayrıca devredilen belge yürürlükten kaldırılır.

Tekel mamullerini satış belgelerinde veya yazılı sözleşmelerinde belirtilen bölge dışında satışa çıkaranlardan da aynı para cezası alınmakla beraber satış belgeleri ve varsa sözleşmeleri yürürlükten kaldırılır. Ellerindeki mamuller kendileri tarafından satış belgesi bulunan diğer bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel İdaresince muhafaza olunur.

Bu maddedeki muhafazaya ait süreler ve bu süreler sonunda yapılacak işler tüzükte gösterilir.

BAŞKAN — Maddeyi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 94. — 41 nci maddenin birinci fıkrası gereğince Tekel İdaresi tarafından satış yerlerinin kontroluna engel olan veya zorluk çıkaran

satıcılardan, düzenlenecek tutanak üzerine 10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden satıcılardan, bildirmedikleri mevcutlarının, noksan bildirmenin tesbit edildiği tarihteki fiyatlarının iki katı tutarında ağır para cezası alınır, satış belgesi ve varsa sözleşmeleri de hükümsüz sayılır.

BAŞKAN — 94 ncü maddeyi okunan bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 94 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 95. 43 ncü maddeye göre kaçak sayılan sigara kâğıtları ile sigara kâğıdı yerine kullanılan diğer kâğıtlardan büyüklüğü 9× 5 santimetreye kadar olanların her bir yaprağından ve bunlardan daha fazla büyüklükte bulunanların her bir 45 santimetrekare veya artığından 5 kuruş ağır para cezası alınır ve bu maddelere zor alımı uygulanır.

BAŞKAN — 95 nci madde üzerinde değişiklik önergeleri vardır, müsaade ederseniz, evvelâ bu önergeleri okutacağım.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Sayın Başkanım, önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN — Sayın Kılıç, önergenizi geri mi alıyorsunuz?

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Evet efendim.

BAŞKAN — Geri alıyorsunuz.

Şimdi, Sayın Uyar, Sayın Çelikbaş ve Sayın Solmazer'in bir önergesi var. Onu okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bu madde sigara kâğıdı kaçakçılığını önleyici müeyyideyi tâyin etmektedir. Ezcümle : 9 × 5 santimetrekare büyüklüğündeki sigara kâğıtlarının her birinden 5 kuruş ağır para cezası alınacağını emretmektedir.

Türk Ceza Kanununun 19 ncu maddesine göre, ağır para cezası 10 liradan başlamaktadır. Tasarımızdaki cezanın da, bu esasa uygun olması lâzımdır.

Bunun için de ilk para cezasının 10 liradan başlamasını kabul etmek suretiyle, 10 lirayı aşan yapraklar için tanesinden 5 er kuruş alınmasını derpiş etmemiz uygun olacaktır.

Bu nedenlerle, 95 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve rica ederiz.

Burdur
Fethi Çelikbaş

Tokat
İrfan Solmazer

İzmir
Mustafa Uyar

«Madde 95. — 43 ncü maddeye göre kaçak sayılan sigara kâğıtları ile sigara kâğıdı yerine kullanılan diğer kâğıtlardan büyüklüğü 9 × 5 santimetreye kadar olanların her bir yaprağından ve bunlardan daha fazla büyüklükte bulunanların her bir 45 santimetrekare veya artığından «her hal ve kârda 10 liradan aşağı olmamak üzere» 5 kuruş ağır para cezası alınır ve bu maddelere zor alımı uygulanır.»

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini okuttum.

Buyurun, Sayın Uyar.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Değişiklik önergemizin gerekçesinde de izah ettiğimiz gibi bu madde sigara kâğıdı kaçakçılığını önleyici ve sigara kâğıdı kaçakçılığının müeyyidesini teşkil etmektedir. Sigara kâğıtları, bildiğimiz gibi genellikle 9 × 5 santimetre büyüklüğündedir. Burada beher sigara kâğıdı için 5 kuruş para cezası tertibedilmiştir. Farz edelim ki, bir kimsenin üzerinde 10 tane sigara kâğıdı bulundu. 5 er kuruştan 50 kuruş. Ya bu cezanın ismini değiştireceğiz, ağır para cezası demiyeceğiz. Ceza Kanununa uygun olması için. Ağır para cezası olarak kabul ettiğimize göre, Türk Ceza Kanununun 19 ncu maddesi, ağır para cezası 10 liradan başlar, demektedir. Binaenaleyh, her hal ve kârda, mutlaka ağır para cezası alacak isek, bunun 10 liradan başlaması, 10 lirayı aşan beher yaprak için 5 er kuruş olması gerekmektedir. Bu sebeple ceza hukukuna ve para cezasının tâyinine uygun olsun diye Ceza Kanununa, Ceza Kanununun 19 ncu maddesine uygun olsun diye, para cezasının ne olduğunu izah ederek; mademki para cezası alıyoruz, her hal ve kârda bunun 10 liradan başlaması, elde edilen kâğıtların cezası 10 liranın üstünde ise beher kâğıttan 5 kuruş alınması faydalı olur.

Bu nedenle, deminki bir noktayı da istitraden arz edeyim, komisyonun nazarı dikkatini celbederim; bundan evvelki maddede de, «10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır» denmiş. Hafif para cezası 10 liradan başlamaz. Bu hfif para cezasının da, tekriri müzakere ile, Ceza Kanununa uygunluğu bakımından, ağır para cezasına çevirmelerini temenni ederim. Hafif para cezası 10 liradan başlamaz. 10 liradan başlattığımıza göre onun da ağır para cezası olarak değiştirilmesi lâzımdır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Başka söz istiyen?.. Yok.

Önergeyi tekrar okutup oylarınıza sunacağım.

(İzmir Milletvekili Mustafa Uyar, Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş ve Tokat Milletvekili İrfan Solmazer'in önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmıyor.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

95 nci maddeyi metinde yazılı şekilde oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 95 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, komisyonda, daha önce verilmiş bulunan değişiklik önergelerinin ışığı altında incelenmesi istenen bâzı maddeler düzenlenmiş ve gelmiştir.

Ezcümle, bu arada Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının komisyonca geri alınmış bulunan 32 nci maddesi komisyonca verilmiş bulunan değişiklik önergelerinin ışığı altında yeniden incelenmiş ve bir metin halinde getirilmiştir.

32 nci maddenin komisyon tarafından yeniden düzenlenmiş bulunan şeklini okutuyorum.

Madde 32. —

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının Komisyonumuzca geri alınan 32 nci maddesinin 2 nci fıkrası sonuna, «ancak 25 nci madde hükmü saklıdır» cümlesi ilâve edilerek aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin bu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon	Geçici Komisyon
Kâtibi	Sözcüsü
Tokat	Balıkesir
M. Şükrü Çavdaroğlu	M. Zeki Yücetürk

Tütün eksperlerinin yetiştirilmesi

Madde 32. — Türkiye'de tütün eksperliği yapmak için, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından kurulacak tütün eksperleri yüksek okulunu bitirmiş olmak şarttır.

Bu okulun diplomasını haiz olmıyanlar, tütün alım satım muayenelerini, tütünlerin vasıf, değer ve nevilerinin tâyini işlerini ve tütün işletme, bakım, fabrikasyon eksperliğini yapamazlar. Tütün işlerinde bilirkişi ve hakem olamazlar. Ancak 25 nci madde hükmü saklıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kazanılmış olan haklarla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Tekel İdaresinin eksper kursunda öğrenci olanların hakları saklıdır.

Yabancı memleketlerden emsal yüksek okulları bitirenler, yönetmelikte belirtilecek imtihanı vermek şartiyle bu okulu bitirenlerin bütün haklarına sahibolurlar.

BAŞKAN — 32 nci maddeyi komisyon, matbu tasarı metninden farklı olarak şimdi okunan şekilde değiştirilmiştir.

Madde üzerinde söz istiyen arkadaşlara söz vereceğim.

Sayın Savacı?.. Yok.

Sayın Kırbaşlı?.. Yok.

Daha önce verilmiş bulunan değişiklik önergelerini okutup teker teker oyunuza sunacağım.

Meclis Başkanlığına

32 nci maddenin 2 nci paragrafının son cümlesindeki «ehli hibre» sözcüğünün «bilirkişi» olarak değiştirilmesini talebederim.

Çünkü :

Ehl = sahibolan, hibre = bilgi anlamındadır. «Bilgi sahibi» anlamına gelen bu sözcüğün Türkçemize «bilirkişi» olarak yerleştiği bir vâkıadır. Aynı şekilde «Ehlivukuf» sözcüğü de «bilirkişi» olarak kullanılmaktadır.

Güzel Türkçesi olan ve Türkçeye yerleşen bu sözcüğün kanuna konulmasında hiçbir mahzur yoktur.

Yozgat Milletvekili
Yusuf Ziya Bahadınlı

BAŞKAN — Komisyon, bu önergeye katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Katılıyoruz.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz.

Maddede «ehli hibre» ibaresi «bilirkişi» olarak düzeltilecektir.

Önergeyi Yüce Heyetin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Dikkat nazara alınmak kaydiyle kabul edilmiş bulunmaktadır.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

32 nci maddenin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga

Yozgat Milletvekili Nuri Kodamanoğlu

«Tütün eksperliği yapmak için Tarım fakültelerinde bu maksatla yapılacak eğitimi başarı ile tamamlamış olmak şarttır.»

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

32 nci maddenin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Uşak Milletvekili
Fahri Uğrasızoğlu

1 nci fıkra :

Türkiye'de tütün eksperliği yapabilmek için, tütün bölgelerinde mevcut üniversitelerden birinde açılacak yüksek tütün eksperler okulunu bitirmiş olmak şarttır.

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki hususun 32 nci maddeye eklenmesini talebederim.

Tütün ticareti yapan veya bunlanların yanında ekseperlik yapanlar (10 yıl) eksper olarak Tekel İdaresince çalıştırılabilirler.

Samsun Milletvekili
Yaşar Akal

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokt) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün Kanununun 32 nci maddesinin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Aydın Milletvekili
Reşat Özarda

Madde 32. — Fıkra - 1 -

Türkiye'de tütün eksperliği yapmak için, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesinde kurulacak olan Yüksek Tütün Eksperler Okulunu bitirmiş olmak şarttır.

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

32 nci maddenin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Gümüşane Milletvekili
Sabahattin Savacı

Türkiye'de tütün eksperliği yapmak için Ege Üniversitesi bünyesinde açılacak tarım ürünleri eksperlik bölümünü bitirmiş olmak şarttır.

BAŞKAN — Komisyon, Sayın Savacı'nın bu teklifine katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Değişiklik önergesini Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmemiştir.

Sayın Döşemeci, bir önergeniz var, geri mi alıyorsunuz.

MUZAFFER DÖŞEMECİ (İzmir) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Sayın Mustafa Uyar, bir önerge geldi; şimdi mi verdiniz?

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Evet.

BAŞKAN — Peki, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bu dört maddede, madde 30, 32, 33, 34 Yüksek Tütün Eksperleri Okulundan bahsedilmektedir.

Bu yazış tarzının mefhumu muhalifinden, bir de (Alçak eksperler okulu) varmış anlamı çıkmaktadır.

Böyle bir yanlış anlama meydan vermemek için bu maddelerdeki (Yüksek tütün eksperleri okulu) tâbiri yerine, (Tütün eksperleri yüksek okulu) şeklinde yazılmasını arz ve teklif ederiz.

Burdur — Fethi Çelikbaş
Tokat — İrfan Solmazer
İzmir — Mustafa Uyar

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Verdiğimiz önergede bu şekilde ifade edilmiştir. Katılıyoruz.

BAŞKAN — Önergeye katıldığınızı beyan ediyorsunuz.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

«Yüksek tütün eksperleri okulu» tâbiri «Tütün eksperleri yüksek okulu» olarak değiştirilmiştir. Diğer maddelerde de bu tâbirler varsa onlar da o şekilde düzeltilecektir.

Şimdi o halde 32 nci madde üzerinde Komisyonun hazırlamış olduğu yeni metinde dikkat nazara alınmak kaydı ile iki önerge kabul edilmiş bulunmaktadır. Bunların birisi «Ehli hibre» yerine «Bilirkişi» denmesi, diğeri de «Yüksek tütün eksperleri okulu» tâbiri yerine «Tütün eksperleri yüksek okulu» tâbirinin kullanılması.

Bunu 32 nci maddeye monte ettiğimiz zaman şu şekli alacaktır; müsaade ederseniz maddeyi okutayım :

E) Tütün eksperliği

Tütün eksperlerinin yetiştirilmesi

Madde 32. — Türkiye'de tütün eksperliği yapmak için, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından kurulacak Tütün eksperleri yüksek okulunu bitirmiş olmak şarttır.

Bu okulun diplomasını haiz olmıyanlar; tütün alım - satım muayenelerini, tütünlerin vasıf, değer ve nevilerinin tâyini işlerini ve tütün işletme, bakım, fabrikasyon eksperliğini yapamazlar. Tütün işlerinde bilirkişi ve hakem olamazlar. Ancak 25 nci madde hükmü saklıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kazanılmış olan haklarla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Tekel İdaresinin eksper kursunda öğrenci olanların hakları saklıdır.

Yabancı memleketlerden emsal yüksek okulları bitirenler, yönetmelikte belirtilecek imtihanı vermek sartiyle bu okulu bitirenlerin bütün haklarına sahibolurlar.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Bir sorum var efendim.

Komisyon önergesinde «Yüksek okul kurulacaktır», deniyor. Bizim umumi tâbirimizde okul kurulmaz, açılır. Zannederim ki, Komisyon da iltifat edecektir. Okul kurulması şeklinde değil, açılması şeklinde düzeltilmesi lâzım.

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Kasıt budur zaten Sayın Başkan. Maddede ısrar ediyoruz.

BAŞKAN — Maddede ısrar ediyorsunuz.

32 nci maddeyi şimdi okuttuğum şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... 32 nci madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, 33 ncü madde de Komisyon tarafından yeniden düzenlenmek üzere tetkike tabi tutulmuştu. 33 ncü madde de gelmiş bulunmaktadır. Komisyon tarafından yeni düzenlenmiş şeklini okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının Komisyonumuza geri alınan 33 ncü maddesinin ta-

sarıda yazılı olan ve aynen aşağıya çıkarılan şekliyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon Sözcüsü	Geçici Komisyon Kâtibi
M. Zeki Yücetürk	M. Şükrü Çavdaroğlu

Tütün eksperleri yüksek okulu

Madde 33. — Tütün eksperi yetiştirmek amaciyle açılacak Tütün eksperleri yüksek okulunun giriş şartları, okutulacak dersler, gösterilecek stajlar, sınav usulleri, okulun yönetimi, disiplin işleri, okula kimlerin öğretmen olabileceği gibi hususları tesbit etmek üzere hazırlanacak ve Millî Eğitim Bakanlığınca onanacak bir yönetmelikte gösterilir.

BAŞKAN — 33 ncü maddede yalnızca bu «Yüksek tütün eksperleri okulu» tâbiri «Tütün eksperleri yüksek okulu» olarak değişecektir.

33 ncü madde bu şekliyle düzenlenmiştir. Söz istiyen var mı?.. Yok.

Maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Bu şekliyle madde kabul edilmiştir.

34 ncü madde de Komisyon tarafından yeniden incelenerek Başkanlığa intikal ettirilmiştir, okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının Komisyonumuza geri alınan 34 ncü maddesinin aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon Sözcüsü	Geçici Komisyon Kâtibi
M. Zeki Yücetürk	M. Şükrü Çavdaroğlu

Eksper kursu mezunu eksperlerin, tütün eksperleri yüksek okulunu bitirenlerin haklarını kazanması

Madde 34. — 3437 sayılı Tütün ve tütün inhisarı Kanunu ile bu kanunun uygulama şeklini gösteren nizamname hükümleri gereğince Tekel İdaresi tarafından açılan 5 yıllık kursu ve stajları tamamlıyarak diploma ve ehliyetname almış olan tütün eksperleri, ayrıca hazırlanacak bir müfredat programına göre, Tütün eksperleri yüksek okulunda toplamı en az bir ders yılı süreli bir öğrenim görürler. Bu öğrenim sonunda yapılacak sınavda başarı gösterenlere bu okulun diploması verilir.

BAŞKAN — 34 ncü madde komisyon tarafından şimdi okutulan şekilde yeniden düzenlenmiştir. Madde üzerinde bu değişiklik karşısında söz istiyen var mı?

MUSTAFA OK (Manisa) — Ben söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sizin bir önergeniz var. İlk önce onu okutayım, şayet komisyon yine önergenize katılmadığını beyan ederse kısaca beyanda bulunursunuz.

Sayın Ok anlaşılıyor ki, 34 ncü maddenin yeniden düzenlenmiş bu şekline de itibar göstermiyorlar.

Önergesini okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 34 ncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
Mustafa Ok

Madde 34. — 3437 sayılı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanununun uygulama şeklini gösteren nizamname gereğince Tekel İdaresi tarafından açılan beş yıllık kursu ve stajları tamamlıyarak diploma ve ehliyetname almış olan tütün eksperleri ile çeşitli firmalarda ve serbest çalışmalarda görev başında yetişmiş eksperlerden bir sınav sonunda ehliyetlerini ispat edenler ayrıca hazırlanacak ve Millî Eğitim Bakanlığınca onanacak bir müfredat programına göre Yüksek Tütün Eksperleri Okulunda en az bir yıl süreli bir öğrenim görürler. Bu öğrenim sonunda yapılacak sınavda başarı gösterenler bu okulu bitirenlerin bütün haklarını kazanırlar.

BAŞKAN — Komisyon, bu önergeye katılmadınız ki maddeyi biraz evvel okunan şekliyle düzenlediniz.

Buyurunuz Sayı Ok, kısaca önergenizi izah için.

MUSTAFA OK (Manisa) — Değerli arkadaşlarım; bu maddeye şu ibarenin katılmasını istiyoruz: «Eksperleri ile çeşitli firmalarda ve serbest çalışmalarda görev başında yetişmiş eksperlerden bir sınav sonunda ehliyetlerini ispat edenler.»

Şimdi, muhtelif firmaların yanında fiilen çalışmak suretiyle yetişmiş 350 kadar eksper vardır. Eğer böyle bir fıkra eklemezsek, yani bu cümleyi eklemezsek bu 350 şahıs daha evvel fiilen çalışmak suretiyle kazanmış oldukları haklardan mahrum edilecekler. Halbuki 350 kadar miktarı var. Nihayet diyoruz ki; eksperlerden bir sınav sonunda ehliyetlerini ispat edenler. 350 kişi sınava sokulur, onlardan muvaffak olanlar Tütün Eksperi Yüksek Okulunda okurlar ve sonra bütün haklara sahibolurlar. Sadece 350 şahsın hakkını temin etmek için bu fıkrayı ilâve ettik. Böylece kabul edilirse daha yerinde olacaktır.

GEÇİCİ KOMİSYON ADINA MİTHAT ŞÜKRÜ ÇAVDAROĞLU (Tokat) — Sayın Başkan; geçici 2 nci madde olarak Başkanlığa bir önerge sunmuş oluyoruz. Kazanılmış hakları haleldar etmemek üzere bu kanunda yer alması bu şekilde temin edilecektir.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Akkan.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Arkadaşlar; komisyon adına sayın kardeşimiz ifade ettiler. Bu İş Kanun tekniğine göre bu maddede olmaz. Sonra, yüksek tahsil yapan bir müessesede lise mezunu olanlar zaten okuyamazlar. Bunun yeri, geçici muvakkat maddedir. Yaptığımız konuşmada buna temas etmiş ve bu kazanılmış hakları, müktesep hakları nazarı itibara alalım demiştik. Böyle bir önergemiz de olmuştu grup adına. Dün, bunların konuşan komisyonda bendeniz de bulundum. Komisyon bunu en iyi şekliyle hazırlamış ve geçici 2 nci madde olarak takdim etmiştir. Bu maddeye göre bilûmum eksperler, serbest çalışan eksperler, tahsil mecburiyeti de aranmaksızın, bir kursa dâvet edilmektedirler. Bu kurs altı ay sürelidir. Bu kursa gelebilmek için alım satım işlerinde, işletme işlerinde beş yıl çalışmış olmak kaydı vardır. Ve Ticaret Odasına kayıtlı bir tüccarın veya bir hükmi şahsın yanında çalışmak mecburiyeti vardır. Böylelikle bütün eksperlerin hakları tanınmaktadır. Altı aylık kursu başarı ile bitirenlere eksperlik yerine teknisyenlik, tütün teknisyenliği belgesi verilecektir ve tütün teknisyenleri kabul edilecek tüzükte, tütün eksperlerinin hak ve yetkilerini haiz olacaklardır. Hürmetler ederim.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayn Özgüç.

NİYAZİ ÖZGÜÇ (Sinop) — Efendim, komisyon geri almıştı bir ek vardı. Şimdiye kadar gelmedi, acaba unutulmasın?

BAŞKAN — O ne zaman gelirse onun üzerinde müzakere edilir.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, milletvekili arkadaşımızın bu ikazı belki doğrudur, ama komisyonumuz âzami titizliği bu hususta göstermektedir, müsterih olsunlar.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Buyurunuz Sayın Ok.

MUSTAFA OK (Manisa) — Efendim, C. H. P. olarak verdiğimiz önerge zaten bu 350 kişinin haklarına kavuşması içindi. Bu geçici 2 nci madde bunu sağlamış olduğundan maksat hâsıl olmuştur. Bu sebeple önergeyi geri alıyoruz.

BAŞKAN — Peki efendim. Önerge istek üzerine geri verilmiştir.

Başka önerge olmadığına göre maddeyi komisyondan gelmiş bulunan değişik şekliyle Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde bu şekliyle kabul edilmiştir.

Madde 35 de komisyondan gelmiştir. 35 nci maddenin komisyon tarafından yeniden düzenlenmiş şeklini okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının komisyonumuza iade edilen 35 nci maddesinin aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Komisyon Sözcüsü	Komisyon Kâtibi
Balıkesir	Tokat
M. Zeki Yücetürk	M. Şükrü Çavdaroğlu

Tütün eksperlerinin meslekî sorumlulukları

Madde 35. — Tütün eksperlerinin meslekî sorumlulukları bu kanuna ait tüzükte gösterillir.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım; 35 nci madde komisyon tarafından bu şekilde yeniden düzenlenmiştir. 35 nci madde üzerinde verilmiş bulunan değişiklik önergeleri var. Değişiklik önergelerini okutmadan evvel saat 19,00 za gelmiş olduğu cihetle müzakereyi kesmem ge-

rekiyor. Ancak tütün müstahsılı için fevkalâde merakla beklenen bu kanunun biran evvel çıkması ve bütçe müzakeresine kadar kanunlaşabilmesini temin sadedinde bir önerge gelmiş. Mesainin devamı ve kanunun bugün bitirilmesi zımnında önergeyi okutacağım.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının bitimine kadar birleşimin devamı hususunu arz ve teklif ederiz.

İzmir	İzmir
Şükrü Akkan	Zeki Efeoğlu

BAŞKAN — Kanunun Millet Meclisince kabul edilebilmesi için aslında 5 - 6 madde kalmıştır. Bu sebeple önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge mevcudun ittifakiyle kabul edilmiştir.

35 nci maddeyi komisyondan gelen metin suretinde okuttum.

Şimdi önergeleri okutacağım. Bâzı önergeler bu madde içinde massolunmuşsa belki arkadaşlarım önergelerini geri alırlar.

Yüksek Başkanlığa

35 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Samsun
İlyas Kılıç

Değişiklik : Tütün eksperlerinin meslekî sorumlulukları ve eksperlik unvanını; kaybetmeleri aşağıda tadadî mahiyette sıralanmış fıkralardaki esaslara ve bu kanunun diğer maddelerinin ruhuna uygun olarak hazırlanmış tüzükte gösterilir.

a) Meslekî hata
b) İlmî kifayetsilik
c) Görevi kötüye kullanma
d) Muvazaalı tutum ve davranışlarda bulunma
e) Eksperlikle bağdaşmıyan hallerin tesbiti,
f) Yüz kızartıcı bir fiil işlenmiş olması vesair hallerde

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, önergeniz bu mahiyette. İzah mı etmek istiyorsunuz?

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Hayır, zamanınızı işgal etmiyeyim. Arkadaşlarımız tarafından desteklenmesini istirham ediyorum.

BAŞKAN — Oya konmasını istiyorsunuz?

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Evet.

BAŞKAN — Komisyon, bu önergeyi dikkat nazara almadınız demek. Çünkü daha önce vardı, katılmıyorsunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer bir önerge var, onu okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

35 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Uşak
Fahri Uğrasızoğlu

Madde 35. — Tütün eksperlerinin, meslekî sorumlulukları ile eksperlik unvanları ne gibi hallerde kaybedecekleri bir yönetmelikle gösterilir.

BAŞKAN — Komisyon, daha önce bu önerge tarafından bilindiği cihetle katılmıyorsunu, demek ki,

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Dolayısiyle 35 nci maddenin komisyondan gelen değişik şekli ile kabulü hususunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

56 ncı madde de komisyon tarafından yeniden düzenlenerek Başkanlığa verilmiştir. Okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 56 ncı maddesinin son fıkrasının aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon Sözcüsü	Geçici Komisyon Kâtibi
Balıkesir	Tokat
Mehmet Zeki Yücetürk	M. Şükrü Çavdaroğlu

Madde 56. — Son fıkra

Tütün üzerinde birden çok haciz varsa, haczedilen tütünün tutarı, haczedenler arasında İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre bölünmek üzere icra dairesine verilir. İcrai haciz veya ihtiyati tedbir kararı ile daha fazla muhafazası gereken tütünler, 57 nci madde gereğince ambar kirasına tabidir.

BAŞKAN — Komisyon 56 ncı maddeyi bu şekilde düzenlemiştir. Arkadaşlarımın daha önce verdikleri değişiklik önergeleri var; onları okutacağım.

Sayın İlyas Kılıç, önergenizi okutuyorum.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Geri alıyorsunuz, lüzum kalmadı. Teşekkür ederim.

Başka bir önerge var, onu okutuyorum.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Geri alıyorum.

BAŞKAN — Siz de, maksat hâsıl olduğu için geri alıyorsunuz. O halde maddeyi okunan bu şekli ile oyunuza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde okunan bu şekli ile kabul edilmiştir.

Daha önce komisyon tarafından tetkika alınan 44 ncü madde de gelmiş bulunmaktadır, okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 44 ncü maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasının aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon Sözcüsü	Geçici Komisyon Kâtibi
Balıkesir	Tokat
Mehmet Zeki Yücetürk	M. Şükrü Çavdaroğlu

a) Yabancı memleketlerden gelen yolcular, yurda girerken beraberlerinde en çok 200 aded sigara veya 50 aded yaprak sigarası veya 200 gram kıyılmış tütünle 200 yaprak sigara kâğıdını veya 200 gram pipo veya ağız tütününü veya 200 gram tömbekiyi veya elli gram enfiyeyi hiçbir vergi ve resim vermeden memlekete sokabilirler.

BAŞKAN — Komisyon 44 ncü maddeyi bu şekilde düzenlemiştir.

44 ncü maddenin değişik metni üzerinde söz istiyen var mı?.. Var.

Buyurun Sayın Kırbaşlı.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri; komisyon maddeyi düzenliyerek geri getirdiğini burada beyan etmiştir. Her ne kadar görünüş itibariyle maddenin değişikliğe uğradığı şeklinde bir havası var ise de, ancak birinci fıkrada 500 tane sigara yerine bunu 200 e indirmek gibi gayet basit bir değiştirme ile Yüce Meclisin huzuruna gelmiştir. Halbuki, 44 ncü madde burada yalnız birinci fıkrası ile değil, diğer fıkralariyle sayın kıymetli üyelerin tenkidlerine mâruz kalmış, temennilerine mâruz kalmış, fakat sadece ve sadece komisyon iki rakam değişikliği ile maddeyi aynen huzurunuza getirmiştir.

Bundan evvelki seansta bu madde hakkında gerekli izahatı vermiştik. Üzerinde fazla duracak değiliz. Yalnız, söylediklerimize inzımamen zabıtlara geçsin diye biz de bir rakam tashihi yaparak takdiri sizlere bırakacağız.

224 000 kişinin hudutlardan girdiğini telefonla öğrenmiş bulunuyorduk. Sonra, bugün sarih rakamları tesbit ettik; yarım milyonun çok üstünde 700 kûsur bin kişinin hudutlardan girdiği ve bunların da bu şartlardan istifade edeceği hususu söylediklerimizi teyiden ve her bir şahsın şu kadar sigara getirmesi halinde durumun ne olacağı, ihraç durumumuz ve ticari dudurumumuz hakkındaki verdiğimiz malûmata inzımamen bunları da arz ediyorum. Kaldı ki, burada sayın kıymetli üyelerin ve bendenizin de temennileri ile (c) fıkrasında belirtilen, «Memurların beraberlerinde getirdikleri veya sonradan getirecekleri» tâbiri ile, «diplomasi memurlariyle siyasi delegelerin ve uluslararası kuruluşların memurlarının» tâbirinin bir imtiyaz mahiyetinde olduğu gerekçesi ileri sürülmüş ve aynı zamanda bunun zaman, mekân ve şahıs bakımından tahdidedilmesinin tütün ve tekel politikasının esprisi bakımından ehemmiyet arz edildiği belirtilerek komisyon bu hususta ikaz edilmiştir, fakat bütün bunlara rağmen şunu açıkça belirtmek isteriz ki, turistlerin döviz getirmesi meselesinde bu türlü açık kapıların turistlerin, değil döviz getirmek, getirdikleri dövizleri kısmak yolunda bu maddenin bir espriye sahibolduğunu söyliyebiliriz.

Kıymetli arkadaşlarım; bunun dışında Riyaseticumhura ait bâzı tenkidler de burada bu münasebetle ileri sürülmüş idi, fakat nasıl olduysa komisyon sadece birinci fıkradan başka, birinci fıkrada da 500 yerine 200 gibi bir ra-

kam tashihi yapmaktan başka bir şey getirmemiştir. Temennimiz, komisyon umumi mahiyette ve bu kanunun aspirine, tütün tekeli ve tarımı siyasetine, mali ve iktisadi politikamıza uygun bir espiri içerisinde yapılacak değişikliklerle huzurunuza bu maddeyi getirmiş olsaydı hiç söz almıyacaktım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Başka söz istiyen var mı efendim?..

MUSTAFA OK (Manisa) — Maddenin tekrer okunmasını istirham edebilir miyim?

BAŞKAN — 44 ncü madde yalnız (a) bendinde bir değişikliği öngörmüş. Yani, Komisyon tarafından madde tüm olarak yazılmamış da (4) fıkrasının değişikliği icabettirdiğini burada belirtmiş. Onun haricindeki fıkralarda demek ki Komisyon bir değişiklik intacetmemek istiyor. (a) fıkrasında vücut bulan değişikliği tekrar okutuyorum.

«Yabancı memleketlerden gelen yolcular, yurda girerken beraberlerinde en çok 200 aded sigara veya 50 aded yaprak sigarası veya 200 gram kıyılmış tütünle 200 yaprak sigara kâğıdını veya 200 gram pipo veya ağız tütününü veya 200 gram tömbekiyi veya 50 gram enfiyeyi hiçbir vergi ve resim vermeden memlekete sokabilirler.»

BAŞKAN — Evet efendim, bu şekilde birinci fıkra değiştirilmiş.

Söz istiyen var mı efendim?... Yok.

Söz istiyen olmadığına göre, bu madde üzerinde verilmiş bulunan değişiklik önergelerini okutuyorum.

Meclis Başkanlığına

44 ncü maddenin (c) fıkrasındaki, «ve uluslararası kuruluşların memurlarının beraberinde getirdikleri veya sonradan getirecekleri» cümlesinin kanun maddesinden çıkarılmasını talebederim.

Yozgat
Yusuf Ziya Bahadınlı

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?.. Katılmıyorsunuz.

Değişiklik önergesini Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 44 ncü maddesinin (b), (c) ve (d) fıkralarının tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Manisa
Mustafa Ok

BAŞKAN — Komisyon, katılıyor musunuz?.. Katılmıyorsunuz.

Değişiklik önergesini Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik önergesi kabul edilmemiştir.

Sayın Başkanlığa

44 ncü maddenin (c) fıkrasındaki, «Cumhurbaşkanının kendisi ve konutu için getirilen» ibaresinin çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Aydın
M. Kemal Yılmaz

BAŞKAN — Komisyon, katılıyor musunuz?.. Katılmıyorsunuz.

Değişiklik önergesini Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Yüksek Başkanlığa

Tütün ve tütün tekeli kanununun 44 ncü maddesinin (a) fıkrasının, «yabancı memleketlerden gelen yolcular» cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Bitlis
Cevdet Geboloğlu

Madde 44. — a) Yabancı memleketlerden gelen yabancı yolcular.

BAŞKAN — Komisyon, katılıyor musunuz?.. Katılmıyorsunuz.

Değişiklik önergesini Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Başkanlığa

44 ncü maddenin (c) fıkrasındaki, «veya sonradan getirecekleri» kelimelerinin çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Aziz Zeytinoğlu

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?.. Katılmıyorsunuz.

Önergeyi Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bu hale göre müsaade ederseniz madde 44 ü Komisyonun değişik teklifi ile okutup Yüce Meclisin oyuna sunacağım.

«Madde 44. — Tütün mamullerinin yurda sokulması.

a) Yabancı memleketlerden gelen yolcular, yurda girerken beraberlerinde en çok 200 aded sigara veya 50 aded yaprak sigarası veya 200 gram kıyılmış tütün ile 200 yaprak sigara kâğıdını veya 200 gram pipo veya ağız tütününü veya 200 gram tömbekiyi veya 50 gram enfiyeyi hiçbir vergi ve resim vermeden memlekete sokabilirler.»

BAŞKAN — Yalnızca değişiklik bu (a) fıkrasında öngörülmektedir.

Değişikliği bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Değişiklik okunan şekliyle kabul edilmiştir.

Maddeyi tümüyle ve değişiklik yalnızca bu (a) fıkrasına inhisar etmek üzere oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 44 ncü madde şimdi okunan değişik şeklin haricinde kabul edilmiştir.

Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma saati 19,15

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 19,37

BAŞKAN — Başkanvekili Nurettin Ok

KÂTİPLER : Ramazan Tekeli (Urfa), Âdil Kurtel (Kars)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, ara vermiş bulunduğumuz 45 nci Birleşimin ikinci oturumunu açıyorum.

Biraz önce görüşmekte olduğumuz Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının maddeleri üzerindeki müzakereye devam ediyoruz.

Komisyon daha önce kanun tasarısının 3 ve 72 nci maddeleriyle ilgili 1 numaralı cetveli yeniden tetkik ederek düzenlemek üzere almış ve şimdi Başkanlığa bu 3 ve 72 nci maddelerle ilgili 1 numaralı cetvelde yapmış olduğu değişikliği sunmuş bulunmaktadır.

Bununla ilgili komisyon önergesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 3 ve 72 nci maddeleriyle ilgili 1 numaralı cetvelin ilişikte takdim olunduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederim.

Komisyon sözcüsü	Komisyon kâtibi
Zeki Yücetürk	Mithat Çavdaroğlu

(1) Numaralı cetvel
(Madde : 3 - 72)

1. **ADANA** : Merkez (Misis bucağı) - Bahçe - Ceyhan - Osmaniye - Yumurtalık.
2. **ADIYAMAN** : Merkez - Besni - Çelikhan - Gerger - Kâhta - Samsat.
3. **AMASYA** : Gümüşhacıköy - Merzifon - Taşova.
4. **ARTVİN** : Merkez - Ardanuç - Borçka - Şavşat - Yusufeli.
5. **AYDIN** : Merkez - Bozdoğan - Çine - Germencik - Karacasu - Koçarlı - Kuşadası - Kuyucak - Nazilli - Söke.
6. **BALIKESİR** : Merkez - Ayvalık - Bigadiç - Burhaniye (Armutova bucağı) - Erdek - Gönen - Divrindi, Manyas - Savaştepe - Sındırgı - Susurluk.
7. **BİLECİK** - Merkez - Osmaneli - Pazaryeri - Söğüt.
8. **BİNGÖL** : Solhan.
9. **BİTLİS** : Merkez - Hizan - Mutki - Tatvan.

10. BOLU : Düzce.
11. BURDUR : Merkez (Çeltikçi bucağı) - Bucak (Vrjjnya tütünü).
12. BURSA : Merkez - Gemlik - İnegöl - İznik - Karacabey - Keles - Mudanya - Mustafakemalpaşa - Orhangazi - Yenişehir - Orhaneli.
13. ÇANAKKALE : Biga - Çan - Yenice.
14. DENİZLİ : Merkez - Acıpayam - Buldan - Çal - Çardak - Güney - Kale - Tavas.
15. DİYARBAKIR : Bismil - Çınar - Hazro - Kulp - Lice - Silvan.
16. EDİRNE : Merkez - Havsa - İpsala - Keşan - Lalapaşa - Meriç - Uzunköprü.
17. ELÂZIĞ : Palu.
18. GAZİANTEP : Merkez (Hasankeyf tütünü).
19. GİRESUN : Şebinkarahisar.
20. GÜMÜŞANE : Torul.
21. HAKKÂRİ : Beytüşşebap - Çukurca - Şemdinli - Yüksekova - (Oramar bucağı).
22. HATAY : Merkez - Altınözü - Dörtyol (Payas bucağı) - İskenderun - Yayladağı.
23. ISPARTA : Atabey.
24. İSTANBUL : Bakırköy (Mahmutbey bucağı) - Çatalca - Eyüp - (Rami bucağı) - Kartal - Silivri - Yalova.
25. İZMİR : Merkez - Bayındır - Bergama - Bornova - Çeşme - Dikili - Foça - Karaburun - Karşıyaka - Kemalpaşa - Kiraz - Kınık - Menemen - Ödemiş - Seferihisar - Selçuk - Tire - Torbalı - Urla.
26. KIRKLARELİ : Merkez - Babaeski - Demirköy - Kofçaz - Lüleburgaz - Pehlivanköy.
27. KOCAELİ : Merkez - Gebze - Gölcük - Karamürsel.
28. KONYA : Hadım (Tömbeki tütünü).
29. KÜTAHYA : Emet.
30. MALATYA : Merkez - Akçadağ - Argovan - Doğanşehir - Pütürge.
31. MANİSA : Merkez - Akhisar - Alaşehir - Demirci - Gördes - Kırkağaç - Kula - Salihli - Sarıgöl - Saruhanlı - Selendi - Soma - Turgutlu.
32. MARDİN : Merkez - Derik - Kızıltepe - Mazıdağı - Savur.
33. MUĞLA : Merkez - Bodrum - Datça - Fethiye - Marmaris - Milâs - Ula - Yatağan.
34. MUŞ : Merkez.
35. RİZE : Pazar (Püro tütünü).
36. SAKARYA : Merkez - Akyazı - Geyve - Hendek - Kaynarca.
37. SAMSUN : Merkez - Alaçam - Bafra - Çarşamba - Havza - Kavak - Vezirköprü.
38. SİİRT : Baykan - Beşiri - Eruh - Kozluk - Sazon - Şırnak - Batman.
39. SİNOP : Merkez - Erfelek - Gerze.
40. TEKİRDAĞ : Merkez - Çerkezköy - Çorlu - Hayrabolu - Malkara - Muratlı - Saray - Şarköy.
41. TOKAT : Merkez - Almus - Erbaa - Niksar - Turhal.
42. TRABZON : Merkez - Akçaabat - Arsin - Maçka - Yomra.
43. TUNCELİ : Hozat - Mazgirt (Çarsancak bucağı) - Pertek.
44. UŞAK Merkez - Eşme - Karahallı - Sivaslı - Ulubey.
45. VAN Çatak -Gevaş.

BAŞKAN — Komisyon cetvelde bu şekilde bir değişikliği kabul etmiş ve Yüce Meclise bu şekilde sunmuştur.

Söz istiyen?.. Buyurun.

SÜLEYMAN ARİF EMRE (Adıyaman) — Muhterem arkadaşlar; bu cetvelde, kanaatimize göre bir haksızlık yapılacaktır; Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesine...

Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesi, Adıyaman'la ve diğer kazaları ile birlikte aynı iklim çevresine dâhildir. Toprak özellikleri aynıdır. Hattâ kendisine hudut olan Malatya'nın Doğanşehir ilçesi de bu cetvelde tütün ekim sahası dâhiline alındığı halde, verdiğimiz önergeye rağmen muhterem komisyon Gölbaşı ilçesini yine bu cetvele dâhil etmemiştir.

Edindiğim malûmata göre; burada yalnız bir sene bir deneme yapılmış. Belki pek az bir kısım tütün ekicisinin ekim işine yeni başlamış olmalarından dolayı bir dereceye kadar evsafta düşüklük hâsıl olmuş olabilir, fakat yapılan kimyevî tahliller müspet netice vermiştir, yine edindiğim malûmata göre.

Bu itibarla yalnız bir sene yapılan denemeyle bu ilçenin bu haktan mahrum edilmesi hakkaniyete uymaz. Hakkaniyete uymaz, diyorum; çünkü bu kanunun getirmek istediği ölçülere de uymadığını tebarüz ettirerek hakkaniyete uymadığını arz etmek istiyeceğim. Bu kanunun 6 ncı maddesi, ilk defa tütün ekilen bir yerde üç sene tecrübe yapılacağını ve üç sene sonunda edinilen neticeler menfi çıktığı

takdirde bu haktan o köylerin mahrum edilebileceğini derpiş etmiştir. Gerçi kanun henüz çıkmamıştır, tatbik edilmiyor, ama bu kanunu çıkartmak istiyen, bu kanundaki ölçülerin adilâne olduğunu iddia eden Sayın Komisyonun kendi getirdiği kanunun adilâna ve vicdanî ölçülerine Gölbaşı ilçesinin geçmişteki tecrübelerini tatbik etmesi ve müspet olarak bu ilçeyi dâhil eylemesi gerekirdi.

Artık siz Muhterem Heyetinize durumu arz etmiş bulunuyorum. Bir de önerge takdim etmiştim, iltifata mazhar olursa bir haksızlık önlenecektir. Bundan, Tekel bakımından, Tekelin imalâtının ve tütünlerinin kalitesi bakımından bir mahzur da, bir zarar da doğmıyacaktır. Çünkü yapılacak tecrübeler üç sene içerisinde iyi netice vermezse kanunun diğer maddeleri işliyecek ve bu yetki bu kazanın elinden alınacaktır.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Başka söz istiyen?... Yok. Olmadığına göre verilmiş bulunan değişiklik önergelerini teker teker okutup Yüce Meclisin oyuna sunacağım.

Yüksek Başkanlığa

3 ncü maddeye ekli 1 numaralı cetvelde eskiden beri ve halen tütün tarımı yapılmakta bulunan Bitlis (Tatvan) ilçesinin de ithalini arz ve teklif ederim.

Bitlis
Cevdet Geboloğlu

BAŞKAN — Komisyon, katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, Bitlis'in Tatvan ilçesinde 1965 - 1966 ve 1967 yıllarında yapılan tütün dikim denemeleri müspet sonuç verdiğinden 1968 yılından itibaren ekime izin verilmiş ve 1 numaralı cetvele ithal edilmiştir. Bu bakımdan önergeye katılmaktayız.

BAŞKAN — İthal edilmiştir diyorsunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet efendim.

BAŞKAN — Yani önergede bahse konu olan husus ciddiye alınmak suretiyle yerine getirilmiş bulunmaktadır.

Önergeye Komisyon katılmaktadır.

Yüce Meclisin oyuna sunuyorum; kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Müzakeresini yapmakta olduğumuz «Tütün ve Tütün Tekeli» kanun tasarısının 3 ncü maddesine bağlı bulunan 1 numaralı cetvelin, 41 nci sırasında yer alan, Tokat iline; eskiden tütün istihsal eden «Zile» ilçemizin de ithal edilmesini arz ve teklif ederim.

Tokat
Osman Saraç

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, aynı mahiyette Sayın Fethi Alacalı'nın da bir önergesi vardır, mahiyeti itibariyle aynı olduğu için okutmuyorum.

Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım bu yöndeki önergeler mahallî durumları ifade ettiği için kısaca izahat vermek istiyorum.

Tokat'ın Zile ilçesine ait bu talep, 1955 - 1957 deneme programına alınmış, fakat ekiciler kendiliklerinden denemelerden sarfınazar ettiklerinden, geçici ekim izni kaldırılmıştır. Ayrıca 1960 - 1962 yılları deneme programına tekrar alınmış ve yine ekiciler denemelerinden sarfınazar ettiklerinden ekim izni ikinci defa kaldırılmıştır. Bu defa 1963 - 1965 deneme programına alınmış ve yapılan denemelerden elde edilen örneklerin fizikî ve kimyevî karakter bakımından menşelerini temsil etmediği, randıman itibariyle düşük olup harmanları elverişli bulunmadıkları, ticaret ve kıymet bakımından da gereken evsafı taşımadıkları görüldüğünden geçici olarak verilen dikim izni kaldırılmış ve bu itibarla da talebin listeye ithali uygun görülmemiştir. Komisyon bu önergeye katılmıyor.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Meclisin oyuna sunuyorum; kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Başkanlığa

Konuşulmakta olan Tütün Tarımı ve Tekeli Kanununun 3 ncü maddesindeki tütün ekim sahalarını gösteren bir numaralı cetvele, Urfa'-

nın (Siverek, Hilvan, Bozova, Halfeti ve Birecik kazalarının) tütün ekim sahasına dâhil edilmesini arz ve teklif ederiz.

Urfa — Hüsamettin Köran
Urfa — Halil Balkıs

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, Urfa ve ifade edilen Siverek, Hilvan, Bozova, Halfeti ve Birecik kazalarında uzun zamandan beri tütün ekilmesi yapılmamaktadır ve yapılan denemelerden de müspet sonuç alınmamıştır. Ancak yeni tasarının 6 ncı maddesi Urfa ve ilçelerinin tütün ekimi imkânlarını her an verebilecek, yaratabilecek durumdadır. Bu itibarla önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Meclisin oyuna sunuyorum; kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanunu tasarısının 3 ncü maddesine bağlı (1) sayılı cetvelde tütün ekimi yapılacak yerler gösterilmiştir. Ancak, Isparta ili merkez ilçesinin Gönen kasabası ile Gelendost ilçesi köylerinde tütün ekimi denemeleri müspet sonuç verdiği halde mezkûr cetvele alınmamıştır. Gönen kasabası ile Gelendost ilçesinin bu cetvele ithalini arz ve teklif ederim.

Isparta Milletvekili
Tahsin Argun

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım; Isparta merkezi ilçesine bağlı Gönen kasabası ve Gelendost ilçeleri için de 1965 - 1966 ve 1967 yıllarında deneme ekimi yapılmış ise de müspet sonuç alınmamıştır. Bu bakımdan 1 numaralı cetvele ithali uygun görülmemiştir. Ancak tasarının 6 ncı maddesinin yarattığı imkânlarla deneme ekimleri ileride ortaya çıkacaktır. Bu itibarla önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmıyor.

Meclisin oyuna sunuyorumı kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Bir önerge daha var onu okutuyorum.

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün tarımı serbest olan ilçeleri gösterir 1 numaralı cetvele tütün ekicisi olan Erfelek ilçesinin dâhil edilmesini arz ve teklif ederim.

Sinop
Niyazi Özgüç

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım; Sinop merkez ilçesine bağlı Karasu Bucağı iken, merkez ilçesinden ayrılarak ilçe haline gelen Erfelek ilçesinde 33 köyde tütün üretilmekte olduğu ve içime müsaadeli bulunduğundan 1 numaralı cetvele ithali uygun mütalâa edilmiş, bu itibarla da önergeye katılıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Hilmi İşgüzar'ın da bu mahiyette önergesi vardır, o da aynı mahiyette karşılanmış olduğu için tekrar okumaya lüzum yok.

Bir önerge daha var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

3 ncü maddeye bağlı 1 numaralı cetvele, Kütahya'nın Gediz ilçesinin de ithal edilmesini arz ve teklif ederim.

Kütahya Milletvekili
Mehmet Ersoy

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, Kütahya Gediz'e ait 1947, 1948, 1959, 1960, 1964, 1965, 1966 ve 1967 yılından itibaren denemeler kaldırılmış. Birçok zamanlarda deneme yapılmış, arzu edilen evsafta tütün vasıf ve randıman bakımından düşük harmanlara elverişli görünmüş, bu itibarla deneme ekimleri de kaldırılmış. Komisyonumuz yapılan bu tecrübelere göre katılmıyor.

BAŞKAN — Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önerge var, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

3 ncü maddede belirtilen geçici 1 nci maddenin ek cetvelinde belirtilen Burdur (Bucak) tütün ekim sahasına aynı toprak niteliğinde olan, Çeltikçi ve Bağsaray ile Çebiş, Kuzuköy, Tekke ve A. Şulemişin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Burdur
Faik Kırbaşlı

BAŞKAN — Sayın Fethi Çelikbaş'ın da aynı mahiyette bir önergesi vardır. Mahiyet itibariyle aynı olduğu için okutmuyorum.

Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, Sayın Faik Kırbaşlı'nın önergesinde zikredilen köyler merkez ilçeye bağlıdır. Ayrıca Çeltikçi bucağında da fiilen tütün ekilmektedir. Bu itibarla önergelerine katılıyoruz. Liste, ithal edilmiş durumda.

BAŞKAN — Burdur'da 1 numaralı cetvelde Merkez, Çeltikçi Bucağı ve Bucak da ayrıca ekim sahası tesbite uygun görülmüş, fakat önergede Bağsaray, Çebiş, Kuzuköy, Tekke, Aşağı Sülemiş, gibi bâzı köyler de mevcut. Bucak olduğuna göre itibari olarak bütün köylerin de oraya dâhil edildiğini iddia ediyorsunuz. Öyle mi efendim?

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Evet efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Biz de o mânada ifadelendirmiştik.

BAŞKAN — Sayın Fethi Çelikbaş'ın da bu mahiyette önergesi vardır, önergeyi Komisyon talkabbül etmekte, katılmakta.

Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bir önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanunun 3 ncü maddesinin;

Civarındaki tütün eken il ve ilçelere hemhudut ve tütün tarımına müsait, Eskişehir Sarıcakaya ve Seyitgazi ilçelerinin de 1 No. lu listeye ithalini arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Hayri Başar

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım; halen Eskişehir ilinin hiçbir yerinde tütün ekilmemektedir. Bu itibarla cetvele ithali mümkün görülememiştir. Ancak 6 ncı madde muhtevasına göre deneme ekimi yapmak mümkündür.

HAYRİ BAŞAR (Eskişehir) — Sayın Başkan, belki de oralarda kaçak olarak ekiliyor. Yani, bu işi kanuni şekle sokmak için Komisyondan istirham ediyorum, buna bir hal çaresi bulmak lâzım. Tahmin ediyorum bunları Bilecik'e veya başka vilâyetlere veriyorlar. Buna mâni olmak için listeye dâhil etmek daha uygun olacaktır.

BAŞKAN — Komisyon ne buyuruyor efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim, 6 ncı madde açıktır. Bu kanunun 3 ncü ve geçici 1 nci maddeleri gereğince tütün tarımı yasak edilmiş olan yerlerde yasağı doğuran şartların giderilmiş olması gerekçesiyle tütün tarımı için yapılan başvurmalar üzerine Tekel İdaresi tarafından üç sene müddetle ekim müsaadesi verilebilir.

Sayın Hayri Başar Beyefendi ifade ettiği hususlarda Tekele başvururlarsa 6 ncı madde harekete geçirilir.

BAŞKAN — Şimdi, «listeyi ithali bu şartlar dâhilinde mümkün görülmektedir», diyorsunuz, binaenaleyh katılmıyorsunuz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer bir önerge var, onu okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Halen görüşülmekte bulunan Tütün ve tekeli kanunu tasarısının 3 ncü maddesine bağlı 1 No. lu cetvele Adana Merkez, Bahçe ve Ceyhan ilçesine ilâveten «Yumurtalık» ilçesinin de ilâvesini arz ve teklif ederim.

Adana
Kemal Çetinsoy

BAŞKAN — Komisyon?...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim, Yumurtalık ilçesinde istihsal vardır, 1 numaralı

cetvele ithal edilmiştir. Bu bakımdan katılıyoruz.

BAŞKAN — Listede Merkez Misis bucağı, ayrıca Bahçe, ayrıca Ceyhan, ayrıca Osmaniye ve Yumurtalık zikredilmiş. O halde Sayın Kemal Çetinsoy'un önergesinde istihdaf ettiği unsurlar cetvele geçmiş bulunmaktadır.

Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önerge daha var, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Madde 3. —

Ekli (1) sayılı cetvele Gölpazarı ilçesinin de ithalini rica ederim.

Saygılarımla.

Bilecik
Şadi iBnay

BAŞKAN — Komisyon?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim, 1965 - 1966 - 1967 de deneme yapılmış, örnekleri istenilen evsafa uygun bulunmamış. 1968 den itibaren de geçici ekim izni kaldırılmış. Bu itibarla katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer bir önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısının 3 ncü maddesine bağlı (1) sayılı cetvele, Afyon ilinin Dazkırı, Dinar ve Sandıklı ilçelerinin de ilâve edilmesini arz ve teklif ederim.

Afyon
Murat Öner

BAŞKAN — Komisyon?.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Efendim, Afyon'un Dinar ilçesinde 1960 - 1962 yıllarında denemeye başlanmış, fakat ekiciler kendiliğinden vazgeçmişlerdir. Ayrıca Afyon'un Sandıklı ilçesinde 1955 - 1957 yıllarında yapılan denemelerden de müspet netice alınmamış. Bu itibarla 1958 yılından itibaren geçici ekim izni kaldırılmıştır. Bu gerçekler tahtında komisyon önergeye katılmıyor.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Muhterem Başkanlığa

Müzakere edilmekte olan kanunda mevcut tütün tarımı yapılacak ilçeleri gösteren listeye Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinin de ilâvesini arz ve teklif ederim.

Adıyaman
Süleyman Arif Emre

BAŞKAN — Komisyon?...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım; 1963 ve 1965 yıllarında ve temdiden 1966 yıllarında aynı şekilde deneme ekimi yapılmış, fakat neticeler müspet olmadığı için 1967 yılından itibaren ekim izni verilmesinden vazgeçilmiş. Bu gerekçe karşısında komisyon önergeye katılmıyor.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Muhterem arkadaşlarım, 3 ve 72 nci maddelerle ilgili cetvele ithali öngörülen birtakım mahallerin ithal edilmesi zımmında verilmiş olan önergeleri okuttum ve Yüce Meclisin oyuna sundum. Bâzıları kabul edildi, bâzıları kabul edilmedi. Buna göre komisyonun getirmiş olduğu değişik metinde şu âna kadar Meclis bir operasyon yapmadı.

Bu şekilde komisyon tarafından yeniden düzenlenmiş ve biraz evvel listesini okutmuş bulunduğum (1) numaralı cetvelle birlikte 3 ncü maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Yine biraz evvel okunmuş bulunan (1) numaralı cetvelle birlikte 72 nci maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

51 nci madde de komisyondan gelmiş bulunmaktadır. Bağlı cetvelde komisyon ısrar etmektedir. 51 nci madde üzerinde komisyon tarafından verilmiş bulunan önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Komisyonumuzca geri alınan 51 nci maddeye bağlı cetvelin basılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon Sözcüsü	Geçici Komisyon Kâtibi
Balıkesir	Tokat
M. Zeki Yücetürk	Mithat Çavdaroğlu

BAŞKAN — Buyurun Sayın komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, 51 nci maddeye bağlı (3) numaralı cetveli almamızdaki sebep; 72 nci maddeye bağlı (1) numaralı cetveldeki değişikliklerde bir vilâyet ismi meydana çıkar ise, bununla ilgili olan ambara teslim müddetlerini vilâyetlere göre bildiren (3) numaralı cetvelde de bir değişiklik yapmak idi. Halen 3 ve 72 ye bağlı (1) numaralı cetvelde talebedilen ekim sahaları hakkında yeni bir vilâyet ismi ortaya çıkmadığı için, 51 nci maddeye bağlı (3) numaralı cetveldeki tanzim edilmiş tarzın, bir ilâve olmadan olduğu gibi kabulünü arz ve istirham ediyoruz.

BAŞKAN — Bir önerge var, okutuyorum efendim.

Sayın Başkanlığa

51 nci maddeye merbut (3) numaralı cetvelde 11 nci sırada yer alan «Burdur» kelimesi hizasındaki: «Ertesi senenin 30 Nisanı» ibaresinin, «Ertesi senenin 31 Mayısı» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burdur	Burdur
Faik Kırbaşlı	Fethi Çelikbaş

BAŞKAN — Komisyon bu hususa katılmadığını beyan etti; demin beyan etmiş olduğu gerekçe muvacehesinde.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sadece bu önergenin bu mânasında ısrar etmiyoruz. Takdir Meclisindir efendim.

BAŞKAN — Komisyon; «Takdir Meclisindir» diyor.

Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

51 nci maddeyi, bağlı (3) numaralı cetvelde yapılmış bulunan bu değişiklikle birlikte oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 51 nci madde, yapılan bu bir tek değişik şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, 96 ncı maddeyi okutuyorum.

Madde 96. — 45 nci madde hükmüne aykırı olarak ellerinde yaprak tütün bulunduran kimselerin tütünlerine elkonulur ve her bir kilo veya artığından 25 lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — Madde üzerinde önerge yok. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 97. — 46 ncı madde hükmüne aykırı olarak tütünlerini topladıktan sonra en çok bir hafta içinde ürün bildirimlerini bağlı bulundukları muhtarlığa vermiyen ekicilerden 25 liradan 50 liraya kadar ve bu bildirimleri kendilerine verildiği tarihten başlıyarak 10 gün içinde o yerin Tekel İdaresine teslim etmiyen muhtarlardan 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 98. — 47 nci madde hükmüne aykırı olarak tütünlerini topladıktan sonra en çok bir hafta içinde ürün bildirimlerini bağlı bulundukları muhtarlığa vermiyen ekicilerden 25 liradan 50 liraya kadar ve bu bildirimleri kendilerine verildiği tarihten başlıyarak 10 gün içinde o yerin Tekel İdaresine teslim etmiyen muhtarlardan 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — 98 nci maddeyi okunan bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 98 nci madde bu şekilde kabul edilmiştir.

Madde 99. — Tütün ekim cüzdanını aldıktan sonra vekil göstermeden işinin başından uzun bir süre için ayrılan ekiciler hakkında 48 nci madde hükümlerine göre işlem yapılmakla beraber, ayrıca kendilerinden 10 liradan 25 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu gibi hallerde kayıp ekiciye ait tütünlerin kaçağa gitmemesi için gerekli tedbirleri almıyan ve keyfiyeti Tekel İdaresine vaktinde haber vermiyen muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

48 nci maddenin yedinci fıkrası hükmüne göre birden fazla ekicinin vekâletini almak veya birden fazla ekicinin tütününü satınalmak yasağına aykırı hareket edenlerden, tütünün tütünün her bir kilo ve artığı için 2 lira ağır para cezası alınır ve yapılan işlem geçer sayılmaz.

BAŞKAN — 99 ncu maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 100. — Ürün bildirimlerinin tartılarak kontrol edildiği yerlerde kontrol sırasında, ürün bildirimlerinin tartılarak kontrol edilmediği yerlerde tütünlerin ambarlama tartısında, çıkacak % 5 ten fazla eksiklikler için ekici kabul edilebilir bir sebep gösteremezse noksan çıkan tütünlerin her bir kilo veya artığından 12,5 lira hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — 100 ncu maddeyi okunan şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 100 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 101. — 49 ncu maddeye göre tütün kırımından tamamen veya kısmen vazgeçen yahut kırımdan evvel veya sonra tütünlerinin kısmen veya tamamen yok olduğunu veya kaybolduğunu görüp durumu o yerin muhtarına derhal haber vermiyen ve aynı zamanda kanuni süresi içinde Tekel İdaresine başvurmıyan ekicilerden 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — 101 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 102. — Kaçak tütün taşıyanlardan taşıdıkları tütünün her kilo veya artığı için 10 lira ağır para cezası alınır ve ellerindeki tütünlere elkonulur.

BAŞKAN — 102 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 103. — 50 nci maddede belirtilen yerler dışında nakliye tezkeresi olmadan tütün taşıyan ekicilerden, tütünlerini alıcısının veya Tekel İdaresinin ambarına teslim etmek veya satış merkezine getirmek için taşıdığına kanaat getirilirse, 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır ve tütünler ambara getirilir.

Kaçakçılık amaciyle taşıdığı anlaşılırsa tütünler müsadere olunmakla beraber her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — 103 ncü maddeyi oyunuza sunuyorum...

MUSTAFA OK (Manisa) — Bir önergem vardı efendim.

BAŞKAN — Burada mı efendim?

MUSTAFA OK (Manisa) — Evet.

BAŞKAN — Sizinki 105 nci maddede değil mi?..

Tasarı metninde 102 nci madde olarak okuduğumuz madde üzerinde mi önergeniz var? Bir yanlışlık olmasın.

MUSTAFA OK (Manisa) — Evet, efendim, bu madde üzerinde önergem var.

BAŞKAN — Bunda başlık olmadığı için Sayın Mustafa Ok, daktilo ile yazmışsınız, sadece «madde 104» demişsiniz. Onun üzerinde bir önerge vermişsiniz. Okuyayım önergenizi, eğer madde ile irtibatlandırıyorsanız ona göre beyanda bulunun.

«Madde 104. — 55 nci maddenin ikinci paragrafında açıklandığı üzere ekicinin izni olmadan tütünleri tekel ambarından tüccar ambarına taşıyan tüccarlardan 1 000 liradan 5 000 liraya kadar para cezası alınır...»

100 ü bin yapıyorsunuz, 500 ü de beş bin yapıyorsunuz değil mi efendim?

MUSTAFA OK (Manisa) — O ekici için. Ekicinin izni olmadan tüccar ambarına nakledilmektedir. Buna bir ceza konulmamıştır. Bu haller oluyor.

BAŞKAN — Ben şunu öğrenmek istiyorum, şimdi elimizde bulunan tasarı metninde 102 nci madde olarak basılmış bulunan madde üzerinde mi bu önergeniz?

MUSTAFA OK (Manisa) — Evet. Bu maddeye bir fıkra eklenmesini istiyorum.

BAŞKAN — Peki efendim. Şimdi hali hazırdaki numarataja göre 103 ncü madde üzerinde verilmiş bulunan önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli Kanun tasarısına aşağıdaki hususun 103 ncü madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
Mustafa Ok

«Madde 103. — 55 nci maddenin ikinci paragrafında açıklandığı üzere ekicinin izni olmadan tütünleri Tekel ambarından tüccar ambarına taşıyan tüccardan 1 000 liradan 5 000 liraya kadar para cezası alınır.

Buna göz yuman Tekel memuru için gerekli soruşturma açılır.»

BAŞKAN — Bir dakika efendim. 103 ncü madde olarak eklenmesini istiyorsunuz.

MUSTAFA OK (Manisa) — Hayır efendim, 103 ncü maddeye bir fıkra olarak eklenmesini istiyorum.

BAŞKAN — Fıkra olarak istiyorsunuz. O halde önergenizi değiştirelim, 103 ncü maddeye bir fıkra eklenmesini arz ve talebederim diye düzeltelim. («Madde olarak» sesleri)

Sayın Mustafa Ok, önergenizde madde olarak eklenmesi tâbirini kullanmışsınız. Ben düzeltiyorum efendim. Düzelteyim mi?

MUSTAFA OK (Manisa) — Bu maddeye ikinci fıkra olarak ilâvesini istiyorum efendim.

BAŞKAN — Hali hazırda görüştüğümüz 103 ncü maddeye bu önergenizle ikinci fıkra olarak ilâvesini istiyorsunuz.

Bunu 103 ncü maddenin en sonuna değil de «Kaçakçılık» la başlıyan paragrafın önüne ve ikinci fıkra olarak istiyorsunuz değil mi efendim?

MUSTAFA OK (Manisa) — Son fıkra olarak istiyorm.

BAŞKAN — Son fıkra olarak peki efendim.

Komisyon, 103 ncü maddenin son fıkrasının bu şekilde düzenlenmesini istiyor Sayın Mustafa Ok, katılıyor musunuz efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

103 ncü maddeyi, şimdi okunan metinde yazılı şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Bu şekliyle kabul edilmiştir.

Madde 104. — 51 nci maddede belirtilen sürelerin bitiminden başlıyarak otuz gün içinde ürünlerini tamamen veya kısmen ambara teslim eden ekicilerden, geç teslim ettikleri tütünlerin her bir kilo veya artığından, gecikmenin her bir gün için 10 kuruş hafif para cezası alınır.

Şu kadar ki, ekiciler ambarlama süresinin bitiminden en az üç gün evvel Tekel İdaresine başvurarak, tütünlerini vaktinde teslim edemiyeceklerini köy ihtiyar heyetlerinin belgeleri ile onaylanmış, kabul edilebilir bir sebebe dayanarak bildirirse, gecikmeden dolayı ceza alınmaz.

Ambarlama süresini izliyen 30 gün içinde - ikinci fıkra hükmü hariç - teslim edilmiyen tütünlerin her bir kilo veya artığından 5 lira ağır para cezası alınır.

Ambarlama müddetini izliyen 30 gün içinde tütünlerini teslim etmediği halde yanında tütün bulundurduğu tesbit olunan ekicilerin bu tütünlerine el konulur ve noksan miktar için kaçakçılık soruşturması yapılır.

BAŞKAN — 104 ncü maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 105. — a) Ürünlerini kaçağa harcadıkları için mahkûm olanlarla,

b) Yaprak tütün borçlarını görmez, ihraklık veya kırıntı halindeki tütünlerle kapatmak istiyenlerden bu hareketi kaçakçılık amaciyle yaptıkları Tekel İdaresinin başvurması üzerine mahkeme kararıyle sabit olanlar,

Bir sene süre ile tütün ekemezler.

BAŞKAN — 105 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 106. — 58 nci madde gereğince belgesi iptal edilen tütün tacirleri 3 yıl süre ile bizzat veya dolaylı olarak tütün ticareti yapamazlar. Fiilin tekerrürü halinde, bu tacirlere bir daha tütün taciri belgesi verilmez.

58 nci madde hükmüne aykırı olarak tacirin vekâletnamesine sahibolmadan tütün alım satımı yapanlardan ve tütün satınaldıkları yerin Tekel İdaresine başvurarak kanuni ikametgâh göstermiyen tüccardan veya bunların vekâletnamesini taşıyanlardan 5 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen Kabul edilmiştir.

Madde 107. — İşletme ve bakım atelyelerinin bulunduğu yerleri Tekel İdaresine önce-

den haber vermiyen tüccarlardan 500 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Tekel İdaresi memurlarının, tüccara ait işletme ve bakım atelyelerini kontroluna engel olan veya zorluk çıkaranlar hakkında usulüne uygun olarak düzenlenecek tutanak üzerine, yukarıki fıkrada yazılı para cezası alınır.

BAŞKAN — 107 nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 108. — 62 nci madde gereğince stok durumlarını gösteren bildirimleri Tekel İdaresine zamanında vermiyen veya bakım atelyeleri için ambar defterlerini tutmıyan veya bildirim ve defterleri 62 nci madde hükmüne uygun olarak düzenlemiyen tüccarlardan 2 500 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası alınır. Suçun tekrarlanması halinde, aynı para cezası alınmakla beraber bir seneden beş seneye kadar da tütün ticaretinden alıkonulur.

Bildirimlere dayanarak tüccarın depolarında yapılacak kontrollarda noksan veya fazla çıkacak tütünlerin her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

62 nci maddenin son fıkrası hükmüne aykırı olarak, tütünlerin işletilmesinden meydana gelen sürpüntü veya kırıntıları Tekel İdaresine haber vermeden yok eden tüccarların yok ettikleri tütünler kaçağa gitmiş sayılır ve her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

BAŞKAN — 108 nci maddeyi okunan...

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkanım, bir noktayı tavzih edeceğim. Efendim 59 ncu madde olarak yeni bir madde getirdiğimiz için 61 nci madde 62 nci madde oluyor.

BAŞKAN — Efendim, bâzı ufak tefek yanlışlar olur kanaatiyle daha önce de burada işrabettim, tasarının kabulünden evvel bütün bu nümerotaj hatalarını kapsıyan bir karar alacağız. Kararda numara sıraları ona göre düzenlenecek.

Şimdi 61 i düzeltelim isterseniz. 61 kaç oluyor?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — 62 oluyor.

BAŞKAN — 62 oluyor. Bu müzakere zabıtlardan çıkan esasa göre bir numara sırası dâhilinde düzeltilecek.

108 nci maddeyi metinde yazılı şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 109 a geçip, tasarı metninde 108 nci madde olarak düzenlenmiş bulunan maddeyi okutup müzakeresine geçmeden evvel şimdiki nümerotaja göre tasarıya 109 ncu madde olarak ilhak ve ilâvesi istenen bir madde var. Bunun hakkında verilmiş bulunan önergeyi okutuyorum. Madde 109 olarak ilâvesi isteniyor bu maddenin.

Millet Meclisi Sayın Baaşkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli kanun tasarısı aşağıdaki hususun 109 ncu madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Manisa
Mustafa Ok

«Madde 109. — 67 ve 68 nci maddelerdeki niteliklere uymıyan tütünleri ihracedenlerden ihracedilen tütünlerin her kilosu için 5 lira para cezası alınır.

Aynı fiilin ikinci defa tekrarı halinde aynı para ceazsı hükmedilmekle beraber, ihracedenin ihracatçı belgesi 5 sene için iptal edilir.

Bu tütünlerin ihracında kusuru görülen eksperler kurulu hakkında gerekli soruşturma açılır.»

BAŞKAN — Komisyon, Sayın Mustafa Ok bu maddenin tasarıya 108 den sonra 109 ncu madde olarak ilâvesini arz etmektedir, talebetmektedir, katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz. efendim.

BAŞKAN — Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Eski tasarı metninde, Geçici Komisyonun hazırlamış olduğu tasarı metninde 108, şimdi 109 olan maddeyi okutuyorum.

Madde 109. — 63 ncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı olarak tütün taşıyan tüccarlardan 1 000 liradan 2 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Taşıma belgelerini kanuni süresi içinde Tekel İdaresine göstermiyen tüccarlarla, posta idarelerinden alınacak posta alındılarını, taşıma belgesi aldıkları Tekel idarelerine aynı sü-

re içinde göstermiyenlerden 20 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

BAŞKAN — 109 ncu maddeyi bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Bu şekilde kabul edilmiştir.

Madde 110 u okutuyorum.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Bu madde üzerinde bir değişiklik önergemiz var. 109 ncu madde üzerinde.

BAŞKAN — Siz 110 u yeni bir madde olarak istemiyorsunuz da şimdi okutacağımız 110 ncu maddede bir değişiklik öngörüyorsunuz öyle mi efendim?

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Evet efendim.

BAŞKAN — Maddeyi okutuyorum.

Madde 110. — Yabancı memleketlere ihracedilen tütünler için gümrük idarelerimizden alınacak belgeleri kanuni süresi içinde Tekel İdaresine göstermiyen tüccarlardan ihracettikleri tütünün her kilo veya artığı için 5 kuruş ağır para cezası alınır.

Kanuni sürenin bitiminden başlıyarak 2 ay içinde belgesi gösterilmiyen tütünler kaçağa gitmiş sayılır ve her bir kilo ve artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

ADNAN ŞENYURT (Erzurum) — Bu madde hakkında söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Şenyurt, müsaade ederseniz şu önergeyi okutayım, ondan sonra size söz vereceğim.

Bu madde hakkında verilmiş bulunan önergeyi ouktuyorum :

Yüksek Başkanlığa

110 ncu maddenin 3 ncü satırındaki 5 kuruş ağır para cezasının 25 kuruşa çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Samsun Milletvekili
İlyas Kılıç

BAŞKAN — Komisyon buna katılıyo musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesr) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Buyurunuz efendim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım, bu maddede cezalar arasında çok tezat var da onun için yükseltilmsini teklif etmiştim. Önergeme iltift etmenizi istirham edeceğim.

Şimdi; «Kanuni süresi içinde Tekel İdaresine göstermiyen tüccarlardan ihraç ettikleri tütünün her bir kilo veya artığı için 5 kuruş ağır para cezası alınır.»

Altında yine, iki ay içinde göstermiyenlerlen beher kilosundan 10 lira alınır, diyor.

Bugünkü para değerine göre cezadan kasıt, her halükârda suçluyu yola getirmek, biraz da liğerlerine örnek olmak, suç temayülü olan kişileri suç işlemekten alıkoymak olsa gerek, dar mânada bir tarifle. Binaenaleyh burada 5 kuruş tüccar için hiçbir mâna ifade etmiyecek; başka bir ceza da olmadığına göre o fiiline devam edecek. O halde bir müeyyide ağırlığını verebilmek için bu cezanın artırılması istikametinde insanı tahrik ediyor. Cezaların arasında bir nisbet olması lâzım geldiğine göre, ben bu 5 kuruşun 25 kuruş olarak artırılmasını teklif ederken her hangi bir zümreye mutlaka eziyet olsun fikrini taşımıyorum. Ama madem ki, bir ceza veriyoruz, bunun adı ceza olduğuna göre şekli de ceza olmalıdır, yönünden hareket edince bunun 25 kuruşa çıkartılmasını ben teklif ediyorum. Cezanın ağır olması cezacıların ifadesine göre her ne kadar suçu önlemiyor ise de, her halde hafif olması da bir fayda sağlamadığına göre, orta yollu bir ceza, suç işliyen kişileri biraz düşündürecek mahiyette bir ceza tâyin etmemizde fayda olduğu kanısındayım. Bu maksatla önergemin desteklenmesini, sayın komisyonun normal olarak her şeye itirazı prensibolarak kabul ettiğini bildiğime göre - çünkü tatbikat öyle görünüyor - ben arkadaşlarımdan bize yardımcı olmalarını istirham ediyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz.

Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi outuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 109. — 94 ncü maddede izah ettiğimiz ağır para cezasının 10 liradan aşağı olmıyacağı gerekçesiyle, 110 ncu maddedeki ağır pa-

ra cezasının da 10 liradan başlaması gerekmekte olduğundan, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İzmir Milletvekili Mustafa Uyar

Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş

Tokat Milletvekili İrfan Solmazer

«Madde 110. — Yabancı memleketlere ihracediler tütünler için Gümrük idarelerimizden alınacak belgeleri kanuni süresi içerisinde Tekel İdaresine göstermiyen tüccarlardan ihracettikleri tütünün her bir kilo veya artığı için (her halü kârda 10 liradan aşağı olmamak üzerae) 5 kuruş ağır para cezası alınır.

Kanuni sürenin bitiminden başlıyarak 2 ay içinde belgesi gösterilmiyen tütünler kaçağa gitmiş sayılır ve her bir kilo ve artığından 10 lira ağır para cezası alınır.»

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Adnan Şenyurt.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Ben de söz istemiştim.

BAŞKAN — Size de vereceğim. Yalnız yumuşak sesle isteseniz iyi olur.

ADNAN ŞENYURT (Erzurum) — Muhterem arkadaşlarım, ben bu mâruzatımda bu maddede tâyin edilmiş olan cezanın nisbeti üzerinde duracak değilim. Bunu tatbikatçılar, tatbikattaki duruma göre, ceza ile fiil arasında daha âdil bir esas içersinde bir nisbet tesbit edebilirler. Benim mâruzatım burada tesbit edilmiş olan cezanın vasfına mütedair olacaktır.

Filhakika maddede «5 kuruş ağır para cezası» denilmektedir. Halbuki Türk Ceza Kanununda, cezalar ağır veya hafif diye izah edilirken 19 ncu maddede ağır para cezalarının 10 liradan aşağı olmıyacağına dair bir hüküm vaz'edilmiş bulunmaktadır.

Şimdi, bu gibi konular asıl anakanunun çerçevesi içerisinde bulunması ve onun prensiplerine uygun bir şekilde istar edilmesi iktiza eder. Yoksa insicam bozulur, muvazene kaybolur ve bunun altından da çıkılmaz. Binaenaleyh sayın komisyonun bu hukukî zarureti nazarı itibara almak suretiyle geçen maddede yapılması istenilen değişiklik teklifini kabul etmemiş olmasına rağmen burada kabul etmesinde fayda mülâhaza etmekteyiz. Kabulünde fayda gördüğümüz husus budur. Hiç olmazsa Yüce Senatonun da dikkatini çeker ve bütün maddeleri aynı şekilde bir ayarlamaya veya yeniden gözden geçirmeye tâbi tutar. Bu, bir hukukî zarurettir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Kırbaşlı. Bu madde üzerinde önerge verilmiş olduğuna göre söz hakkınız her zaman mahfuz.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sabrınızı suiistimal edeceğim için peşinen özür dilerim.

Yalnız, burada «yabancı memleketlere ihracedilen tütünler» diye bir ibare başlıyor. Demek ki, siz ihracatçıya bu cezayı vereceksiniz.

Arkadaşlar, ben şahsan Komisyondan özür dilerim; ihracatçının bütün muameleleri muayyen bir formalite içerisinde açık, seçik; hele tütün, üzüm, incir, fındık gibi ihraca mütaallik muameleler ihracatın A sından Z sine kadar Ticaret Vekâletinin kontrolu altındadır. Serbest bir anlam içerisinde bunu almaya bir tütün ticareti mahiyetinde kabul etmeye imkân yoktur.

İş böyle olunca ihracatçıyı siz kaçakçılık hükümlerine tabi tutamazsınız, kanunun esprisiyle katiyen kabili telif değildir. Kaldı ki, bâzı hallerde Ticaret Vekâleti teftiş heyetleri, standardizasyon memurları şunlar, bunlar vesikaları ihracatçıdan alırlar, tetkike tabi tutarlar. Bağımızdan geçti; Karadeniz kenarında Samsun'da tütün ihracında, bu inceleme esnasında bu müddet geçebilir. Adamın ihtiyarında değildir bu. Bu bakımdan ihracat tüccarını diğer dâhildeki sirkülâsyondaki kaçakçılık esprisi içerisinde mütalâa edemezsiniz. İhracat tüccarını vesikasını geç verdi diye kaçakçılık hükümlerine tabi tutmak, hele böyle «iki ay içerisinde belgesini getirmiyen tütünler kaçağa gitmiş sayılır.». Zaten kaçağa gidince tüccara da kaçakçılık hükümleri tatbik edilecek, «her bir kilo ve artığından 10 lira ağır para cezası alınır.»

Arkadaşlarım, bir de Ticaret Vekâletinin çıkardığı, ihracat hakkındaki hükümler var; hem bunu tatbik edeceksiniz, hem Ticaret Vekâleti de üstelik tüccara bunu tatbik edecek. Bu hükümler altında tüccar ne ihracat yapar, ne de birşey yapar, büyük bir baskı, ezgi içindedir. Bu şartlar altında kaçakçılık hükümlerinin yalnız ihracatçıya tatbikine imkân ve ihtimal yoktur.

Sonra, Sayın Şenyurt arkadaşımızın değindiği bir hususa cevap vereyim: Buradaki 5 kuruşluk miktar ağır para cezası, ihracatçının ih-

racettiği malların artığı için 5 kuruş olarak mütalâa edilmiştir. Bu durum, yani 10 lira ağır para cezasının şümulü içerisinde mütalâa edilemez, çünkü miktar çoktur. Hiçbir ihracatçı 200 kilo veya 500 kilo tütün ihraç etmez. Eğer böyle bir hükme tabi tutulacaksa, bu 5 kuruşlar birike birike, o 10 liranın çok üstüne çıkar.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Uyar, buyurunuz efendim.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Değerli arkadaşlarım;

Belki kabul edilmiyecek, ama bildiğimizi söyliyelim, vicdanımız rahat etsin.

Şimdi, biraz evvel konuşan arkadaşım, ticaretten tüccardan, tüccarın ihracından bahsetti. Bu maddenin veya bizim teklifimizin bununla ilgisi yoktur. Bizim teklifimiz, munhasıran bu maddenin tesbit ettiği suça verilecek olan cezanın, Türk Ceza Kanununun 19 ncu maddesinde tâyin edilen cezalara uyup uymadığı meselesidir. Ne diyor bu maddede?

«Yabancı memleketlere ihracedilen tütünler için Gümrük idarelerimizden alınacak belgeleri kanuni süresi içinde Tekel İdaresine göndermiyen tüccarlardan ihraç ettikleri tütünün her bir kilo veya artığı için 5 kuruş ağır para cezası alınır.»

Bir tüccar farzedelim ki, 10 kilo tütün ihraç etti. Bunu 5 er kuruştan mahkemeye vereceğiz, mahkeme karar verecek: «10 kilo tütün elde edilmiştir. Bu maddeye göre, 5 er kuruştan 50 kuruşa ağır para cezası alınmasına karar verdim.» Hayır, olmaz böyle şey... Ağır para cezası 10 liradan başlar. Türk Ceza Kanununun 19 ncu maddesi gayet açıktır. 5 kuruş ağır para cezası veremezsiniz. Hâkim, 5 kuruş ağır para cezasına hükmedemez. Aşağı haddi 10 liradır. Binaenaleyh, her hal ve kârda burada verilecek ağır para cezasının asgari hâddinin 10 lira olması lâzımdır. 10 lirayı aşan miktardan sonra, kilo başına 5 kuruş olsun, âmennâ, buna bir diyeceğimiz yoktur. Bizim tesbit ettirmek istediğimiz husus budur. Türk Ceza Kanunu ile ilgisi vardır. Ağır para cezası 10 liradan başlar. Ceza hâkimi, «8 lira ağır para cezası alınmasına karar verdim.» diyemez.

O bakımdan, buradaki ağır para cezasının 5 kuruş olarak kiloda kalsın ama - asgari hal ve kârda 10 liradan az olmamak üzere beher kilo ve artığından 5 kuruş ağır para cezası alınır, diyelim ve böylelikle, Ceza Kanununa uygun, cezanın umumi presibine uygun olarak kanunu çıkarmış oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Madde üzerinde başka söz istiyen arkadaşımız var mı? Yok. Söz istiyen olmadığına göre, komisyon değişiklik önergesine katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Mustafa Uyar'ın önergesinde takdiri Yüksek Meclise bırakıyoruz, efendim.

BAŞKAN — Takdir Yüce Meclisindir, diyorsunuz.

Sayın Mustafa Uyar ve arkadaşları tarafından verilmiş bulunan önergeyi Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi, metinde yazılı olduğu şekli ile oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde, metinde yazılı şekli ile aynen kabul edilmiştir.

111 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 111. — 76, 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 ncu maddelerle, 103 ncü maddenin ikinci ve 108 nci maddenin üçüncü fıkralarında yazılı suçları işliyenler hakkında 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değiştirilen 25 nci maddesi hükmü ve o kanunun kovuşturma ve yargı usulleri uygulanır.

BAŞKAN — 111 nci maddeyi Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

112 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 112. — 76, 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 ncu maddelerle, 103 ncü maddenin ikinci ve 108 nci maddenin üçüncü fıkraları haricolmak üzere bu kanunda yazılı suçlara, Tekel İdaresinin yazılı başvurması üzerine o yerin sulh ceza mahkemesince karar verilir.

Bu mahkemelerce verilip 20 lirayı aşmıyan veya 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değiştirilen 25 nci maddesinin birinci fıkrasına göre verilen para cezası hükümleri kesindir.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

113 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 113. — 1918 sayılı Kanuna değinen eylemlerden başka bu kanuna göre zapt ve elkonulması gereken tütün ve sair maddeleri Tekel, İdaresi, kovuşturmanın sonucuna kadar korumakla yükümlüdür.

BAŞKAN — Maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

114 ncü maddeyi okutuyorum :

Madde 114. — Sulh ceza mahkemelerince verilen para cezası kararları, Tekel İdaresi tarafından Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun gereğince yerine getirilir. Para cezalarını ödemekte aczi tahakkuk edenler hakkında, hükmedilmiş olan para cezaları genel hükümler dairesinde hapse çevrilmek üzere Tekel İdaresinin vereceği müzekkerelerin gereği Cumhuriyet savcılıklarınca yerine getirilir.

Bu suretle hapsedilenler, mahpus iken geriye kalan hapis süreleri karşılığı olan para cezasını ödediklerinde salıverilirler.

Savcılıkça tahsil olunan para cezaları Tekel İdaresine verilir.

BAŞKAN — Sayın komisyon, 114 ncü madde olarak bu maddeyi değiştirmek maksadı ile mi bir önerge verdiniz, yoksa 114 ncü madde mi olacak?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — 113 ncü madde, diye yanlış yazılmış, bu 114 olacaktır.

BAŞKAN — Şimdi okutacağım. Bu 114 ncü maddenin simdi okuttuğumuz şeklini değiştirici mahiyette kabul ediyorum önergenizi.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Evet efendim.

BAŞKAN — Şimdi muhterem arkadaşlarım, şimdi okutulmuş bulunan 114 ncü maddeyi komisyon, okutacağım önergedeki şekilde değiştirmek istiyor. Önergeyi okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Tütün ve Tütün Tekeli kanunu tasarısının 114 ncü maddesinin aşağıda yazılı olduğu şekilde kabulünü arz ve teklif ederim.

	Geçici Komisyon Sözcüsü
Tokat	Balıkesir
M. Şükrü Çavdaroğlu	Mehmet Zeki Yücetürk

«Madde 114. — Sulh ceza mahkemelerince verilen para cezası kararları, Tekel İdaresi tarafından Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun gereğince yerine getirilir.

Para cezalarını ödemeye malî kudreti müsaidolmadığı usulen tesbit edilenler için, Cezaların İnfazı hakkındaki 647 sayılı Kanun hükümleri dairesinde işlem yapılmak üzere, para cezalarına ait kararlar Tekel İdaresi tarafından bir müzakere ile mahallî Cumhuriyet savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet savcılığınca tahsil olunan para cezaları Tekel İdaresine devredilir.

647 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına rağmen para cezasının tamamının karşılanmaması halinde, geri kalan paranın tahsili için, ilâm Cumhuriyet savcılığınca Tekel İdaresine iade edilir. Tekel İdaresince, «hapis ile tazyik hükmü ayrık kalmak üzere» Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükümlerine infaz olunur.»

Gerekçe: Cezaların infazı hakkındaki 647 sayılı Kanunun 5 nci maddesine mütenazır olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN — 114 ncü maddesi komisyon bu şekilde düzeltmek, değiştirmek istemektedir.

Söz istiyen?... Yok. Önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul edilmiştir.

Komisyon tarafından verilmiş olduğu cihetle filhâl kabulü de mutazammındır. Bu sebeple kabul ettiğiniz bu değişikliğe 114 ncü madde olarak oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. 114 ncü madde bu şekilde kabul edilmiştir.

Madde 115. — Bu kanunda yazılı para cezaları Tekel İdaresine aittir. Şu kadar ki 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 ncu maddelerle, 103 ncü maddenin ikinci ve 108 nci maddenin üçüncü fıkralarında yazılı para cezaları ile el konulan kaçak maddelerin Tekel İdaresince takdir edilecek değerleri 1918 sayılı Kanun hükümlerine göre dağıtılır. Kalanı Tekel İdaresi Bütçesine gelir kaydedilir.

BAŞKAN — 115 nci maddeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 115 nci madde aynen kabul edilmiştir.

Madde 116. — Bu kanun hükümleri tömbeki, püro, Virginia, Hasankeyf ve yabancı tütün çeşitleri hakkında da uygulanır.

BAŞKAN — 116 ncı maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 117. — 10 . 6 . 1938 tarih ve 3437 sayılı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanunu hükümleri kaldırılmıştır.

Ancak; sözü geçen Kanunun 11 nci maddesi gereğince evvelce konulmuş olan sınırlı yasaklama hükümleri, bu kanunun geçici 1 nci maddesi hükümleri uygulanıncaya kadar yürürlüktedir.

Bu yasağa aykırı hareket edenler hakkında, bu kanunun 72 nci maddesi hükmü uygulanır.

Özel kanunlarla 1701 ve 3437 sayılı kanunlara atıf yapılan hallerde bu kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — 117 nci maddeyi okunan bu şekliyle oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bu şekilde şu ana kadar numarataj itibariyle tasarının bütün maddelerini müzakere etmiş ve kabul etmiş bulunmaktayız.

Geçici birinci madde biraz evvel okunmuş ve oylarınızla kabul edilmiş bulunmaktadır. Bu sebeple onu geçiyoruz ve hemen onu takibeden 118, 119 ve 120 nci maddeler var. Bunlar yürürlüğe taallûk eden maddeler. Bu maddelere geçmeden evvel geçici 1 nci maddenin peşine geçici bir 2 nci madde ilâvesini öngören bâzı önergeler var. Bu önergeleri yüce huzurunuzda okutacağım.

Müsaade ederseniz evvelâ milletvekili arkadaşlarımız tarafından geçici 2 nci madde olarak tasarıya ilâvesi öngörülen hususları belirten önergeleri okutturayım, onu takiben komisyon tarafından da bir geçici 2 nci madde ilâvesi düşünülmektedir, onu okutayım.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısına aşağıdaki hususun geçici madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

Manisa Milletvekili
Mustafa Ok

«Geçici Madde 2. — Tekel İdaresi avans için Tütün Tarım Satış Kooperatifleri kuruluncaya kadar ekicilerin T. C. Ziraat Bankasında toplanan yüzde beşlerinden yararlanabilir.»

Sayın Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki teklifimin geçici 2 nci madde olarak tasarıya eklenmesini saygiyle arz ve teklif ederim.

Zeki Efeoğlu
İzmir Milletvekili

«Geçici Madde 2. — Ambarlama bulunmıyan yerlerde, ekici ambarlamayı kendi deposunda yapar.»

Meclis Başkanlığına

Aşağıdaki düzenlenen madde metninin tasarıya geçici 2 nci madde olarak eklenmesini arz ve teklif ederim.

A. P. Meclis Grupu
Adına Sözcü
İzmir Milletvekili
Şükrü Akkan

«Geçici Madde 2. — Bu kanunun yürürlük tarihinde, pratikten yetişmek suretiyle belgesiz olarak serbest tütün eksperliği yapan ve başarılı bulundukları hiçbir disiplin cezası almadıkları meslekî teşekküllerince onanan tütün eksperleri, tüzükte esasları tesbit edilecek olan ve Tekel İdaresinin yönetimindeki altı ay süreli bir kursa tabi tutulurlar.

Başarı gösterenlere bir defaya mahsus olmak kaydiyle tütün eksperliği belgesi verilir.

Kurs masrafları, kursiyerlerin meslekî teşekküllerince karşılanır.

Bu gibiler kurs sonuna kadar belgesiz olarak çalışabilirler.»

BAŞKAN — Ve nihayet komisyon tarafından tasarıya ilâvesi düşünülen geçici 2 nci madde :

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tütün ve tütün tekeli kanun tasarısına aşağıdaki teklifimizin geçici 2 nci madde olarak ilâvesinin kabulünü arz ve teklif ederiz.

Geçici Komisyon adına

Sözcü	Kâtip
M. Zeki Yücetürk	M. Şükrü Çavdaroğlu

Geçici Madde 2. — Ticaret Odalarına kayıtlı tütün müesseselerinde, bu kanunun yürürlüle girdiği tarihe kadar yaprak tütün alım, bakım, işleme işlerinde aralıksız olarak 5 yıl çalıştıkları tüzükte belirtilecek usule göre tesbit edilen ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen bu işlerde çalışanlardan, Tekel İdaresi tarafından açılacak kursta 6 ay süreli

bir eğitimi müteakip yapılacak sınavda başarı gösterenlere, çalıştıkları bölge ve iş için Tütün Teknisyeni Ehliyetnamesi verilir.

Tütün teknisyenlerinin tütün işlerindeki yetki ve sorumlulukları Tüzükte belirtilir.

Bu işlemler, bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden altı ay içinde müracaat edenler hakkında bir defaya mahsus olmak üzere yapılır ve kanunun yürürlüğe girmesini takibeden 3 yıl içinde tamamlanır.

BAŞKAN — Evet; arkadaşlarımız ve komisyon tasarıya geçici bir 2 nci madde ilâvesini öngörmüşler ve bu hususu düzenliyen mahiyette önergelerini Başkanlığa vermişler, biz de sizlere okuttuk.

Söz istiyen?.. Buyurun Sayın Akkan.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Muhterem arkadaşlar, C. H. P. Grup sözcüsü Sayın Ok'un geçici 2 nci madde olarak teklif ettiği yüzde 5. yüzde 4, yüzde 2 lerden müteakim ve bir millî bankada bloke halinde bulunan paranın kooperatifler emrine verilmesi hususundaki hüküm, tütün tarım satış koperatifleri ve bölge birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun tasarısının 6 ncı ve 7 nci maddelerinde vardır ve kooperatiflere, birliklere ve genel birliklere bırakılmaktadır ve bunların yüzde 25 i satış merkezlerinin inşasında kullanılmak üzere derhal kooperatif birliklerine verilmektedir. Binaenaleyh bu kanunda böyle bir maddenin tedvinine lüzum kalmamıştır. Çünkü Yüksek Meclisiniz geceli gündüzlü yaptığı bu mesai sonunda çıkardığı Tütün ve tütün tekeli Kanununun tamamlanabilmesi için zaten bu Kooperatifler Kanununu da çok yakın bir zamanda çıkartacaktır. Binaenaleyh arzuladıkları husus diğer bir tasarı ile kanuniyet haline gelmek üzeredir.

Bizim talebimize gelince : 35 nci maddenin müzakeresi esnasında da görüştüğümüz veçhile, pratikten yetişmiş kişilere müktesep haklarını vermek gerektiği için bir önerge hazırlamış vermiştik. Bu önergelerin ışığı altında dün yapılan Komisyon toplantısında bu husus bütün yönleriyle tetkik edilmiş ve Komisyonca kabul edilen husus muhterem kardeşlerim Zeki Bey ve Mithat Bey tarafından teklif edilmiştir. Zaten benim teklifimi de kapsamaktadır, içine almaktadır. Ben de o teklife iltihak ediyorum. Böylelikle kazanılmış hakları sahiplerine vermiş oluyoruz. Buna iltifat buyurmanızı dilerim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Mustafa Ok, buyurun.

MUSTAFA OK (Manisa) — Teklif ettiğim geçici ikinci maddeyi, daha evvel teklif ettiğim 24 ncü maddedeki avansla bir arada mütalâa etmek lâzım. 24 ncü avans maddesinde şunu teklif etmiştim; fakat bunu görüşme imkânı bulamadık. Zira Adalet Partisi Grup Sözcüsü Sayın Osman Avcı, geçen hafta «Sayın Bakanın, Bakanlık mensuplarının ve tütün bölgesi milletvekillerinin bulunmıyacağı için «Tütün ve tütün tekeli Kanunu konuşulmıyacak, bölgenize gidebilirsiniz» dediler, bölgemize gittik ve bu maddeler geçti.

Bu 24 maddede, avans maddesinde teklifim şu idi : «47 nci maddeye göre ürün bildirimlerini veren ekicilere Tekel İdaresi tütün parasını alırken kesilmek üzere, ekicinin diğer bankalardan ve koperatiflerden aldığı kredileri ve ekim alanlarını ve ürün durumlarını da göz önünde bulundurmak şartiyle bildirimi takibeden 15 gün içinde ve faiz haddi yüzde 5 i geçmemek üzere avans verir.»

Şimdi, hakikatte avans maddesi kanunda gene var. Fakat alıcıların ekicilere vereceği avans şeklinde mevcuttur. Bu ise ekicinin aleyhinedir. Çünkü, alıcı daha evvel avans verdiği takdirde tütünü çok ucuz alma imkânını buluyor ve avanstan ekici yararlanamıyor, ekicinin aleyhine oluyor. Ama avans maddesinin de böylece geçtiği kanısındayım. Halbuki avans maddesini burada arz ettiğim gibi ekiciye Tekel verseydi, ekiciyi güç durumdan kurtarır ve en sıkıntılı olduğu zamanda ekiciye biraz yardım etmiş olurdu. İşte Tekel İdaresi bu avansı verebilmek için Tütün Tarım Satış Kooperatifleri Bölge Birlikleri ve Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun tasarısı çıkıncaya kadar ve uygulanıncaya kadar takriben 107 milyon lira Ziraat Bankasında birikmiş olan yüzde 5 leri avans olarak ekiciye verip ve ekiciyi biraz ferahlatabilirdi. Geçici ikinci madde 24 ncü maddede teklif ettiğim avansla beraber düşünülürse bir mâna ifade eder. Fakat şimdi bu şekli ile geçici ikinci maddenin faydalı olacağı kanısında değilim. Sayın Tekel Bakanından balya başına 30 lira avans verileceğini işittim, gazetelerde okudum.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Verilecektir.

MUSTAFA OK (Devamla) — Bu, gerçekten ekicinin en çok ihtiyaç anında verilirse faydalı olacaktır. 24 ncü madde için verdiğimiz önerge ile bunu kasdetmiştik. Sayın Bakan önergede istediğimizi yapmış bulunuyorlar, yapacaklarını söylediler. Kendilerine teşekkür ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın İlyas Kılıç, buyurunuz efendim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Muhterem arkadaşlarım; nihayet işin sonuna geldik, bağlıyoruz ve iyi de bir bağlama yapıyoruz yani.

Şimdi geçici ikinci madde üzerinde ben de birkaç şey söylemek istiyorum. Sayın Ok'un, Sayın Efeoğlu'nun ve Komisyonun teklifleri var.

Sayın Ok'un teklifi : Bana öyle geliyor ki, Ege bölgesinde Tekel İdaresi avans vermiyor, fakat Karadeniz'de Tekel İdaresi avans veriyor. Ama azlığı çokluğu üzerinde münakaşa yapmıyorum. Yalnız bir miktar veriyor. Binaenaleyh, tatbikatta zaten o yüzde 5 leri Tekel İdaresi kullanıyor, destek mubayaasında kullanıyor, kanunu çıktıktan sonra tabiî bu onun elinden alınacak ve kooperatiflere devredilecek. Para işletiliyor ve faizi artıyor. Böylece Tekel avansı, 24 ncü madde de geçtikten sonra, buraya konduğu takdirde arkadaşımın da izah ettiği gibi mânasını kaybediyor.

Efeoğlu'nun teklifi ise görünüşte şeydir; depodan bahsediyor, ama ekicinin kendi deposu diye bir depo yoktur. Olması da mümkün değil ve bu iş aslında istisnai hallerde ekicinin elinde kalır. Depo sıkıntısı en çok çeken bölge bizim bölgemizdir, Devletin depo yapabilecek yerleri Tekelin kendi elinde olmasa dahi Devletin diğer müesseselerinde vardır ve bu iş temin ediliyor. Binaenaleyh, Efeoğlu'nun teklifi de burada biraz fazla oluyor. Ama Komisyonun getirmiş olduğu teklif yerindedir arkadaşlar; çünkü her kanunda o kanunun çıkışından evvelki devrede bâzı kişilerin bâzı hakları teessüs etmiştir. Bu, öğretmenlerin meselelerinde vardır, avukatların meselelerinde vardır, muhtelif kanunlarda muhtelif meslek erbabının bu gibi hakları teessüs eder. Burada da Komisyon bir öngörürlükle bir teklif getiriyor. Bu eksperlik hizmetinde tüccarların yanında kendi kendini yetiştirmek suretiyle ve hakikaten de faydalı olacak mertebeye erişmiş kişiler vardır, bu kişilere bu kanunun sonunda muayyen şartların tahakkuku halinde böyle hakkın verilmesi hak ve nasafet kaidelerine uygundur kanısındayım. Bu maksatla da bu teklifi gönülden destekliyorum.

Ancak, arkadaşlarım eksperlik unvanı dediler, Komisyon teknik eksper ismini verdi. Önerge elimde olmadığı için tam olarak aklımda kalmadı. Teknisyen, eğer bu tâbir Tekelin tâbirlerine uyuyorsa doğrudur; çünkü birisi yüksek tahsil görecek, birisi çantadan çıkma olacak, bunların ikisini aynı noktada birleştirip de aynı unvanı vermek biraz insanın aklını gıdıklar, rahatsız eder. Bu bakımdan teknisyen tâbiri uyuyorsa yerindedir, uymuyorsa yine buna uygun, buna muvazi bir tâbir konması uygundur. Komisyon teklif ettiğine göre her halde buradaki mütehassıs arkadaşlar da teknisyen tâbirini uygun görmüşlerdir.

Ben Komisyonun getirdiği şeklin madde olarak kanuna konmasına, burada hizmeti geçmiş olan kişilerin de haklarının tanınmış olması bakımından, hem onları teşvik, hem de hakkın tesbili bakımından uygun görüyorum, şahsan destekliyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, buyurunuz.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Tütün ve tütün tekeli Kanununun aşağı - yukarı son maddelerine gelmiş bulunuyoruz. Bu itibarla geçici birinci maddesinden sonra Komisyonumuz daha önce görüsülüp kararlastırılan 32 nci maddeye ilâve olarak, yani onun mânasını veya hedefini daha vâzıh duruma getirebilmek için gecici bir ikinci madde takdim etmis bulunuyor. Gecici ikinci madde, biraz önce Sayın Adalet Partisi Grup Sözcüsü Sayın Şükrü Akkan Beyefendinin ifade ettiği gibi, pratikten yetisen tütün eksperliği vasfını haiz olan kimselerin de haklarını kaybetmemeleri imkânını sağlamak üzere tanzim edilmiş bulunuyor. Bu itibarla Komisyon olarak kanunun birinci maddesinden itibaren ve biraz sonra okunacak olan üç maddesi ile beraber ekli cetvelleri ile başka bir noksanlığı bulunmadığı kanaatinde olarak sadece bu noksanlığı ortadan

kaldırmak bakımından geçici bir ikinci madde ile huzurunuza gelmiş bulunuyoruz.

Ancak, sayın arkadaşlarımızdan bazıları, bilhassa Sayın Mustafa Ok, «Kanunun görüşülmesi esnasında biz burada bulunmadık.» dediler. Bu bulunmayışları sebebine istinaden de 24 ncü madde ile ilişki kurarak, yüzde 5 ler durumunu da bu ilişkisinin içerisinde kıymetlendirerek, yeni bir geçici madde getirme durumunda huzurumuzda konuştular. Bu yeni geçiçi madde ile de, 24 ncü maddedeki avans mekanizmasını daha iyi çalıştıracaklarını ifade ettiler.

Biz hemen kendilerine ifade edelim ki, Yüksek Meclisimizde bu kanun görüşülmeye başlandığı anda, yani kanun tasarısı Hükümet tasarısı olarak Meclisimize intikal ettikten sonra, Yüksek Meclisimiz kendisine niyabeten geçici bir komisyon kurmuştur. Geçici Komisyonda pek çok arkadaşımız, bu mevzuda salâhiyetli ve bilgili arkadaşlarımız gelmişler, fikirlerini, kanaatlerini söylemişlerdir. Şimdi buraya iştirak eden arkadaşlarımız, böyle bir tasarıyı Geçici Komisyon değiştirişi olarak huzurumuza getirmişler. Yüksek Meclisimizde arkadaşlarımız, Hükümet tasarısında ifade edilen, tütün ve tütün çiftçiliğine, tütün ziraatine, tütün fabrikasyonuna bunların meslek ittihaz edebilmesi için güzel teklifleri getiriyorlar. Bizler de Komisyon üyeleri olarak, muhtelif arkadaşlarımızın, muhtelif teşekküllerin, derneklerin, hattâ işçi teşkilâtına varıncaya kadar evvelce tesbit edilmiş olan görüş ve tekliflerini burada müdafaa ediyoruz. Bu müdafaanın içerisinde, bazen arkadaşlarımız çıkıyor ve «Siz bilmiyorsunuz» diyor.

Muhterem arkadaşlarımız, acaba hangi maddeyi Geçici Komisyon üyesi olarak getirdiğimiz zaman bilmiyor oluyoruz Düşünüyoruz neyi bilmiyoruz diye. Geçici Komisyon üyesi bir arkadaşınız olarak bilip bilmeme hususunun münakaşasını huzurunuzda yapmak nezaketsizliğine ben Komisyon Sözcüsü olarak ne izinliyim ve ne de mensubolduğum arkadaşlarımın topluluğu böyle bir münakaşayı, ithamı kullanma küçüklüğüne varacaklardır, içtinabederim, üzülürüm. Bir sürçü lisan olarak bunu ifade ettiler, zannediyorum.

Bu itibarla, bu endişeleri de biraz önceki söylediğim endişelerle birleştirdiğimiz takdirde, Yüksek Meclis bir tarafta bir hâdise vardır diye, bir görüşmeyi inkitaa uğratmaz. Toplanır, karar verir. Nitekim toplanmıştır, ekseriyeti vardır, karar vermiştir. Karar vermesinin neticesinde en aşağı şu huzurunuzda konuşan Komisyon Sözcüsünden daha çok malûmatlı milletvekili arkadaşlarımız, 24 ncü maddede de dâhil olmak üzere, hepsi üzerinde kanaatlerini, fikirlerini söylemişler ve üzerinde hepimizin titrediği Türk tütün çiftçisine lâyık olan tarzı, ifadeleri maddelerin içerisinde hayatiyet kazandırmışlardır. Bunun başka türlü düşünülmesine imkân yoktur.

Bir an için hissî, bir an için bir ekol tarzı üslûbuna gittiğimiz zaman, 1950 Tütüncüler Kongresinin zabıtları çok enteresandır. Hele ikinci Beş Yıllık Plânın alt komisyon raporundaki ifadeler çok enteresandır. Bunda daha evvel bir centilmen anlaşmasına varmıştık. Ama ne derse desin Mustafa Ok arkadaşımız piyasaya gitti, oradaki muvaffakiyetli durumları gördü, Sayın Bakana biraz önce - ne güzel söyledi - teşekkür etti. Cidden ben de iftihar ettim: Türkiye Cumuhriyetinin genç, dinamik Bakanı, böyle bir mekanizma olarak, pey akçelerinin dışında balya başına muamele devam edinceye kadar çiftçi sıkıntı çekmesin diye 30 lira vermiş; bu çok mükemmel bir şeydir. Piyasada, muhitte, tatbikatta eskisi gibi dağdağalı, dedikodulu mevzuları göremeyince, galiba hıncını Komisyondan aldı, biz buna göğüs geriyoruz.

Şimdi muhterem arkadaşlarım bu itibarla, Sayın Mustafa Ok arkadaşımızın, avans meselesini 24 ncü maddeye atfederek getirdiği geçici 2 nci maddeyi biz lüzumlu görmüyoruz. Çünkü halen Tekel İdaresi, diğer alıcılar, tüccar, ister pey akçesi olarak, tütünlerinin karşılığını avans olarak vesair isimlerle - biraz önce söylediğim şekilde - kooperatifler de kredi veriyorlar.

Yüzde 5 ler meselesine gelince :

Sayın Şükrü Akkan gayet güzel söylediler. Her halde bu kanun bittikten sonra Türk tütün tarım satış kooperatifleri ve bölge birlikleri Türkiye Tütün ekicileri Genel Birliği kanun tasarısının müzakeresi yapılırken göreceğiz. Orada 2 nci madde, «paraların devri ve ortaklık» tır. Yüzde 3 ve yüzde 5 lerin bu şekilde kullanılma imkânı yaratılmaktadır.

Sözlerimi, sabırlarınızı daha fazla suiistimal etmemek için hemen bağlıyorum. Ancak bir muhterem arkadaşımıza da bu geçici 2 nci madde münasebetiyle cevap vermeden geçemiyeceğim :

Komisyonunuz hiçbir zaman katı olmayı düşünmemiştir, hele kaskılı olmayı hiçbir zaman düşünmemektedir. Türkiye Cumhuriyetinin en büyük müessesesi, en güzel müessesesi, Türk halkının bütün dertlerini halleden bu müessesenin, kendisine niyabeten kurduğu komisyon bir tahammül göstermiş ise, sizin güzel fikirlerinizi kıymetlendirme hususunda bir sabır göstermiş ise, bugün bu kanunun yetişmesi içindi. Çünkü yüksek malûmlarınıza göre bütçe gelmek üzeredir. İnşallah, muhterem arkadaşlarımızın bilgileri başka kanunlarda da tezahür eder. Türk tütün çiftçisine hayırlı imkânlar sağlanır. Bu sözlerimi Sayın Başkanımdan özür diliyerek sarf etmiş bulunuyorum.

Geçici 2 nci maddeyi bu kanaatlerimizde bir noksanlığı kapatmak bakımından getirdiğimizi, başka bir noksanlığımızın olmadığını ifade ederek, hepinizi hürmetlerimle selâmlarım. (A. P. sıralarından «Bravo» sesleri)

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde üzerinde verilmiş bulunan önergeler hakkında başka söz istiyen var mı?.. Yok.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, birçok arkadaşlarımız geçici 2 nci madde olarak tasarıya bâzı hükümlerin ilâvesini derpiş etmişlerdir. Bunları teker teker okutup, Yüce Meclisin hakemliğine başvuracağım :

(Manisa Milletvekili Mustafa Ok'un önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Zatıâliniz geçici 2 nci madde olarak bunu istiyorsunuz.

MUSTAFA OK (Manisa) — Efendim, daha evvel verdiğim önergede, ki 24 ncü madde avans maddesidir, bu kabul edilmediği için, geçici 2 nci madde olarak bu teklifin verilmesi lüzumsuz oluyor. Bu sebeple geri alıyorum.

BAŞKAN — Önergenizi geri alıyorsunuz, peki efendim, o bakımdan muameleden kaldırılmıştır.

(İzmir Milletvekili Zeki Efeoğlu'nun önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon bu önergeye katılıyor musunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ MEHMET ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde olarak ilâvesi öngörülen bu önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

(İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın önergesi tekrar okundu.)

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Komisyonun teklifi benim önergemdeki fikri ve grupumun fikrini tamamen kapsamaktadır. Bu sebeple önergemin oylanmasına lüzum kalmadığından önergemi geri alıyorum efendim.

BAŞKAN — Peki efendim. Sayın Şükrü Akkan, komisyon tarafından geçici 2 nci madde olarak ilâvesi düşünülen madde metni, kendi fikirlerini ve grupunun fikirlerini kapsadığı cihetle önergesini geri alıyorlar. Talebi üzerine önerge geri verilmiştir.

Komisyon tarafından hazırlanmış olan geçici 2 nci madde metnini okutuyorum :

(Geçici Komisyon Sözcüsü Mehmet Zeki Yücetürk'ün önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Geçici 2 nci madde olarak tasarıya ilâvesi öngörülen bu önergeyi Yüce Meclisin oyuna sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Filhal kabulü de mutazammın olduğu cihetle geçici 2 nci madde olarak tasarı metnine ithalini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, ayrıca bir de, geçici 3 ncü madde olarak tasarıya bir maddenin ilâvesini öngören bir önerge vardır, onu da okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bu kanun tasarısının 28 nci maddesinde öngörülen tütün satış merkezlerinin, tütün tarım satış kooperatifleri ve bölge birlikleriyle Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun tasarısının 7 nci maddesine göre, bölge birlikleri tarafından doğruca, icabı halinde ortaklıklar teşkil edilerek kurulacağı bilinen bir gerçektir.

Şu hale göre, bölge birliklerinin doğrudan doğruya ya da ortaklaşa kuracakları tütün satış yerlerinin, lüzumlu bilûmum tesislerinin

yapılmasına değin, bölge birliklerinin, Tekelin mevcut depo ve işletme binalarından yararlanmaları zarureti vardır.

Bu nedenlerle hazırlanan aşağıdaki geçici 3 ncü maddenin Yüce Meclise arzını saygı ile teklif ederiz.

A. P. Grupu adına
Sözcü
İzmir
Şükrü Akkan

«Geçici madde 3. — Bölge birlikleri veya ortaklıkları tarafından kurulmaları kararlaştırılacak tütün satış yerleri, bulundukları yerlerdeki Tekel İdaresine ait depolardan ve en yakın işletme merkezlerinden, kendi tesislerinin yapılmasına değin faydalanırlar.

Depolama ve ürünleri işleme giderleri bölge birliklerine veya ortaklıklarına aittir.

Diğer hususlar tüzükle düzenlenir.»

BAŞKAN — Geçici 3 ncü madde olarak bu maddenin ilâvesi düşünülüyor. Buyurunuz Sayın Uyar.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; geçici 3 ncü madde olarak ilâvesi teklif edilen hükümlerin tasarıya ilâvesine lüzum yoktur kanısındayım.

Bir defa, bu satış merkezlerinin ne şekilde kurulacağı esasları tüzükte tesbit edilecek. Bu kurulasıya kadar Tekelin depolarından, satış merkezlerinden nasıl yararlanılacağı tüzükte tesbit edilecek. % 5 ler ile ilgili Tütün Tarım Satış Kooperatifleri kanun tasarısına da atıfla tasarının 7 nci maddesindeki esaslar deniyor. Çıkmış olan veya çıkmakta bulunan bir kanunun belli bir maddesiyle, henüz ne olacağı belli olmıyan bir tasarının maddesine atıf yapmak, kanun yapma tekniğine uygun değildir. Belki 7 nci madde, o tasarı kanunlaşırken 17 nci madde olacaktır. Binaenaleyh, bir tezada düşmek mümkündür.

Bu itibarla esasen bu demin de arz ettiğim gibi satış merkezlerinin ve depolarının ne şekilde yapılacağı...

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Yok öyle bir şey.

MUSTAFA UYAR (Devamla) — Var, var. Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri kanun tasarısının 7 nci maddesi diyorsunuz.

Tüzükte esaslı surette belli edileceğine göre, böyle munzam hükümlere lüzum yoktur kanısındayım. Kanunun geçici 2 nci madde ile bağlanması faydalı olur kanısındayım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Akkan, Adalet Partisi Grupu adına buyurunuz.

A. P. GRUPU ADINA ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Muhterem arkadaşlar, bugünkü keşmekeşliğin giderilmesi tarım satış kooperatiflerinin kurulmasiyle mümkün olacaktır. Çünkü konuştuğumuz kanunun 28 nci maddesi de satış merkezlerinin açılmasını öngörmektedir. Bu kanunun bünyesinde de kabul ettik satış merkezlerinin açılmasını. Ama kimin tarafından açılacağı burada kabul edilmedi. Nereye atıf yapıyor, bağlantı yapıyor? Kooperatifler Kanununun 7 nci maddesine. Deniliyor ki, o kanuniyet kesbetmeden, henüz tasarı halinde bulunan bir kanuna bağlantı yapılamaz. Bu kanunun maddeleri içinde, mütaaddit yerlerinde tarım satış kooperatiflerinden, bölge birliklerinden bahis vardır, hüküm getirdik, bunlardan bahis vardır. Maddenin 7 olmayıp da 17 olması da mümkündür. Kim istifade edecektir? Kooperatifler edecektir, birlikler edecektir.

Şimdi arkadaşlar, biz bu maddeyi buraya koyarsak, Kooperatifler Kanununu da kabul edeceğimiz mutlaktır. Bölge birlikleri kararı verdikten, teklifi yaptıktan, bakanlıklar da (zannediyorum Tarım Bakanlığı, Tekel Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığına mevdudur açılması) kararı verdikten sonra kooperatif açılacaktır. Kooperatif satış merkezini açacaktır. Satış merkezi nerede açılacaktır? Bu 7 nci maddeye göre % 5 lerin, % 4 lerin, % 2 lerin % 25 i kendilerine veriliyor, bu da 26 000 000 lira civarındadır. Bu 26 000 000 lira ile yeniden inşaatlar başlıyacak, tesisler yapılacak. Bu yılları alır; yılları içine alacağı için bunun mutlak surette binalardan, depolardan istifade etmesi mecburiyeti vardır. Tekel de bu kanunun içine koymuş satış merkezlerini. O da istiyor satış merkezi olsun. Binaenaleyh, kendi elinde mevcut depolarını müzayede salonu olarak kullanmak üzere ve geçici bir süre için, binaları yapılıncaya kadar, kooperatiflere vermelidir ve kooperatifler de bundan istifade etmelidirler. Bu kanunun 28 nci maddesinde satış

yerleri yer aldığına göre, bunun burada kabul edilmesi kanun tekniğine de uygundur. İltifatınızı rica ederim. Yoksa yine bu keşmekeşlik devam edecektir. Türk Milleti, Türk tütün ekicisi daha uzun yıllar Okşın sistemi denilen ve Garpta hattâ Hindistan'da uygulandığı söylenen sistemden istifade edemiyecektir. Ama bu geçici madde kabul edilirse, bu, birinci senede, ikinci senede mümkün hale gelecektir. Ben bunun kabulünü rica ediyorum. Hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN — Komisyon adına Sayın Yücetürk, buyurunuz efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ M. ZEKİ YÜCETÜRK (Balıkesir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; ben komisyon adına çok kısa mâruzatta bulunacağım.

Sayın Şükrü Akkan'ın teklifleri gayet doğrudur, isabetlidir. Çünkü, mutasavver tütün tarım satış kooperatifleri ve birlikleri finans bakımından zayıftırlar ve bunlar kuvvetlenınceye kadar başka alternatifler aramak lâzımdır. Ancak, bu mevzuun görüşülmekte olan Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu ile ilgisi yoktur kanaatindeyiz. Bu mevzu, tarım satış kooperatifleri ve bölge birlikleri ile Türk Tütün Ekicileri Genel Birliği kanun tasarısı içinde Tekele atıf yapılarak, mütalâa edilerek yerine getirebilir.

Kaldı ki, biz tütün tarım satış kooperatifleri ve bölge birlikleri kanun tasarısiyle bir borsa sistemi getiriyorum. Olsa olsa bu atıftan maksat, istifade edebileceğimiz ambarlardan istifade edebilmek içindir. Çünkü bir borsa nizamı, bir müzayede nizamında bu düşünce yer almaz. Ambarlardan istifade etmektir gaye. Ambarlardan da her an istifade imkânınını Tekel yaratmaktadır.

Komisyon olarak Sayın Şükrü Akkan'ın çok yerinde olan bu teklifini bu kanunun müzakeresi içinde değil, tütün tarım satış kooperatiflerinin görüşülmesinde görüşülmek üzere geri almasını rica eder, hürmetlerimi sunarım.

ŞÜKRÜ AKKAN (İzmir) — Komisyon sözcüsünün bu izahatı karşısında sözlerini bir teminat olarak kabul ediyor ve önergemi geri alıyorum.

BAŞKAN — Peki efendim.

Geçici 3 ncü madde üzerinde önerge vermiş bulunan Sayın Şükrü Akkan, komisyonun bu izahatı muvacehesinde önergesini geri aldığını beyan etmiş ve önerge talep üzerine kendisine iade edilmiştir.

118 nci maddeyi okutuyorum.

Madde 118. — Bu kanunun uygulama şeklini gösterir bir tüzük yapılır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen yok. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 119. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Söz istiyen yok.

Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 120. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Söz istiyen yok.

Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, nihayet uzun bir mesainin sonucu da olsa, Türk tütün mahsulünün inkişafını ve Türk tütün ekicisine birçok haklar sağlamış olacak olan bu kanunun müzakeresi Meclisimizde gecenin şu saatinde sona ermiş bulunmaktadır.

Kanun tümü itibariyle açık oylamaya tabidir. Açık oylamaya geçmeden önce Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı, kanunun tümü üzerinde söz istemiştir, kendilerine söz veriyorum.

Buyurun, Sayın Bakan.

MUSTAFA OK (Manisa) — Sayın Başkanım, son sözü de ben istiyorum.

BAŞKAN — Mümkün değil, son sözü daha önce istemişlerdi.

MUSTAFA OK (Manisa) — Reyimi ne şekilde vereceğime dair söz istiyorum.

BAŞKAN — Evet efendim işte o reyini nasıl kullanacağına dair söz talebi için sizden önce davranan arkadaşınız çıkmış onlara söz vereceğim.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümetimiz tarafından Yüce Meclise sunulan Tütün ve Tütün Tekeli Kanun tasarısı Komisyondan geçerek Yüce Meclise intikal etmiştir.

Yüce Meclis iki gün salı ve perşembe günleri ilâve çalışma yapmak suretiyle bu tasarı üzerinde gerekli çalışmayı yapmış ve kanun tasarısına

yeni bir şekil vermiştir. Bugün de, gecenin geç saatlerine kadar ara vermeksizin bu kanun üzerinde çalışmıştır. Kanunun Millet Meclisinde kabul edilmesiyle hakikaten Türk tütün ekicisine cevap teşkil edeceğine inanmaktayım.

Kanun tasarısının Türk tütün ekicisine hayırlı olmasını temenni eder, hepinize mesainizden dolayı teşekkürlerimi arz ederim, saygılarımı sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, kanun tümü itibariyle açık oylamaya tabidir. İçtüzüğün 137 nci maddesi uyarına istinadederek sayın Muzaffer Döşemeci Adalet Partisi Grupu adına oyunun renginin beyaz olduğunu belirtecek bir konuşma yapacak.

Sayın Özarda, aleyhte konuşacak mısınız?

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Vazgeçtim efendim.

BAŞKAN — Vaz geçtiniz.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Sayın Başkan usule ait buradan kısa bir maruzatta bulunmak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MUSTAFA UYAR (İzmir) — Büyük bir kütleyi ilgilendiren ve aşağı - yukarı bir aya yakın bir zamandan beri muntazam bir çalışma ile, bu kanun tasarısına son şeklini verdiğimiz bugün tasarı, hakkında lûtfederseniz, arkadaşlarımız da uygun görürlerse şu anda zaten üç parti grupu mevcuttur, her grupa beş dakikayı geçmemek üzere söz lûtfediniz, görüşlerini söylesinler.

BAŞKAN — Estağfurullah, bu benim lûtfumla olacak olsa herhalde böyle hayırlı bir hizmetin son anında hiç bir zaman bunu esirgemem. Ama bâzı meseleler var ki, lûtuftan ileri bir hakkın istimali olarak meydana çıkıyor. O bakımdan maalesef tahakkuk ettirmek mümkün olmıyacak.

YAHYA KANBOLAT (Hatay) — Kanunun tümü aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Peki efendim.

Buyurun sayın Döşemeci, kanunun lehinde.

A. P. GRUPU ADINA MUZAFFER DÖŞEMECİ (İzmir) — Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, memleketimizin üçte iki vilâyetinde Türk köylüsünün esas geçim unsuru olan, ihraç mallarımızın başında bulunan tütünü yeni ve modern bir rejime kavuşturacak Tütün ve Tütün tekeli Kanun tasarısı üzerinde görüşlerimizi kısa ve ana hatları ile arz etmek istiyoruz.

Halen tatbik etmekte olduğumuz Tütün Kanunu 1938 senesinde kabul edilen 3437 sayılı Kanundur. Görüşmesini yaptığımız kanun, 3437 sayılı Kanunun yerine kaim olacaktır. 30 seneden beri sosyal ekonomik ve kültürel gelişmelerin yanı sıra bu kanunun da değişmesi bir zaruret halini almıştır. Nitekim, bizden evvelki parlâmentolar böyle bir değiştirme teşebbüsüne girmişler, bu yönde ilmî çalışmalar konferanslar, seminerler tertibetmişlerdir. Birinci Beş Yıllık Plânda da günümüzün şartlarına uygun Tütün Kanunu çıkarılması öngörülmüştür. Kanaatimizce kabul ettiğimiz bu kanun tütün alanında hakikaten bir reform kanunudur.

Muhterem arkadaşlar, kanunun getirmiş olduğu yeniliklerin bâzıları üzerinde kısaca da olsa görüşlerimizi arz etmek istiyorum: Bir ziraat memleketi olan memleketimizde tütün ekilebilecek bölgeler gösterilmiş, dış piyasa ve tütün ihracının durumuna göre ekim sahalarının genişletilip daraltılması ilmî ve ticarî bir hüviyete bağlanmıştır. Bunun için kanunda yasak bölgeler yerine ekilen bölgeler tesbit edilmiş bu suretle ileride istihsalin artırılması lüzum edince, yeni bölgeler eklenmesi imkânı bırakılmıştır. Kanunun bu şekilde bir suples tanıması büyük nisbette ihraç malı olan ürünün kıymetlenmesi ve üreticisinin zarar görmemesi bakımından yerinde bir müeyyidedir.

Her geçen gün, dünyada tütün sarfiyatı artmaktadır. Eskiden tütün yetişmiyen birçok memleketlerde bugün tütün yetişmekte, her yıl dünya tütün pazarlarına yeni satıcılar iştirak etmektedir. Uzun senelerden beri, tütün ziraati yapan bir memleket olarak biz, tütünlerimizi iyi bir tütün rejimine bağlıyamamış olmamızdan, istihsal ve ihraç mevzuunda sıkıntı çeker duruma düşmüşüzdür. Bu kanunun getirdiği yeniliklerle kısa bir zamanda dünya tütün piyasalarında eskiden olduğu gibi aranan bir satıcı durumuna geleceğimize inanmaktayız.

Biliyoruz ki, tütün keyif verici bir maddedir, her içenin dudağına ve zevkine hitabeder. Onun için tütün içen insan, tütünün en iyisini ve en az zararlısını arar. Yapılan ilmî çalışmalarda Türk tütününün hem içim bakımından en iyisi olduğu, hem de vücuda vereceği zararlar bakımından en az zararlı olduğu ifade edilmektedir.

Bu kadar güzel ve nefis tütünümüzü her zaman aranır ve arzu edilir hale sokmaya milletçe mecburuz.

Tütün mahsulü, bölge ve iklim şartlarına göre değişik tip ve kalitededir. Memleketimizin hemen her bölgesinde tütün yetişdiği halde bölgelerarası tütünün kalite ve cinsleri ayrı ayrıdır. Bu kanunda her bölgedeki tütün cinsinin ayrı ayrı ıslahı öngörülmüş, ilmî açıdan daha iyi tütün yetiştirme yolları aranmış ve bölgelerarası tütünlerin dejenere olmaması için birçok yeni müeyyideler konmuştur.

Kanunun getirdiği yeniliklerden biri de, bir aile ziraati olan tütünün, son zamanlardaki keşmekeşinden kurtarılıp yine aile ziraati olarak tesbit eden hükümleridir. Hakikaten tütün ziraati, ihtısas, bilgi ve tecrübe istiyen bir ziraattir. Mahsulün para edebilmesi için de kalitenin ehemmiyeti başta gelir. Kaliteli malı ancak onu çok iyi bilen kişiler yetiştirir. Bu bakımdan bir aile ziraati olarak bu işi meslek edinenlere bırakmaktan bir bakımdan tarımda sosyal adaletin tahakkuku anlamı çıkar.

Kanunun ekici lehine getirdiği birçok yeniliklerden birkaçını da kısaca arz etmek istiyorum. Kötü niyetli alıcıların, su çürüğü ve küf adı ile çıkarması...

BAŞKAN — Sayın Döşemeci, bunları arz etmeseniz iyi olacak. Yani kanunun o noktalarını arz etmeyin, yalnızca sonuna getirin de niçin beyaz oy vereceğinizi beyan buyurun.

MUZAFFER DÖŞEMECİ (Devamla) — Peki. Bu suretle fiyat vasatisini, yani kaimeyi düşürmesini önleyici, ekiciyi himaye eden yeni hükümler mevcuttur. Ekici tüccarın su çürüğü ve küf iddiasını kabul etmezse, bu takdirde iddiacı tüccar su çürüğü ve küfü ilgili mercide ispat etmek mecburiyetindedir.

Yine bu kanunda alım - satımdan doğan ihtilâfların halli basitleştirilmiş ve bu iş kısa sürelere bağlanmıştır.

Muhterem arkadaşlar, kanunun getirdiği en büyük yeniliklerden biri, tütün satışının bundan sonra serbest olması ve bir nevi borsa usulüne imkân veren hükümleri ihtiva etmesidir. Bu şekildeki hükümler, bu kanundan sonra Yüksek Meclisimizin konuşulmasını kabul buyurduğu, tütün kooperatifleri kanun tasarısında genişçe yer almış bulunmaktadır. Hizmetin tam yapılması için her iki kanunun çıkarılması zaruret halindedir. Yüce Parlâmentonun tütün ekicilerinin dertlerini kökten halletmek için bu kanundan sonra Tütün Kooperatifleri Kanununu da çıkaracağından inancımız tamdır.

Kabul ettiğimiz Tütün ve Tütün Tekeli Kanununun Türk tütün ekicilerine hayırlı olmasını diler, Adalet Partisi Grupunun tasarıya müspet oy vereceğini bildirir, grupum adına hepinizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Aleyhte Sayın Yahya Kanbolat, buyurun. Oy izharı yönünden beyanda bulunacaksınız. İnşallah sizin konuşmanız biraz daha kısa olur.

YAHYA KANBOLAT (Hatay) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; veciz konuşacağım. Kanaatim şudur: Bu kanun tasarısı, ekicinin halihazırda mâruz bulunduğu dertlerine hiçbir çare getirmiş değildir.

Ekici, haksız tüccardan müştekidir. Tasarı serbest ticareti uygulıyarak 50 - 55 büyük tüccar lehinde bir tekel idaresi kurmayı çare olarak getirmektedir. Böylelikle durum daha da vahimleşmektedir.

Ekici, ürünün fiyatını önceden bilmek istemekte ve randıman tesbitinin kendisine açıklanmasını arzulamaktadır. Tasarı bu hususta hiçbir çare getirmemektedir.

Ekici, baş fiyatın sembolik kalmamasını, yaygın olmasını arzulamaktadır. Tasarı buna da bir çare getirmiş değildir.

Ekici, ürününe bir taban fiyat istemektedir. Oysa tasarıda bu gerekle ilgili dolaylı veya dolaysız hiçbir çözüm ileri sürülmemiştir.

Ekici, Devletin kendisini himaye etmesini, kendisinin tüccara terk edilmemesini arzu etmektedir. Oysa tasarı buna çare getireceğine, Devletin müdahalesini önlemekte ve durumu daha da vahimleştirmektedir.

Özet olarak deriz ki, tasarı tütün ekicisinin hiçbir derdine çare getirmemektedir. Nitekim Sayın Şükrü Akkan, tütün piyasasındaki bu keşmekeşliğin sona ermesi hususunda Tütün Kooperatifleri Kanununa ümit bağlamaktadır, dikkat buyurun bu kanuna değil.

Alayhte oy kullanacağız. Saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, kanun tümü itibariyle açık oylamaya tabidir. Müsaade buyurursanız oy kupasını gezdirmek suretiyle oylama muamelesini icra edeceğiz. Kupaları dolaştırınız.

Açık oylamada oyunu kullanmıyan arkadaşımız var mı efendim ... Yok. Olmadığına göre açık oylama işlemi sona ermiştir. Kupayı kaldırınız.

Muhterem arkadaşlarım, Tütün ve Tütün Tekeli kanun tasarısının şu anda yapılan açık oylamasına 18 sayın arkadaşımız katılmış, 17 kabul, 1 ret oyu çıkmıştır. Tasarı gerekli oy çoğunluğu sağlıyamadığı cihetle yarınki birleşimde tekrar açık oya sunulacaktır.

Saat çok ilerlemiştir. Bu sebeple 7 Şubat 1969 Cuma günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 21,35

Tütün ve tütün tekeli kanunu tasarısına verilen oyların sonucu

Millet Meclisi

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı	: 450
Oy verenler	: 18
Kabul edenler	: 17
Reddedenler	: 1
Oya katılmıyanlar	: 426
Açık üyelikler	: 6

(Kabul edenler)

Aydın : Nahit Menteşe, Reşat Özarda, Kemal Ziya Öztürk.

Balıkesir : Mehmet Zeki Yücetürk.

Burdur : Faik Kırbaşlı.

Erzurum : Adnan Şenyurt.

Eskişehir : Hayri Başar.

Hatay : Yahya Kanbolat

İstanbul : Osman Nuri Ulusay.

İzmir : Şükrü Akkan, Muzaffer Döşemeci, Mustafa Uyar.

Manisa : Mustafa Ok, Nahit Yenişehirlioğlu.

Samsun : Melâhat Gedik.

Tokat : M. Şükrü Çavdaroğlu.

Urfa : Ramazan Tekeli.

(Reddedenler)

Hatay : Yahya Kanbolat.

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

45 NCİ BİRLEŞİM

6 . 2 . 1969 Perşembe

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Daimî komisyonlardaki açık üyeliklere seçim.

2. — İki Araştırma Komisyonundaki açık üyeliklere seçim.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — Tütün ve Tütün Tekeli kanunu tasarısı ile Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, Tütün ziraati kanunu teklifi ve Manisa Milletvekili Sami Binicioğlu ile Sinop Milletvekili Hilmi İşgüzar'ın, Tütün ve tütün tekeli kanunu teklifi ve Tarım, Ticaret, İçişleri, Adalet, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/205, 2/198, 2/363) (S. Sayısı : 674) (Dağıtma tarihi : 19 . 3 . 1968)

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİNCİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER